

Holy Bible

Aionian Edition®

وهشاني بىبهرام بهره‌داری کوردی سۆرانی ستانده‌ر

Kurdish Sorani Bible

Gospel Primer

Table of Contents

- Preface
- Genesis 1-4
- John 1-21
- Revelation 19-22
- 66 Verses
- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- History
- Destiny
- Illustrations, Doré

Welcome to the *Gospel Primer*. The Aionian Bible invites you to review popular Christian understanding. Is it possible that the most well-known verse in the Bible is mistranslated, John 3:16? Are the destinies of Heaven and Hell really the whole story? And are misunderstandings of this magnitude even possible? First, know that the Aionian Bible does not abandon Christian heritage. We have much to learn from godly people throughout all ages. Yet, this booklet is a new primer to the truly good news of Jesus Christ, the savior of all mankind.

Holy Bible Aionian Edition ®

وەشانی بىيەرامبەرى كوردى سۆرانىي ستابندهر

Kurdish Sorani Bible
Gospel Primer

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 12/28/2024

Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0

Biblica, Inc., 1998, 2011, 2016, 2020

Original work available for free at www.biblica.com and open.bible

Formatted by Speedata Publisher 4.21.5 (Pro) on 1/28/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Preface

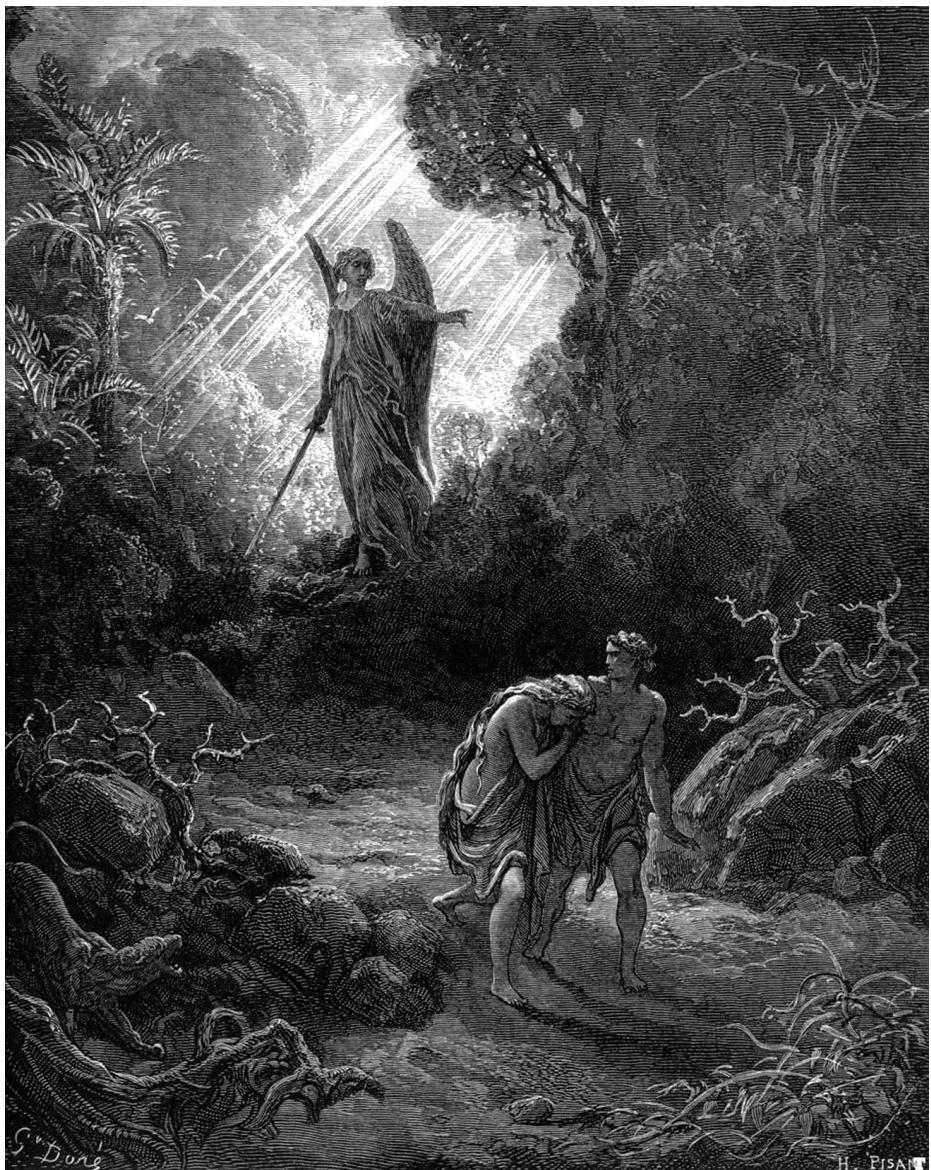
کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *e/ēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

دوسای هودوی مرزقی دورکرد، بپاسهوانی بریگای دره خنی ریان له دیوی روزجه لان باخهدی عدهون کپرویه کلی دانه له گل مشنزی گدار که به هدمو لا یدکدا

ده سوپرایوه

3:24 پیدابون

په یدا بون

1

باش بwoo، 19 جا گیواره بwoo، بwoo بهیانی، ئەمە پۆزى چوارەم

بwoo، 20 ئینجا خودا فرمۇسى: «با ۋاوه كان پېرىنىن لە ئاپۇرەمى

بۇونەوەرى زىنەدۇو، با بالىدەش لە بۇشاپى ئامساندا بەسەر

زەۋىدا بېپېتىت». 21 ئىتر خودا بۇونەوەرە مەزىنەكانى دەرىيائى

پۆزى خوداش لەسەر پرووی ۋاوه كان دەجولالىيە كان بwoo.

فرمۇسى: «با پۇوناڭى بىيىت». ئینجا رۇوناڭى بwoo، 4 خوداش

كە لېپپىيون، بېيىچى جۈزەكانىيان، لە گەل ھەموو بالىدەيەكى

بىيىن كە رۇوناڭىيە كە باش بwoo، ئىتر خودا رۇوناڭىيە كە لە

تارىيىكىيە كە باش بwoo، 5 خودا رۇوناڭىيە كە ناو نا «پۇز»

22 خودا بەرە كە تدارى كەدن و فرمۇسى: «بەردار بن و زۇر

بن و ئاوايى دەرييا كان پېرى بىكەن، با بالىدەكانىش لەسەر زەۋى

زۇر بىن». 23 جا گیوارە بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە پۆزى پېنچەم

بwoo، 24 خودا فرمۇسى: «با زەۋى بۇونەوەرە زىنەدۇو، كان لە

جۈزى خۇيان بەرھەم بېتىت. ئاڑەلى مالى و خشۇكى زەۋى و

تاڑەلى كىويى، هەرىيەكىيان لە جۈزى خۇئى». 25 جا ئاوا بwoo،

خودا ئاڑەلى كىويى بېيىچى جۈزى خۇيان دروستىكەر، ئاڑەلى

پۆشاپى كە ناونا «ئاسمان». جا گیوارە بwoo، بwoo بهیانى، ئەمە

پۆزى دووم بwoo، 9 خودا فرمۇسى: «با ۋاوه كانى زىرت ئاسمان

لە يەك شۇنىڭ كۆپىنەو ووشكانى دەرىكەپىت». جا ئاوا بwoo.

26 ئینجا خودا فرمۇسى: «با مەرۇش لەسەر وئىھى خۇمان

درۇستىكەن و لە خۇمان بېتىت. با دەسەلاتدار بن بەسەر

ماسى دەرييا و بالىدە ئاسمان و ئاڑەلى مالى و بەسەر ھەموو

زەۋىدا، ھەرودە با بەسەر ھەموو ئەۋو بۇونەوەرە خشۇكەنەي

خۇيەقى، لە جۈزى خۇئى». 27 خودا مەرۇش لەسەر وئىھى

بەسەر زەۋىدا دەخشىن». 28 خودا بەرە كە تدارى كەدن و بېيىچى

بەرھەم بېتىن: «با زەۋى سەوزازى بەرھەم بېتىت: پۇوهەكى

خۇدا فرمۇسى: «با زەۋى سەوزازى بەرھەم بېتىت: پۇوهەكى

تۇودار و دارى بەردار لەسەر زەۋى، ئەۋو تۇوه كە لەناو

خۇيەقى، لە جۈزى خۇئى». جا ئاوا بwoo، 12 زەۋى سەوزازى

بەرھەم بېتىن: «با زەۋى تۇودار لە جۈزى خۇئى و دار كە بەر

دروستىكەن و تۇوه كە تىدا بىت لە جۈزى خۇئى. خوداش

مى بەدىپەن. 29 خودا بەرە كە تدارى كەدن و بېيىچى فرمۇسى:

«بەردار بن و زۇر بن و زەۋى پېرى بىكەن و يېخەن زىرت كەپىتەنەوە.

دەسەلاتدار بن بەسەر ماسى دەرييا و بالىدە ئاسمان و بەسەر

ھەموو بۇونەوەرەن كە زىنەدۇدا كە لەسەر زەۋى دەجولالىتەوە».

30 ئینجا خودا فرمۇسى: «ھەموو پۇوهەكى تۇودار كە لە

سەرتاسەرلى رۇوى زەۋىيە داومە بە گۈھ، لە گەل ھەموو

دارىيەكىش كە بەرلى كەن و تۇرى خۇئى تىدا بىت، بۇ گۈھ دەبىنە

خۇراك. 31 بۇ ھەموو گچانە بەرلى زەۋى و ھەموو بالىدە كانى

ئاسمان و ھەموو بۇونەوەرەن كە خشۇكى سەر زەۋى، ھەموو

بۇونەوەرەن كە ھەناسەرى ژياني تىدا بىت، ھەموو پۇوهەكى

سەزەمىن بۇ خۇراك پەداون». جا ئاوا بwoo، 31 خودا بېيىن ھەموو

جىا كەرنەوەي رۇوناڭى كە تارىيىكى. خوداش بېيىن كە ئەمە

نهوهی که دروستی کردبوو زور باش بwoo، جا شواره بwoo، بwoo پیاوه که دا و فرموموی: «تو ئازادیت له هەموو درەختەكانى بېيانى، ئەمە پۇزى شەشم بwoo.

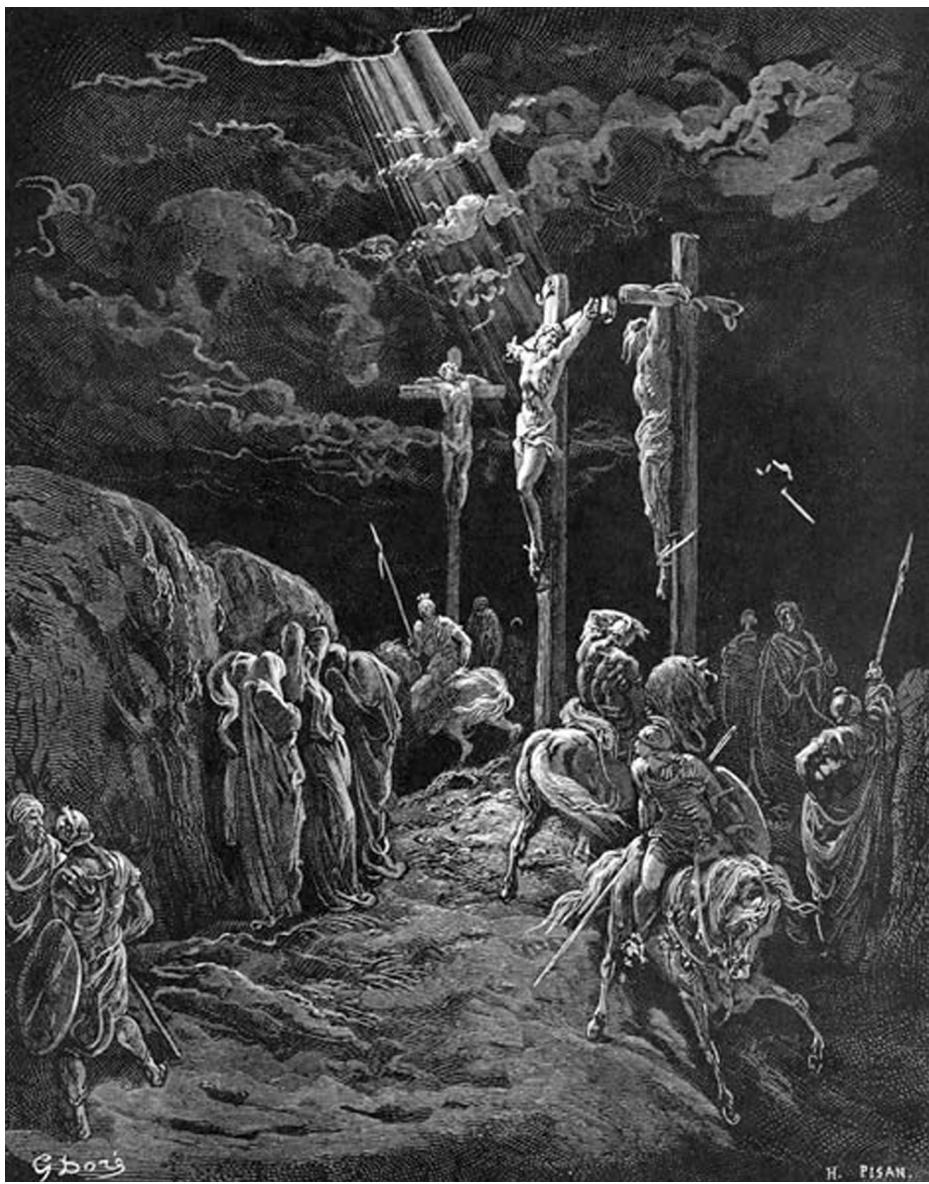
2 بەم شىپویە ئاسمان و زەوی و ھەرچى تىياندا رېتكخراپو دەمرىت.»¹⁸ يەزدانى پەروەردگار فرموموی: «باش نىبە بۇ تەواو كان. 2 ئىتر خودا له پۇزى حەوتەم لەو كارەي كە كردبوو تەواو بwoo. خودا له پۇزى حەوتەم لە هەموو كارەكەن پەشىرىتى كەنەنەيەت. يارىدەرىنىڭ هاوشانى بۇ دروستەدەم.»¹⁹ يەزدانى پەروەردگار هەر لە خۆلى زەوی هەموو ئازەھىلى كىيى و ھەموو بالىندەكانى ئاسمانى دروستكىد. ئىنجا بۇ پیاوە كەدى هەيتا بۇ ئەھوەي بىيىت چ ناوىكەنلى دەنەت، ھەر ناوىكەن كەپياوه كەله هەرييەك لەم بۇونە وەرە زىنلەوانەي نا، ئەمە ناوهەكىي بwoo. 20 پیاوە كەناوى لە هەموو ئازەھىلى مالى و بالىندەي ئاسمانى و ئازەھىلى كىيى نا. بەلام بۇ پیاوە كەھچ يارىدەرىنىڭ هاوشان نەدۋىزرايەوه. 21 لە ئەنجامدا يەزدانى پەروەردگار پیاوە كەدى خستە خەويىكى قولەوه. كايىك خەوبىو، يەكىك لە پەراسووه كانى دەرهەيتا و شۇنە كەدى بە كۆشت بۇ پېركەدەوه. 22 ئىنجا يەزدانى پەروەردگار ئافەرتىكى لەو پەراسووه دروستكىد كە لە پیاوە كەدى وەرگەتىو، جا هەيتاينى بۇ لای پیاوە كە. 23 پیاوە كە گۇتى: «ئىستى ئەمە ئىسکىكى كە ئىسقانە كام و كۆشتە لە كۆشتم. ئەمە ناودە بىرىت بە «ئافەرت» چۈنكە لە باخچە يەكى لە عەدەن، لە پۇزەھە لاتدا چاند. لەۋىش پیاوە كەدى دانا كە دروستى كردبوو. 24 يەزدانى پەروەردگار هەموو ئەمە شەپھە كە بۇوە گىانىكى زىنلەوو. 25 پیاوە كە وەرگەتىو، جەستە، 26 پیاوە كە و زەنە كەى دەنەنەن، ھەر دەنەنەن بۇون، شەرمىشىان نەدەرد.

3 چۈنكە كەنەنەيەت بەرچاوه دەگىزىت مار لە هەموو ئازەھىلى كىيى سەر زەوی، ئەوانەيە يەزدانى و لەبەرى دەپروات بۇ ئاودانى باخچە كە، لەۋىدە دېيىت بە پەروەردگار دروستى كردبوون زۇزۇناتر و تەلەكە بازىر بwoo. چوار لەقەوه: 27 ناوى يەكەميان پېشۈنە كە بەھەر چوار لای بەھەر چوار لای كەدى گۇت: «ئاپا راستە خودا فرمومويەتى: «بۇتان هەموو زەوی حەفلايدا، كە زېپى لىيە. 28 زېپى ئەمە نىبە لەھېچ درەختىكى باخچە كە بىخۇن؟» 29 ئافەرتە كەش بە زەویيە چا كە، ھەر وەھا سەرىلىنى دارى بۇن خۇش و بەردى مارە كەدى گۇت: «بۇمان ھەيە لە بەرلى دەرەختەكانى باخچە كە عاشقەندىلىشى لىيە. 30 ناوى رووبارى دووهەمان گىچۈنە، كە بىخۇن، 3 بەلام خودا فرموموی: «بۇتان نىبە لە بەرى ئەمە بەشىپەي پېچاۋىچ بە هەموو خاكى كوشدا دەپروات. 31 درەختە بىخۇن، كە لەناوەرastى باخچە كەدە، ھەر وەھا بۇتان نىبە ناوى رووبارى سېيمى دجلەيدە، ئەمەش بە پۇزەھە لاتى شارى دەستى لى بەدەن، ئەگىنا دەمن.» 32 مارە كە بە ئافەرتە كەدى ئەششۈردا دەپروات. رووبارى چوارەمېش فوراتە. 33 يەزدانى گۇت: «نا بەرastى نامن، 34 چۈنكە خودا دەزائىت ئەمە پەروەردگار پیاوە كەھىيەتىنەن دەنەن دەنەن، بۇ ئىشى پۇزى كە دەھىخۇن چاواتان دەكىتىھە و ئىتە وەك خوداتان جوتىيارى و بایخ پىدانى. 35 يەزدانى پەروەردگار فرمانى بە لىدىت و چا كە و خراپە دەزانن.» 36 كايىك ئافەرتە كە بىنى

به ری دره خته که بُو خواردن باشه، چاو تاره زووی ده کات و خویش ده گریته وه» 20 ثاده م ناوی ژنه کدی نا حهوا، وا لی ده کات دانا بیت، له بهره کدی گرده و خواردی، چونکه ده بیته دایکی همه مو زیندووان. 21 یه زانی پهروه دگار دایه میرده کدشی که له گه لی بُو، ئه ویش خواردی. 7 پاشان بُو ثاده و ژنه کدی جلی له پیشت دروستکرد و له به ری کردن. هردووکان چاویان کریه وه و زانیان که رووت، ئیتر گه لای 22 ئینجا یه زانی پهروه دگار فرموموی: «ئیستا مرؤف بُووه هه نجیریان لیک دوروی و پوشکان بُو خویان دروستکرد. 8 به یه کنکی وه ک خومن، چا که و خراپه ده زانیت، ئیستاش ئینجا پیاوه که و ژنه کدی گویان له ده نگی یه زانی پهروه دگار رینگی پن نادریت دهستی دریز بکات و له دره ختی زیانیش بُووه که له کانی هله لکدن شنه بای روژدا له بانچه کدنا هاتوجزوی بکاته وه و پخوات و بُو هم تاهه تایه بُریت.» 23 ئیتر یه زانی ده کرد، ئه ویش له تیو دره خته کانی بانچه که خویان له یه زانی پهروه دگار له بانچه عده دهن دریکرد، بُو نه وهی له و زویه پهروه دگاریان شارده وه، 9 به لام یه زانی پهروه دگاریش ئیش بکات که لیوه وهر گیاره. 24 دوای ئه وهی مرؤف پیاوه کدی بانگ کرد و فرموموی: «له کوییت؟» 10 ئه ویش ده رکرد، بُو پاسه وانی رینگای دره ختی زیان له دیوی بُریه لای و لای دایوه: «له بانچه که گویم له دنگت بُووه، به لام له بانچه عده دهن کردویه کان دانا، له گه ل شمشیری گردار که به ئه وهی که رووت بُوم، ترسام، ئیتر خوم شارده وه» همه مو لایه کدا ده سوپرایه وه.

11 ئه ویش فرموموی: «کی به توی گوت که پرووتیت؟ 4 ثاده م له گه ل حهوا ژنی جووت بُووه، ئه ویش سکی له و دره خته نه خواردیت که فه رمانم پن کردبوویت لی پر بُووه، قایینی بُووه، گویی: «له لایه ن یه زانه وه پیاویک بُووه نه خویت؟» 12 پیاوه کدش گویی: «ئه و تافه تهی پیت دام له گه لم به رهه مم.» 2 پاشان هابیل برای بُووه شوانی بیت، ئه و له به ری ئه و دره خته پدام، منیش خواردم.» 13 ئینجا یه زانی پهروه دگار به تافه ته کدی فرموموی: «ئه مه مینیش خواردم.» 14 یه زانی پهروه دگار به ماره کدی فرموموی: «له به رهه مه نه مهت کرد، «تو له همه مو ئاڑه لیکی مالی و به لام قایین و پیشکه شکراوه کدی جی په زامه ندی یه زان کیوی نه فره تیکراوتر ده بیت، همه مو ته مه نیشت له سره سکت ده خشیت و خویل ده خویت. 15 دوزمنایه تیش ده خه مه تیوان ته و تافه ته کد، تیوان نه وهی تو و نه وهی ئه وه وهی ئه و گریز کدووه؟ 7 ئایا له گه رهه وهی چا که ئه نجام بدیت، سهرت پان ده کاته وه و تو ش پازنه هی یچی ده کوییت.» 16 به قبول ناکریت؟ خویه گدر نه وهی چا که ئه نجام نه دهیت ئه وه تافه ته کدشی فرموموی: «ئازاری سکپریت زور زیارت ده کدم، گوناه له به رهه رگا خوی مات کردووه و تاره زووت ده کات، به لام تو ده بیت به سره ریدا زال بیت.» 8 جا قایین به هابیل و ئه ویش به سررتدا زال ده بیت.» 17 ئینجا به پیاوه کدشی فرموموی: «له به رهه وهی تو ش گوییت له ژنه کدت گرت و له و دره خته نه خوارد که فه رمانم پن کردبوویت، «نایت لی بخویت،» «ئه ووا زه ویش به ههی تو وه نه فرهت لیکراوه.» به رهه نجکیشانیش همه مو بُریانی ژیانت لی ده خویت. 18 در کودالت بُو به رهه دینیت و پرووه کی یکله ده خویت. 19 به تاره قهی ناوچه وانت نان ده خویت، هه تا ده گه ریتیه وه بُو زه وی، که لیه وه و هر گیاره خویجی برآ کدت کردووه له دهستی تو.

12 کاتیک ئیش له زه و یه که دا ده کهیت، چیز به ری خویت نادانی. له سه ر زه وی ده ربه ده ر و بئی ٿو ڦوره ده بیت.» 13 قایین به زداني گوت: «سزا کهم له وه گه ورہ تره که بتوانم به رگهی بگرم. 14 ئه مرو له سه ر زه وی ده رتکدم، لمبه ر ئاماده بیونی ٿو ون ده بیم و ده ربه ده ر و بئی ٿو ڦوره ده بیم له سه ر زه وی. هه رکه سیئکیش تووشم بیت ده مکوژیت.» 15 به لام یه زدان پیچی فه رموو: «نا کریت وا بیت، هه رکه سیئک قایین بکوژیت ئهوا حه ووت ئه وونه ٿوله ای لی ده سیئنیتیه ووه.» ئینجا یه زدان نیشانه یه کی به قایینه وه کرد تا کو هه رکه سیئک تووشی بیت نهیکوژیت. 16 پیتر قایین لمبه رده می یه زدان چووه ده ره وه و له خاکی تود له رزو ڙه لاق عه دهن نیشته جي بیو. 17 قایین لمگن رنه کهی جووت بیو، ئه ویش سکی پې بیو و حه توخی بیو. ئه و کانه شاریکی بنیاد دهنا، شاره کهی به ناوی کوره کهیده وه ناؤنا حه توخ. 18 حه توخ عرادی بیو، عیرادیش مه حویانیلی بیو، مه حویانیلیش مه توشا یلیش بیو، مه توشا یلیش لامه نهی بیو. 19 لامه خ دو و ڙنی هینا، یه کیچان ناوی عادا بیو، ئه وی دیکه شیان ناوی چیلا بیو. 20 له عادا وه یا بال بیو که با لوکی چادر نشینان و خاونه مه رومالا ته کان بیون. 21 برا کهشی ناوی یو بال بیو که باوکی هه مو و ئه وانه بیو که قیساره بیان ده ڙهند و شمشالیان لیده دا. 22 چیلاش کوریکی بیو به ناوی تو بیل قفین، که و هستای هه مو و ئه و جوزه ثامیزانه بیو که له پُرُز و 23 ئاسن دروست ده کران. نه عماش خوشکی تو بیل قفین بیو. لامه خ به هه رو دو و ڙنی کهی گوت: «عادا و چیلا، گویان نامیم بیت، ئهی هه رو دو و ڙنی کهی لامه خ، گوئی بُو قسه کانم شل بکن. پیاویکم کوشتوه له سه ر ئه وهی برینداری کردم، لاویکیش له سه ر ئه وهی زامداری کردم. 24 ئه و بُو قایین حه ووت جار ٿوله ده سیئنیتیه ووه، به لام بُو لامه خ، حه فتا و حه ووت جار.» 25 جاریکی دیکه ئاده م له گه ل ڙنی کهی جووت بیو، کوریکی بیو و ناوی لینا شیت. ئینجا گوت: «له جیان ها بیل که قایین کوشتی، خودا کوریکی دیکه پیچه خشیم.» 26 هه رو ها شیت کوریکی بیو ناوی لینا ئه تو ش. له و کانه دا بیو که خلکی ده سیان کرد به نزا کردن به ناوی یه زدانه وه.

عیاش فرموده: «باوکه، لیان خوشید، چونکه نازن بی ده گدن،» یعنیا به تیروندک جله کایان دابش کرد.

لزقا 23:34

«ئەی تو پىغەمبەرە كەدى؟» گوقى: «نەخىرى». 22 لە كۆتايدا پىيان

گوت: «باشە تو كىيىت؟ تاكو وەلامىك بىدەينەوە ئەوانەى

كە ئېتەيان ناردوووه، دەربارە خۇت چى دەلى؟» 23 يەحىا
و شەكە خۇت خودا بۇو، 2 ئەو لە سەرتقاواه لەلای خودا بۇو،
كە و شەكانى ئىشايىاي پىغەمبەر وەلامى دانەوە و گوقى: «[من

3 ھەموو شىتكى بەو بەدەباتووه، بىن ئەو هېيج شىتكى بەدى
ئەو كەسمە كە لە چۈلەوانى حاوار دەكتات: «رېنگا ۋەتەنى
نەھاتووه لەوانەى كە بەدەباتوون. 4 و شەكە سەرچاوهى زىيان

يەزدان ئامادە بىكەن.» 24 ئەوانەى لەلایەن فەرسىيەكەنەوە
بۇو، زىيانەكش پۇونا كى مرۆز بۇو، 5 پۇونا كىيە كەش لە

تارىكىدا دەدرەوشىتەوە و تارىكىيە كە سەرىدا زال نەبۇو،
ئەلپايس نېت و پىغەمبەرە كەش نېت، ئېتىر بۆچى خەلکى لە ئاو
6 مرۇقىكى هات كە خودا ناردبوو، ناوابى يەحىا بۇو، 7

ئەو بۆشایقى هات، تاكو شايقى بۆ پۇونا كىيە كە بىدات،
لەلەدە كىيىت؟» 26 يەحىاش وەلامى دانەوە: «من خەلکى
بۆ ئەوهەيە ھەمووان لە رېنگە ئەوهەوە باوهەر بېتىن. 8 ئەو

پۇونا كىيە كە نەبۇو، بەلكو هات تاكو شايقى بۆ پۇونا كىيە كە
بدات. 9 ئەو پۇونا كىيە راستەقىنەيە كە بەسەر ھەموو
مۇرقىكىدا دەدرەوشىتەوە، دەھاتە جەپان. 10 ئەو لە جەپاندا

بۇو، جەپانىش بەو بەدەبات، كەچى جەپان نەپناسى. 11 ئەو بۇ
لای گەلە كەيى هات بەلام ئەوان پېشواز زىيان لى نەكىد. 12

لە گەل ئەوهەشا ھەموو ئەوانەى پېشواز زىيان لېكىد، ئەوانەى
باوهەر يان بە ناوى هېتىاء، مافى پىدان بىنە رېلە خودا، 13

ئەوانەى نە بە سروشت لەدايىك بۇون، نە بە خواتى مۇزۇ،
لای گەل كەيى هات بەلام ئەوان پېشواز زىيان لى نەكىد.

من بىشىم كەمەنە ئەوهە كە باس كەد، پاۋىنگى دواى
ئاوەلەدە كىيىش. 29 بۆ ئەلپانى كاپىك يەحىا بىنە عىسا بەرە
رۇوي دېت، گوقى: «ئەوهەتا بەرخى خودا، ئەوهە گۇناھى
چەپان لادەبات! 30 ئەمەنە ئەوهە كە باس كەد، پاۋىنگى دواى
لە گەل ئەوهەشا ھەموو ئەوانەى پېشواز زىيان لېكىد، ئەوانەى

باوهەر يان بە ناوى هېتىاء، مافى پىدان بىنە رېلە خودا، 13
ئەوانەى نە بە سروشت لەدايىك بۇون، نە بە خواتى مۇزۇ،
لای گەل كەيى هات بەلام ئەوان پېشواز زىيان لى نەكىد.

نە بە وىستى پاۋىش، بەلکو لە خوداوه لەدايىك بۇون. 14
و شەكەش بۇو بە مۇزۇ و لەتىواناندا نىشىتەجى بۇو، شىكۈزى
ئەومان بىنە، وەك شىكۈزى تاقانەيەك لە باوكەوە، پەل نىعەمەت
و راستى. 15 يەحىا شايقى بۆ دا و ھاوارى كەد: «ئەمە

ئەوهە كە گوقى: ئەوهە دواى من دېت بىشىم كەوت، چۈنكە
پېش من بۇوه.» 16 لە گەنجىنەپېرى ئەوهە ھەموو مان
نېعەمەت لەدواى نېعەمان وەرگىتووه، 17 چۈنكە تەورات

لە رېنگە موساوه درا، بەلام نېعەمەت و راستى لە رېنگە
عىسىاي مەسيحەدەنەت، 18 ھەرگىز كەس خوداى نەپینوو
جەڭ لە كۆرە تاقانەكى خودا، ئەوهە لە باوهەشى باوكەيە،

ئەوهە خوداى دەرخىست. 19 ئەمەش شايقىتىيە كەيى يەحىا،
كەپىك رايەرەنەن جولە كە ئورشەلىم كاھىن و لېشىان نارده
لای پەرسىارى لى بىكەن: «تۆ كىيىت؟» 20 ئەو دانى پىدا نا و

رۇشتنق و بىنېيان لەكۆئى دەمایەوە، ئەو رۈزەش لە گەل مانەوە،
نەكۆلى نەكىد، بەلكو گوقى: «من مەسيحە كە نىم.» 21 ئېنجا

زىكىدى كاشتەمىز چوارىي پاش نۇوه رۇ بۇو، 40 ئەندراوسى بىر
لېيان پىسى: «ئەي كىيىت؟ ئەلپايس؟» گوقى: «نَا، ئەو نىم.» شىمۇن پەتروس، يەكىك بۇو لە دووانەى كە گۇنپان لە يەحىا

بو و دوای عیسا کهون. 41 یه کدم جار نهندراوس چوو بینه! ئهوانیش بردیان. 9 کاتیک گورهی شایه که تامی شیمۇنی برای دوزیبەوه و پىچى گوت: «مهسیحمان دوزیبەوه..» ئو ئاواهی کرد که ببۇه شەراب، سەرچاوه کەنی نەدەزانی، واتە دەستىشانكراو. 42 ئېنجا شیمۇنی هېتىيە لاي عیسا، عیساش بەلام خزمەتكاران دەيىزانى، ئهوانى ئاواه کەنی دەرىھىتابۇو، تەماشى گرد و فەرمۇسى: «تو شیمۇنی كورى يۇنای، بەلام بە ئەوسا گورهی شایه کە زاواي باڭكىد و 10 پىچى گوت: كېفاس ناو دەپدرىيەت». كېفاس واتە پەتروس. 43 بۇ بەيانى «ھەموو كەس يە كەم جار شەرابە چا كە دادەنن، كاتیک عیسا ويسىتى بچىتە جەللى، فيلىپۆسى دوزیبەوه، پىچى فەرمۇسى مەست بۇون، ئېنجا خرپەكە. بەلام تو هەتا ئىستا شەرابە «دوم بىکەوه..» 44 فيلىپۆس خەلکى يېت سەيدا بۇو، شارەكەي چا كەكت هېنىشتەرەتەوە! 11 ئەپەر جووهى عیسا لە قاناي ئەندراوس و پەتروس. 45 فيلىپۆسیش ناتائىل دوزیبەوه، جەللى كەدى، يە كەمین نىشانەي بۇو كە بەھۆيە و شکۈرى پىچى گوت: «ئەۋەيى كە موسا لە تەورات و پىغەمبەر اينىش لە خۇرى دەرخىست، قوتاپىيە كەنیشى باوەرپەن يېتى. 12 دواتر پەرتوكەككابيان لەسەريان نووسىيە دوزىبەوه، عیسای كورى لە گەل دايىكى و بىراكانى و قوتاپىيە كەنی باھەرەشارى كەفەرناحوم يۇسفي خەلکى ناسىرەيە..» 46 ناتائىل پىچى گوت: «ئابا لە دابەزىن، چەند رۈزىكە لەوي مانەوه. 13 كە جەڙنى پەسخە ناسىرە شى چاک ھەلدە كەوى؟» فيلىپۆس پىچى گوت: «وەرە جولە كە كان تىزىك بۇوهە، عیسا چوو بۇ ۋورشەلەم. 14 لە و بېيتە..» 47 عیسا ناتائىل بىنى بۇ لاي دىت، دەربارەي حەوشە كەنپەرسىتگا فرۇشىيارانى گا و مەر و كۆتى بىنى، فەرمۇسى: «ئەپەيە ئىسرائىيەي رەسەن، كە هيچ فەلىيەكى تىدا پارەكۆزەۋاينىش دايىشىپۇون. 15 قاچىيەكى لە گورپىس دروستىكەد نىيە!» 48 ناتائىل پىچى گوت: «چۈن دەمناسىت؟» عیسا وەلەمى و ھەمووانى لە حەوشە كەنپەرسىتگا دەركىد، مەر و گا پىشكەدە دايەوه: «پىش ئەۋەيى فيلىپۆس بانگت بىكەت، تۆم لەرۈزى دار پارەكۆزەوانى پەرشۇلاباً كەدەھە و مېزە كەنی سەرەۋەزىرەن ھەنجىرە كەدا بىنى..» 49 ناتائىل وەلەمى دايەوه: «برابى، تو كەد، 16 ئېنجا به كۆترفۇشانى فەرمۇسى: «ئەم شتانە لېرە هەلگۈن! كورى خودايت! پاشاي ئىسرائىليت!» 50 عیسا وەلەمى دايەوه: مالى باوكم مەككەن بازارا! 17 جا قوتاپىيە كەنی هاتەوه بېرىان باوەرت ھەتىا، چونكە پىچى گوتىت لەرۈزى دار ھەنجىرە كە تۆم كە نووسراوه: [دەلگەرمى بۇ مالە كەت دەمسوو ئىتىت]. 18 بىنى؟ شى گورە تە دېيىت!» 51 ئېنجا پىچى فەرمۇسى: «راستى جولە كەن وەلەميان دايەوه: «ج پەرجۇوپەگان نىشان دەدەيت پەستىيان پى دەلىم، دەپىن ئامىمان كەواھەتەوە و فەيشەتەي تاكى دەسەلاق ئەنجامدانى ھەموۋەئەم كارانەت بىسلىنى؟» خوداش لەسەر كورى مەرۇف سەرەدەكەن و دادەبەزىن..» 19 عیساش وەلەمى دانەوه: «ئەم پەرسىتگا بېرۇختىن، بە

2

سەن رۈزى ھەلیدە سەتىنەمەوه..» 20 ئېنجا جولە كە كان گوتىيان: لە بېرۈزى سېلەم لە قاناي جەللى شایەكە بۇو، دايىكى عیساش لەوي بۇو. 2 عیسا و قوتاپىيە كەنیشى بۇ شایە كە بالانچەپەستكەبۇون. 3 كاتیک شەراب نەما، دايىكى بە عیسای گوت: «شەرپەيان نىيە!» 4 عیساش پىچى فەرمۇسى: «زەنە كە، چىت لە من دەوى؟ ھېشىتا كەت من نەھاتووه!» 5 ئېنجا دايىكى بە خزمەتكارانى گوت: «ھەرچىيەگان پى دەلى، يېكەن..» 6 شەش كۆپەي بەردىن، لەو جۆرەي كە جولە كەن بۇ پا كەركەنەوە بەكارىاندە ھەتىا، لەوي داتابۇون، ھەرپەي كەي ھەشتا هەتا سەد و يېست لېتىيان دەگرت. 7 جا عیسا پىچى فەرمۇسى: «كۆپەي كەن پېر بکەن لە ئاوا..» ئەوانىش كۆپەكابيان هەتا سەرپەركەد. 8 ئېنجا پىچى گورهی شایە كەي مەرۇف چى سېدايە.

3

پاونیک له فریسیه کان هه بیو به ناوی نیقؤدیمُوس، خودا نه هیناوه. 19 ئەمەش حۆکە کەیه: پروونا کیبیه کە هاتە يەکیک بیو له رابەرانی جولە کە. 2 به شەو هاتە لای عیسا و جىهان بەلام خەلک لە جىاتى پروونا کیبیه کە يان يېچى گوت: «رباپ، دەزانىن تو مامۇستايەكى لەلای خوداوه خۇشىست، چونكە كرددەميان خراپ بیو. 20 لمبەر ئەوهى هاتوویت، چونكە كەس ناتوانىت ئەپەرجۇوانە بکات كە تۈرەركە سېيىخ خراپ بەبات رق لە پروونا کیبیه کەيە و نايەت لای دەيدىكىت، ئەگەر خوداى لە گەل نەيېت.» 3 عىساش وەلامى پروونا کیبیه کە، نەوهەك كرددە وەكان ئاشكرايىت. 21 بەلام دايەوه: «پاپسىت پىن دەلىم، ئەگەر يەکىك لە دايىك ئەوهى بەگۇزىھى راستى دەپروات، دىتە لای پروونا کیبیه کە، نەيېتەوه، ناتوانىت شانشىنى خودا بىيېت.» 4 نېقۇدیمُوس يېتى تاكو دەرىكىوپت كە كرددە وەكان لە خوداوهى. 22 دواى گوت: «مرۇف كەپى يېت چۈن دەتوانىت لە دايىك يېت؟ خۇ ئەمانە عىسا و قوتايىيەكانى هاتە خاکى لە ھەodia، لمۇي لە گەليان دىسان ناتوانىت چېچيەوه سكى دايىك و لە دايىك يېتەوه!» 5 عىسَا مایهەوە و خەلکى لە ئاۋەللىكىشا. 23 يەحياش لە ئەينۇن وەلامى دايەوه: «پاپسىت پىن دەلىم، ئەگەر يەکىك لە ئاۋەللىكىشا، چونكە لمۇي ئاۋەللىكىشا، چونكە هېشىتا و لە رۇھى پېرۇز لە دايىك نەيېت، ناتوانىت چېچيە ناو شانشىنى زۇر بۇو، ئىتە دەھات و لە ئاۋەللىكىشا، 24 چونكە هېشىتا خودا. 6 ئەوهى لە جەستە لە دايىك بۇوە رۇحە. 7 سەرسام مەبە كە بېم گفتۇگوھى كە كەوتە تىوان قوتايىيەكانى يەھىا و پېيان گوت: «رباپ، ئەوهى گوقى: «دەپى لە دايىك بىنهەوه»؛ 8 با بۇ كۈوي يېھەپتەت ھەلەدەكات 26 قوتايىيەكانى هاتە لای يەھىا و پېيان گوت: «رباپ، ئەوهى و گوپتە لە دەنگە كەي دەيېت، بەلام نازارىت لە كۈپىوھ دىت و لەوبەرى رووبارى ئوردون لە گەل تو بۇو، ئەوهى شايەتىت بۇ كۈوي دەھىچىت. هەركەسېيىكىش لە رۇھى پېرۇز لە دايىك بۇوە بۇيى دا، ئەمەتە خەلک لە ئاۋەللىكىشتىت و ھەمو خەلک ئاۋايە». 9 نېقۇدیمُوس گوقى: «چۈن دەكىي ئەمانە رۇوبەدن؟» دىنە لاي». 27 يەھىا وەلامى دايەوه: «كەس ناتوانىت شىئىك 10 عىسا وەلامى دايەوه: «تو مامۇستايەكى ئىسرايىل و ئەمانەش وەرگىپت ئەگەر لە ئاسمانە وە يېنى نەدرابىت. 28 گۈھ خۇتان نازارىت؟ 11 راستى پىن دەلىم: ئەوهى دەپەزىن دەلىيىن شايەتىم بۇ دەدەن كە گۆتم: «من مەسیح نىم، بەلام بېش ئەو و ئەوهى دەپەزىن شايەتى بۇ دەدەن، گۈھ شايەتەپان قبول ئىندراروم». 29 بۇوك بۇ زاوابىه، ھاۋىرۇنى زاواش كە خزمەتى نا كەن، 12 باسى شتە زەمىنېيەكانىن بېتەن كەن و باوەر نا كەن، زاوا دەكەت و چاھەرپى دەنگى هاتە كەدەكەت، كاپىك ئىتە چۈن باوەر دە كەن ئەگەر باسى شتە ئاسمانىيەكانىن بۇ بىكم؟ گۈنى لە دەنگى زاوا دەپى، زۇر دەلخۇش دەيېت، ئەم خۇشىيە 13 كەس سەرنە كەوتۇوه بۇ ئاسمانان جەل ئەوهى لە ئاسمانان درابە من و ئىستا هاتە دى. 30 پۇيىستە ئەوزىزىد بکات و منىش هاتووته خوارەوه، كە ئەوشىش كۈرى مرۇفە. 14 هەرۋەك كەم.» 31 ئەوهى لە سەررووی ھەمۆوانە، موسا لە چۈلەوانى مارە كەي بەرزكەدەوە، ئاواش دەپى كۈرى بەلام ئەوهى لە زەۋىيە ئەوه زەمىنېيە وەكە كەسېيىك زەمىنې مرۇف بەرز بىكىيەوه، 15 تاكو هەركەسېيىك باوەرپى پىن دەدەپت. ئەوهى لە ئاسمانان دىت لە سەررووی ھەمۆوانە و بېننەت ژيانى ھەتاهەتايى ھەيېت.» 16 aiōnios g¹⁶⁶ لمبەر 32 شايەت ئەوه دەدەت كە بىنۇيەتى و بىستوویەتى، بەلام ئەوهى خودا ئەوهندە جىهانى خۇشىست، تەنانەت كۈرە كەس شايەتىيە كەي وەرنا گىپت. 33 ئەوهى شايەتىيە كەي تاقانە كەي بەختىرد، تاكو هەركەسېيىك باوەرپى پىن بېننەت لەنماو وەردىگىپت، مۇرى دەكەت كە خودا پاپسىت، 34 چونكە نەچىت، بەلکو ژيانى ھەتاهەتايى ھەيېت. 17 ئەوهى خودا ناردوویەتى بە پەيامى خودا دەدەپت، لمبەر چونكە خودا كۈرە كەي نەناردە جىهان تاكو جىهان حۆكم ئەوهى خودا بىن سۇورپۇچى پېرۇز دەبەخشىت. 35 باوەك بەنەت، بەلکو تاكو جىهان بەوهە بىزگارى بېت. 18 ئەوهى ئاسمانى كۈرە خۇرى خۇشىدەپت و ھەمو شىئىكى داوهە باوەرپى پىن بېننەت حۆكم نادىرېت، بەلام ئەوهى باوەر ناھىنەت دەستى. 36 ئەوهى باوەر بە كۈرە كە بېننەت ژيانى ھەتاهەتايى ئەوا حۆكم دراوه، چونكە باوەرپى بە ناوى كۈرە تاقانە كەي

ههیه. به لام ئوههی گوپایا هل کوره که نیهه زیان ناینیت، به لکو تووره بی خودای له سه رده مینیت. (aiōnios g166)

فدرسیبیه کان بیستیان که عیسا له یه حیا زیاتر قوتانی در وستکدووه و له ئاو هله لکیشاوه، 2 هه رچنهنده عیسا خوی خله لکی له ئاو هله ده کنشا، به لکو قوتاییه کانی. 3 کاتیک عیسا ئهمهی زانی یه هودیا به جیپیشت و گپایه و گله لیل، 4 جا ده بواوه به ناوجهی سامیرهدا تیپه پریت. 5 ایتر گیشته شاروچکیه کی سامیره که ناری سوخار بوبو، تزیک ئه پارچه زه ویهی یاقوب دابوویه یوسفی کوری. 6 بیری یاقویش لهوی بوبو. جا له برهه ویهی که عیسا له گدشته که ماندوو بوبو، له لای بیره که دانیشت، تزیکی کاتمیر دوازده بوبو، 7 کاتیک زیتیکی سامیرهی هات بیهه ویهی ئاو بیات، عیسا یی فه رموه: «هدنیک تاوم بدهری». 8 لهو کاتهدا قوتاییه کانی چوو بونه ناو شار تاکو خواردن بکرن. 9 جا زنه سامیره یهه که یی گوت: «تچوله کدیت و منیش زیتیکی سامیرهیم، چون داوای تاوم لى ده کدیت؟» چونکه جوله که کان تیکلی سامیره یهه کان نابن. 10 عیاش و لامی دایه وه: «ئه گر به خشنی خودات بزانیاوه و هروههها ئوههش کنیه که بیت ده لیت «تاوم بدهری»، توسا تو داوات لى ده کرد و ئه ویش ئاوه زیانی پیده دایت». 11 زنه که یی گوت: «به لام گورهه، دؤلکت پی نیهه و بیره کدش قووله. یئر تاواوی زیانت لکوی بوبو؟ 12 خۆ له یاقوی باوکان گورهه تر نیت که بیره کدی پیداون، خوی و کوره کانی و مالاته کانیشی لیيان خواردووه توهه؟» 13 عیسا و لامی دایه وه: «هر کسیک لام ئاوه بخواهه و جاریکی دیکه تینووی ده بیته وه. 14 به لام ئوههی لام ئاوه بخواهه وه که من ده دیده می، هر گیز تینووی نایت، به لکو ئه و ئاوههی من ده دیده می تیلیده ده بیته کانیاویک و هملده قویتیت، زیانی هه تاهه تایی ده به خشی». (aiōn) 15 زنه کدش یی گوت: «گورهه، ئه و سهیری یکلگه کان بکن وا زه رد هه لگه راون بیهه دروینه. 36 سه پانیش کری و هر ده گریت و بیهه زیانی هه تاهه تایی به رهم کوکه کانه، تاکو تقوچین و سه پان پیکده دلشاد بن. (aiōnios g166) 37 لم بدر ئه وه ئه پهنده راسته که ده لیت: «یه کیک تقو ده کات و یه کیکی دیکه دروینه ده کات». 38 من ئیوه بیهه دروینه که ناردووه که پوههی ماندوو نه بون. که سانی دیکه

پیوهی ماندوو بون و گیوه بهره‌هی ماندوو بونیان ده خون.» 5 پاش ماوهیه ک له کانی چه زینکی جوله کدا، عیسا چوو بو 39 زور له سامیره یه کانی ئهو شاره باوه‌ریان به عیسا هینا، لمبهر ټورشلهم. 2 له ټورشلهم له لای ده روازه‌ی مهربه‌زیک قسه‌ی ئهو زنه‌ی ک شایه‌تی دهدا: «هرچیه کم کرد ووه پیچ هه بوبه عیبری پینان ده گوت بیت‌حه‌سدا، به ده بیدا پنچ فرموم.» 40 لمبهر ئوه کاتیک سامیره یه کان هاته لای عیسا، پرپه‌وی سه دا پوشراوه بوبه که هه ردوو لایان به کوله که تکیان لیکد له لایان بینیتیه ووه، ئه‌ویش دوو پوژه‌لوی مایه‌وه. گیرابون. 3 له‌وی خه‌لکنیکی زور را کشاپون، نهخوش و 41 ژماره‌یه کی زور زیارتیش به‌هوزی قسه‌کانیه ووه باوه‌ریان هینا. کوپر و شهل و گکوح، چاوه‌ری جولانی ئاوه‌که بون، 4 چونکه 42 به زنه‌کیان ده گوت: «چیتر به‌هوزی قسه‌ی تورو نیبه که ئیله هندنیک جار فریشته‌یه کی یه‌زدان داده‌بزی بوناوه‌که و باوه‌ر ده‌هینین، چونکه خومان بیستان و ده‌زانین که ئه‌م ئاوه‌که ده‌جلاند، جا‌وه‌هیه یه‌کم کدس ده‌چووه ناو پیوه به‌پرستی پرزاگارکری جیهان!» 43 پاش ئه‌و دوو پوژه‌هه زده کده، هه نهخوشیه کی هه‌بواهه چاک ده‌بوبوه. 5 عیسا ئه‌وی پی به‌جنیشت و چوو بو جه‌لیل، 44 چونکه خوی کابرایه ک له‌وی بوبه ک سی و هه‌شت سال نهخوش بوبه. 6 فرمومو بوبو که پېغه‌مه‌ر له شاری خوی بیزی ناگیریت. کاتیک عیسا ئه‌م کابرایه بینی بالکه و تووه و زانی ماوهیه کی 45 لمبهر ئوه کاتیک هاته جه‌لیل، جه‌لیلیه کان پیشوازیان زوره وايه، پیچ فرموم: «ده‌ته‌وی چاکیتیه ووه؟» 7 نهخوشه که ایچی کرد، چونکه ئه‌وانیش بوجه‌ژن هاتبیون و هه‌موو ئه‌و وه‌لام دایه‌وه: «گوردم، کاتیک ئاوه‌که ده‌جولیت، کدسم شنانیان بینیبوو که له جه‌زندنا له ټورشلهم گردبوبو. 46 عیسا نیبه بختانه ناو حه‌زده کده، هه‌بواهه کاتیکیش هه‌ول ده‌دم دیسان هاته وه شاروچکه‌ی قاتا له ناوجه‌ی جه‌لیل که له‌وی پرپم، یه‌کنیکی دیکه پیش من ده‌چیته ناوی.» 8 عیساش ایچی تائی کدبووه شراب. لهو شاروچکه‌یه دا کاربده‌ستیکی پاشا فرموم: «هه‌سته! نوینه کدت هه‌لگره و پرو؟» 9 ده‌سته‌جی هه‌بوبه که کوره‌که ده کفه‌ناسوم نهخوش بوبه. 47 کاتیک کابرایه بوبوه، نوینه که ده‌لگرت و پویشت. ئوه که بیستی عیسا له یه‌هدیاوه هاتووه‌ته جه‌لیل، چووه لای رزوډه‌ش شه‌مبه بوبه، 10 لمبهر ئوه را به‌رانی جوله که به کابرای و ایچی پارایه‌وه که بیت بوجه‌وه کوره‌که دا چاک بکاته‌وه چاکبوبوه‌هیان گوت: «شه‌مه‌یه و دروست نیبه نوینه کدت که له سه‌رمه‌رگدا بوبه. 48 ئینجا عیسا پیچ فرموم: «ئه‌گه ره‌لگرت.» 11 کابرا وه‌لام دانه‌وه: «ئوه‌هی چاکیکدمه‌وه گیوه په‌رجوو و کاری سه‌رسو هیتیر نه‌بین هه‌رگیز باوه‌ر پیچ فرموم: «نوینه کدت هه‌لگره و پرو?» 12 لیبان پرسی: «ئه‌و ناهین.» 49 کاربده‌سته کدش ایچی گوت: «گوردم، پیش پاوه کتیه که ایچی گوچ: «هه‌لیگره و پرو؟» 13 به‌لام کابرای ئوه‌هی کوره‌که دم بیت، ورهه. 50 عیسا ایچی فرموم: «پرو! چاک بوبوه نه‌یده‌زانی کنیه، چونکه عیسا لمان او ئوه خه‌لکنی کوره‌که ده‌ژیت.» پاوه که باوه‌ری بهو قسه‌یه کرد که له‌وی بون به نهنه دوورکه و ته‌وه. 14 دواي ئوه عیسا ئه‌وی عیسا ایچی فرموم و پویشت. 51 که به رینگاوه بوبه، کویله‌کانی له په رستگا بینیه‌وه و ایچی فرموم: «ئوه‌تا چاکبوبوه‌ته وه. ئیتر تووشی بون و هه‌والیان پیدا که کوره‌که زانی که زندووه. 52 گونه‌مه که، نهوك خاپرت به‌سه‌ریت.» 15 کباراش چووه جا سه‌باره‌ت بهو کاتزمه‌یره تیلدا چاکتربوبوه و پرسیاری به را به‌رانی جوله‌که گوت که عیسا بوبه چاکیکدووه‌ته وه. لیکدن، وه‌لامیان دایه‌وه: «دوئن کاتزمه‌یره کی پاش نیوه‌رپو 16 لمبهر ئوه‌هی که عیسا ئه‌م کارانه‌ی له رزوډه شه‌مده‌دا تایه که به‌ریدا.» 53 باوه‌که زانی که رینک ئه‌و کانه بوبه که ده‌کرد، را به‌رانی جوله که ده‌ستیان کرد به چه وساندنه‌وه‌ی. عیسا ایچی فرمومو بوبو: «کوره‌که ده‌ژیت.» ئه‌وسا خوی و 17 به‌لام عیسا له به‌رامبه‌ردا فرموم: «هه‌تا ئیستا باوکم کار خاوه‌خیزانی هه‌موو باوه‌ریان هینا. 54 ئه‌مه‌ش دووهم په‌رجوو ده‌کات، منیش کار ده‌کم.» 18 لمبهر ئه‌م هه‌زیه جوله که کان بوبه که عیسا گردی، دواي ئوه‌هی له یه‌هدیاوه هاته جه‌لیل. زیارت هه‌ولیان ده‌دا یکوژن، چونکه تنه‌ها شه‌مھی نه‌ده‌شکاند، به‌لکو ده‌بگوت که خودا باوکیه‌ق، خوی له‌گل خودا یه‌کسان ده‌گرد. 19 لمبهر ئوه عیسا وه‌لام دانه‌وه: «پرستی

پاستیتان پی دهایم: کوره که ناتوانیت له خزیوه هیچ شتیک کارانه خزیان شایه تم بوده دهن که باوک منی ناردووه. 37 بکات ئوهه نه بیت که ده بینیت باوک دهیکات، چونکه باوکیشم که ناردووهی، خوی شایه تم بوده دات. گیوه هه رگیز هرهچی باوک دهیکات، کوره کش دهیکات. 20 باوک ده زنگیان نه بیستوه و پر واله تیبان نه بیشوه، 38 فرمایشته کشی کوری خوی خوشده ویت و هه موو ئوهه پیشان ده دات له دلی گیوه دا نامینیته، چونکه ئوهه ئو ناردووهیتی گیوه که دهیکات، کاری لمانش مهزنتی پیشان ده دات، تاکو باوهه پی ناکدن. 39 نوسراوه پروروزه کان ده پشکن، چونکه سه رسام بن. 21 وک چژن باوک مردووان هه لدستیتیه و ده زان ژیانی هه تاهه تایی بود گیوه تیدایه، ئه نوسراوانه ش و زیندووه ده کاته وه، کوره کش ئوهه بیه ویت زیندووه شایه تم بوده دهن، (aiōnios g166) 40 به لام ناتانه وی ینه لام ده کاته وه. 22 هه رووهها باوک کدس حکم نادات، به لکو تاکو ژیانان هه بیت. 41 «من شکوله خله لک و هرنا گرم، 42 هه موو حومکانی داوهه دهست کوره که، 23 تاکو هه موو به لام گیوه ناسی که خوشویستی خوداتان له دلما نیمه. 43 به بریزی کوره که بگرن وک چژن بریزی باوک ده گرم. ئوهه ناوی باوکهوه هاتوم، پیشوازم لی ناکدن، به لام ئه گریه کیکی بریزی کوره که نه گری، بریزی باوکیش ناگری که ناردووهیتی. دیکه به ناوی خزیوه بیت، پیشوازی لیده کدن. 44 چژن 24 «پاستی راستیتان پی دهایم: ئوهه گوئی له وشه کدم بگریت ده توان باوهه بین ئه گر شکومه نندی له یه کتری و هر بگرن و و باوهه بینیت بهوهی ناردووهی ژیانی هه تاهه تایی ده بیت و داوهی ئه شکومه ندیه نه کدن که له تا که خوداویه؟ 45 «وا حکم نادریت، به لکو له مردنهوه بژ ژیان گواستراوهه وه. مهان من له لای باوک سکالاتان لی ده کدم. یه کیکه هه یه (aiōnios g166) 25 راستی راستیتان پی دهایم: کاتیک دیت سکالاتان لی بکات، که موسایه، ئوهه هیواتان پیهیتی. 46 که ئیستایه، کاتیک مردووان ده نگی کوری خودا دهیستن، ئه گدر باوهه تان به موسا بکدايه، باوهه تان به منیش ده گرد، گوینگانیش زیندووه ده بنهوه، 26 چونکه وک باوک ژیانی له چونکه له بارهی منهوه نوسیویه. 47 ئه گدر باوهه بش به خویدا ههیده، به کوره کشی داوه ژیانی له خویدا هه بیت. 27 نوسراوه ئوهه کدن، چژن باوهه به وتكانی من ده کدن؟» ده سلائی حومکانیشی داوهه، چونکه ئه و کوری مرؤفه. 28

6 داوهی ئهمه عیسا چووه بیوهه بیهه ده ریاچه هی جه لیل، «له مه سه رسام مه بن، چونکه کاتیک دیت هه موو ئوانهی له تاوه گزوردان ده نگی ده بیستن و 29 دینه ده رهوه، ئه وانهی کرداری چاکان کردووه هه لدستهوه بیوهه بیش، به لام ئوانهی کرداری خراپان کردووه هه لدستهوه بیوهه بیهی حکم بدرین. 30 له خومهوه ناتوانم هیچ بکم. وک ده بیست حکم ددهم، حومکانه کشم داده به رو رانیه، چونکه داوهی خواستی خوم ناکم، به لکو خواستی ئوهه ناردووهی. 31 «ئه گدر خوم شایه تی بی خوم بدهم شایه تیه کم راست نیمه. 32 یه کیکی دیکه شایه تم بوده دات، منیش ده ازان ئه و شایه تیه بیهی بیه منی ده دات راسته. 33 نیز در اوatan نارده لای یه حیا، ئه مانه نان بدهین؟» 34 من شایه تی مرؤف و هرنا گرم، 35 ئه و چایه کی هه لگنگیساو ناکات، ئه گهر هریه کیان کمیک بکرکویت. 8 یه کیکی له قوتاییه کانی که ئه ندراوسی برای شیون په ترسوو بیهی گوت: 9 «کوریک لیبریه پیچ نافی جو و دوو ماسی پیهه. و بریسکدار بیوه، ده تانویست ماوهیه که به رونونا کیهه که دنخوش بن. 36 «به لام من شایه تیه کم هه یه له ووهی هه یه حیا گنگتره، چونکه ئه و کارانه باوک پینداوم نه اوی بکم، ئه

پیاوه کان که پینج هزار دهبون دانیشت، 11 عیاش نانه کانی چونکه ئەمە خودای باوک مۇرى لىداوهء». (aiōnios g166) وەرگەت و سوباسى خودايى كرد، پاشان بەيچى پۇلىست دابەشى لەبەر ئەمە لىيان پرسى: «چى بکىن تاڭو كارى كارى خودا بكىن؟» كرد بەسەر ئەوانەدا كە دانىشتبون. بۇ ماسىيە كائىنىش هەمان 29 عیاش وەلامى دانەوە: «كارى خودا ئەمە يە: باوھەپەن شتى كرد. 12 كايتىك ھەمووان تېرىپۈن، عىسا بە قوتايبىيەكاني بەوهى ناردۇوېتى». 30 ئەوانىش لىيان پرسى: «ج پەرجۇرىك فەرمۇو: ئەو پەلکەننەي ماۋەتەوە كۆئى بکەنەوە تاڭو هيچ دەكەيت تاڭو بىيىنن و باوهەرت پى بکىن؟ چى دەكىت؟ 31 سەبەتەيان پېركەد لەو پەلکەننەي ئەو پىنج نانە جۈزىيە لە ئاسمانەوە نانى تاڭو بىختۇن.» 32 عیاش بىچى فەرمۇون: ناخخۇران ماپۇوهەوە. 14 لەبەر ئەمە كە خەلکەك بىيىنيان عىسا «پاستى راستىتىان پى دەلەم: موسا نەبۇو نانە كەى لە ئاسمانەوە چ پەرجۇرىكى كەد، گۇتىان: «بە راستى ئەمە پېغەمبەر كەيدەن، بەلکو باوکە لە ئاسمانەوە نانى راستىتىان دەداتقى، 33 كە بۇ جىپان دىتت.» 15 عیسا زانى ئەوان بە ئىيازىن بىن و چونكە نانى خودا ئەمە كە لە ئاسمانەوە دابەزىۋە و ژيان پېگەن تاڭو بىكەنە پاشا، دىسان بە تەنەنا چۈرۈھ سەر ساخان. دەبەخىشىتە جىپان. 34 لەبەر ئەمە پېيان گوت: «گەورەم، 16 كايتىك ئىوارە داھات قوتايبىيەكاني بۇ لای دەرياچە كە ھەموو كايتىك ئەوانەمان بەدەرىء.» 35 عیاش بىچى فەرمۇون: چۈرۈن خوارەوە، 17 سوارى بەلەمىك بۇون و بە دەرياچەدا «من نانى ژيان. ئەمە بىتە لام ھەرگىز بىسى نايىت، ئەمەش بۇ كەفرناتحوم كەوتەبىرى. تارىك داھات و عىسا ھەر باوھەرم پى بېتىت ھەرگىز تېنۈو نايىت. 36 بەلام پېم گۇتن، نە كەيشتە لايىن. 18 ۋەشە باھەلىكىد دەرياچە ھەلچۇو. 19 مەتنان بىنیوھ و باوهەرىش ناهىين. 37 ھەركەسيك باوک دەيداھە كە تىزىكە بىست و پىنج تاڭو سى تېرەواپ سەولىان لىدىباوو، من دىتە لام، ئەمەش بىتە لام، ھەرگىز دەرپىنا كەم. 38 من لە عىسايان بىنى بەسەر ئاواھەكدا دەپۋات و لە بەلەمە كە تىزىك ئاسمانەوە دابەزىۋە، نەك بۇ ئەمە خواتى خۇم ئەنچىم بەم، دەپىتەوە، جا ترسان. 20 بەلام بىچى فەرمۇون: «ئەمە من، بەلکو خواتى ئەمە خواتى ئەمەش خواتى ئەمەش دەپىتەوە، جا ترسان!» 21 كە رازى بۇون سوارى بەلەمە كەي بىكەن، كە منى ناردۇوە، هيچ كەسىك لەوانە لەدەست نەدەم كە دەستبەجى بەلەمە كە گەيشتە ئەو كەنارەي بۇ دەچۈن. 22 بۇ بىچى داوم، بەلکو لە رۇزى دوايدا زىندۇويان دەكەمەوە. 40 بەيان، ئەو خەلکەي لەپەرى دەرياچە كە راواھەستابۇون بىيىنيان خواتى باوک ئەمە: ھەركەسيك تەماشى كۆرە كە بىكت و سوارى بەلەم نەبۇو، بەلکو قوتايبىيەكاني بە تەنەنە بەرپېكەتپۈن. دوايدا زىندۇوی دەكەمەوە». (aiōnios g166) 41 جولە كەش 23 ئېنجا بەلەمى دىكە لە شارى تەبەرىيەوە هاتەنە تىزىك ئەو دەستىتان كەد بە بولەپەلەكىن، چونكە فەرمۇو: «من ئەوانەنە شوئىنە نانە كەيان لىي خوارد كە عىسای خاوهەن شىڭو سوباسى لە ئاسمانەوە دابەزىۋە». 42 گۇتىان: «ئەمە عىسای كۆرى خودايى كرد. 24 كايتىك خەلکەك بىيىنيان نە عىسا لەپەيە و نە يۈسۈف نىيە، كە دايىك و باوک دەناسىن؟ ئېستا چۈن دەلىت!» لە قوتايبىيەكاني، سوارى بەلەمە كان بۇون و چۈرۈن كەفرناتحوم، بۇ ئاسمانەوە دابەزىۋە؟» 43 عیاش وەلامى دەپىتە ئەمە دەلەپەن نەك لەبەر ئەمە ئىشانە كاتنان بىنى، بەلکو باوک راينەكىنىت، ئەمە خاردۇوە، منىش لە رۇزى ئەمە دەپىتە ئەمە دانەوە: «پاستى راستىتىان پى دەلەم: ئىغۇ بەدوااما دوايدا زىندۇوی دەكەمەوە. 45 لە پەرتۈوكى پېغەمبەر اندا دەگەرپىن نەك لە ئەنەنەن خوارد و تېر بۇون. 27 بۇ خۇراكىك ئىش بىستىتىنى و قىرپۇيىت دېتە لام. 46 كەس باوک نەبىنیوھ جەگە مەكەن كە لەناودەچىت، بەلکو بۇ خۇراكىك كە بۇ رىانى لە خوداوجىد، تەنەنە ئەمە خوداوجىد باوکى بىنیوھ. 47 هەتاھەتايى دەمېتىتەوە، ئەمە كۆرى مەرۆف دەتانداقى، پاستى راستىتىان پى دەلەم: ئەمە باوھەپەن ئەنەنەنەن خوداوجىد باوکى بىنیوھ.

هه یه . (aiōnios g166) 48 من نانی ژیان . 49 باوپایراندان له فرمومو: «ئهی عیوه ناتانه وی بیرون؟» 50 شیمۇن په ترۆس وەلایى چۈلەوانیدا مەنیان خوارد و مردن . 50 بەلام ئەمە ئەنەنیدە كە دايەوە: «گورەم، بېچىنە لای ئى؟ وەتكانى ژیانى هەتاكەتايى لە ئاسمانە وە دابەزىيە، تاکو ئەوهە لى بخوات نەمرىت . 51 من لەلای تېرىه . (aiōnios g166) 52 ئەنەش باوپەمان هېتىا و زاتىمان ئەنەنە زىندىووهى كە لە ئاسمانە وە دايەزىيە . 52 ئەگەر يەكىك كە توپىزۆزە كەدى خوددایت . 53 عيسا وەلایى دانەوە: «ئىالا لەم نانە بخوات بۇ هەتاكەتايى دەزىيەت . ئەنەنەش كە بۇ ژیانى من عىوهى دوازدەم هەلەبىزادووه؟ بەلام يەكىك لە ئىعىوه جىھان دەبىھ خىشم، جەستەمە .» 54 جولە كە كان ئىبلىسى! 55 جولە كە كان ئىبلىسى!

لەناو خۆيان دەمە قەلەييان بىوو و دەيانگوت: «ئەمە چۈن دەتوانى چۈنكە سەرەرای ئەوهە كە يەكىك بىوو لە دوازدە قوتاپىيە كە، جەستەي خۆيمان بەقى يېخۇرىن؟» 56 لەبەر ئەوهە عيسا يېخى بەلام بەتەما بىوو بە گۆتنى بادات .

فەرمۇون: «پاستىتان پى دەلىم ئەگەر جەستەي كۆرى 7 دواي ئەمانە عيسا بە جەليلدا دەگەرە و نەيدە وىست لە مەرۇش نەخۇن و خۆيىنى نەخۇنە وە، ژيان لە ناختاندا ناپېت . 57 ئەوهە جەستەم بخوات و خۆيىنى بخواتوە ژيانى هەتاكەتايى 58 چۈنكە جەستەم خۇراكى پاستەقىنەيە و خۆيىنىشەم خوارد نەوهە راستەقىنە . 59 ئەوهە جەستەم بخوات و خۆيىنى بخواتوە بە منه وە پەيۋەست دەپېت و منىش بەوهە . 59 وەك باوکى زىندىو ناردوومى، منىش بەو باوکە زىندىووم، ئاواش ئەوهە لە جەستەي من بخوات بەھۇى منه وە دەزىيەت . 59 چۈنكە جەستەم خۇراكى پاستەقىنەيە و خۆيىنىشەم خوارد نەوهە راستەقىنە . 59 ئەوهە جەستەم بخوات و خۆيىنى بخواتوە بە منه وە پەيۋەست دەپېت و منىش بەوهە . 59 وەك باوکى زىندىو ناردوومى، منىش بەو باوکە زىندىووم، ئاواش ئەوهە لە جەستەي كە ئەنەنیدە كە لە ئاسمانە وە دابەزىيە، نەك وە كە ئەوهە باوپایران خواردیان و مردن . 59 ئەوهە لەم نانە بخوات هەتاكەتايى دەزىيەت .» (aiōn g165) 59 عيسا ئەمانەي لە كاتىكىدا فەرمۇو كە لە كەنېشىتى كە فەرناحومدا خەرىكى قىرકىدىن خەلک بىوو . 60 كاتىكى زۇرىك لە قوتاپىيەكان گۈپىيان لەو فەرمائىشەي عيسا بۇو، گوتىيان: «ئەم قىسىيە گۈانە! كى دەتوانىت وەرىگىرىت؟» 61 عيسا لە دلى خۇزىدا رازى قوتاپىيەكان بەھۇى ئەمە وە بولەپۇل دەكەن، يېخى فەرمۇون: «ئىالا ئەمە دەپېتەھۇى ساقەتە كەرتىنان؟ 62 ئەي ئەگەر بىيىن كۆرى مەرۇش بەرزىتەوە بۆ ئەو شۇيىھى يەكەم جار لىي بىوو؟» 63 بۇھى بىرپۈز ژيان دەدات، بەلام جەستە بە كەلک نايەت . ئەو قسانەي پېم گۆتن پۇچ و ژيان . 64 بەلام ھەندىيەكان باوپ ناهىئىن .» عيسا ھەر لە سەرەتاوه ئەوانەي دەناسى كە باوپ ناهىئىن، ھەروھە دەمىزاف كى بە گۆتنى دەدات . 65 ئىچا فەرمۇو: «لەبەر ئەوهە پېم گۆتن، كەس ناتوانى بېت بولام، مەگەر باوک پىنگەي پىدايىت .» 66 لەو كاتە بەلۇو و زۇرىك لە قوتاپىيەكان پېشىيان تېكىد و ئىتىز لە گەللى نەدە گەرەن . 67 لەبەر ئەوهە عيسا بە دوازدە قوتاپىيە كەي

خُوم نیه، به لکو هی ئوهیه که ناردوویی. 17 ئەگر کسیتک هەروەھا ناتوان بىن بۇ ئەو شوینەی من لېي دەبم.» 35 ئىتر پېھەيت خواستى خودا ئەنجام بىدات، ئەوا دەزايىت ئاخۇ جولەكەن لەتىو خۇياندا گوتىان: «ئەمە بە نيازە بۇ كۆن پروات قىرકىرنەكانم لە خوداوهىيە يان لە خۇممەو قەسە دەكەم. 18 كە نايدۆزىزىنهو؟ ئابا لای پەرا گەندەكانى تىو يۈنەنىيە كان ئەوهى لە خۇيەوە بىدویت، داواى شىكۈزى خۇي دەكەت، دەپروات، تاكى يۈنەنىيە كان قىرى بىكەت؟! 36 ئەم قىسىھەچىيە بەلام ئەوهى داواى شىكۈزى ئەوه بىكەت كە ناردوویيەتى، ئەمە دەپىكەت: «داوام دەكەن بەلام نامدۆزىنەوە» و «ناتوان بىن بۇ ئەو پاستگویە و فۇرقىلى تىدا نىيە. 19 ئابا موسا تەوراتى نەداونەتى؟ شوينەيى من لېي دەبم؟» 37 لە گەورەتىن و كوتا رۈزى بەلام كەس لە شۇھە بە قىسەتە تەورات ناکات، بۇچى ھەولى جەزىدا، عىسا پاوهستا و ھاوارى كەد: «ئەگر يەكىك تېنۇوي كوشتم دەدەن؟» 20 خەلکە كە وەلامىان دايەوە: «پۇچى بۇو با يېتە لام و بخواتەوە. 38 ئەوهى باۋەرم پىن بېتىت، پېست ھەيدا كە ھەولى كوشتم دەدەت؟» 21 عىسا يېتى وەك نۇرساوا پېرۇزە كە فەرمۇوييەتى، لە ناخىيە و روپۇرەكانى فەرمۇون: «كارىنەم كەد و ھەمووتان سەرسام بۇون. 22 لە ئاوى زىيان دەپروات.» 39 لېرەدا مەبەستى لە پۇچى پېرۇز رۈزى شەمەدا كورخەتەنە دەكەن، چونكە دەللىن كە موسا بۇو، كە ئەوانەنى باۋەرى پىددەھىن دواتر وریدەگەن، بەلام خەتەنە كەنلىقىنى سپاردوون، ھەرچەنە خەتەنە كەن لە موساوا ھېيشتا پۇچى پېرۇز نەدرابوو، چونكە عىسا شىكۇدار نېببۇو نەبوبۇ، بەلکو لە باپىرانەوهى. 23 ئەگر كور لە رۈزى شەمە 40 ھەندىك لە خەلکە كە گۈپىان لەم قسانە بۇو، گوتىان: خەتەنە بېرىت تاكى تەوراتى موسا نەشىكىت، باشە لە من تۇپەر «ئەمە بە راسقى پېغەمبەرە كەدە». 41 ھەندىكى دىكە گوتىان: دەبن كە لە رۈزى شەمە سەرپاپى مۇزقىكىم چا كەركەدەوە؟ «ئەمە مەسیحە كەدە». بەلام ھەندىكى گوتىان: «باشە مەسیح لە 24 بە روالەت حۆكم مەدەن، بەلکو حۆكمىكى دادېرەرەنەنە چەليلە دېت؟ 42 ئابا نۇرساوا پېرۇزە كە نافەرمۇت كە بەدەن، 25 لەبەر ئەوه ھەندىك لە خەلکى تۇرەلەم دەيانگوت: مەسیح لە رەچەلەكى داود و لە بېت لەمەوە دېت، ئەو گوندەي «ئەمە نىيە ئەوهى دەيانەوەيت يېكۈزۈن؟ 26 ئەوهەتا بە ئاشكرا كە داودى لېپۇ؟» 43 بۇيە بەھۆزى ئەوهە دووبەرەكى كەوتە قەسە دەكەت و ھېچى پىن ئاينىن، ئابا سەرۋەكەن بەپراسىت بۇيان تېوان خەلکە كە. 44 ھەندىك لەوان و ۋىستان بېگن، بەلام دەركوتۇو كە ئەمە مەسیحە كەدە؟ 27 بەلام ئېدە دەزانىن ئەمە كەس دەستىگىرى نەكەد. 45 ئوسا خزمەتكارەكان گەپرەنەوە خەلکى كۆپە، كاتىك مەسیح دېت، كەس نازايت خەلکى لاي كاھىنلىق بالا و فەرسىيەكان، ئەوانىش ئىيان پېرسىن: كۆپە. 28 پاشان عىسا لە حەوشەكانى پەرسىگا بەردەوام بۇو «بۇچى نەتائىنەتى؟» 46 خزمەتكارەكان وەلامىان دايەوە: «ھەرگىز لەسەر قىرکىدنى خەلکى و ھاوارى كەد: «بەلى، دەمناسن و كەس وەك ئەمە قەسە ئەكەدەوە!» 47 فەرسىيەكان گوتىان: دەزانىن خەلکى كۆپە، لە خۇممەو نەتائۇم، بەلام ئەوهى منى «ئابا ئىمەش گومرا بۇون؟» 48 باشە كەس لە سەرۋەكەن يان ناردووە راستە، مۇيە ئايىناسن، 29 بەلام من دەيناسىم، چونكە فەرسىيەكان باۋەرى پىن ھېتىاوه؟ 49 نەخېر! تەنە ئەم خەلکە لەم و ئەۋىش منى ناردووە.» 30 لەبەر ئەوه ھەولىان دەدا نەفرەتلەتكاراوه نەيت كە لە تەورات نازايت.» 50 نېقۇدىپوس بېگن، بەلام كەس دەستى بۇ درىز ئەكەد، چونكە ھېيشتا كاتى كە پېستەتەپتۇرە لاي عىسا و يەكىك بۇو لەوان، ئىپرسىن: نەھاتبۇو. 31 زۇر لە خەلکەكەش باۋەرىان پىن ھېتىا و گوتىان: «ئابا تەوراتىن حۆكى يەكىك دەدەت پېش ئەوهى گۈپى «ئابا كاتىك مەسیح دېت، پەرجۇوی زىياتى دەكەت لەوهى لى بېرىت و بىزانتى چى كەدەوە؟» 52 وەلامىان دايەوە: ئەمە كەدەوە يەقى؟ 33 كاتىك فەرسىيەكان گۈپىان لېپۇ «تۇش جەللىيەت ئىنى بکۈلە و بىزانە كە لە جەليلەدا پېغەمبەر كە خەلکە كە لمبارەي عىساواھ چەپھەچپ دەكەن، كاھىنلىق هەلنا كەوەت.» 53 ئىتر ھەريە كە چۈوهە مالى خۇرى.

بالا و فەرسىيەكان خزمەتكارىيان نارد تاكو بېگن. 33 عىسا 8 بەلام عىسا چوو بۇ كېبى زەيتۈون. 2 لە بەرەبەياندا فەرمۇوی: «ماوهىكى كەمم لەگەلتان ماوه، ئېنجا دەچەمە لاي گەپرەنەوە حەوشەكانى پەرسىگا، ھەمە خەلکە ئاتە لاي و ئەوهى ناردووە. 34 بەدوامىدا دەگەپىن بەلام نامدۆزىنەوە،

ئەویش دایشىت و دەستى كىد بە قىزىرىدىن. 3 مامۆستايىان گەنجىنە كە خەلک قىزىدەكىد، بەلام كەس نەيگەت، چۈنكە تەورات و فەريسييەكان ژىتىكەن ھېتىا كە لە كاتىداو ئىپسىدا ھېشتا كاتى نەھاتىبو. 21 دىسان عيسا يېنى فەرمۇن: «من گىرىابۇ، لەناوه راستى خەلکە كە رىيانگرت، 4 پىيىغان گوت: دەپرۇم و گۈيە بەدۋامدا دەگۈرۈن، بەلام لەناو گوناھە كاتىنان «مامۆستا، ئەم زىنە لە كاتى ئەنجامدالى داو ئىپسىدا گىراوە. 5 دەمرەن، گۈيە ناتوانى يېنى ئەو شوينەي من بۇي دەچم.» 22 موساش لە تەوراتدا فەرمانى پى كەدووين ڏىن تاوا بەردباران لەبەر ئەوه جولە كە كان پرسىياريان كەد و گوتىان: «ئايا خۇى بىكىت. تو چى دەلى؟» 6 ئەمەيان بۇ تاقىكىرنە وەرى عيسا دەكۈزىت؟ چۈنكە دەلى: «عىيە ناتوانى يېنى ئەو شوينەي من بۇي گوت، تاكو شىتىكەن ھەبىت سکالاى لى بىكەن. بەلام عيسا دەچم.» 23 ئېتىر عيسا يېنى فەرمۇن: «گۈيە ھى خوارەوەن، خۇى چەماندەوە و بە پەنجە دەستى كەد بە نۇرسىن لەسەر من ھى سەرەوەم. گۈيە ھى ئەم جىپاھەن، بەلام من ھى زەوى. 7 كاتىك ئەوان بەر دەوام بۇون لە پرسىيارىكەن، عيسا ئەم جىپاھەن ئىم. 24 لەبەر ئەوه پېم گۇتن: لەناو گوناھە كاتىنان ھەستىيە وە وېنى فەرمۇن: «كامەتان بىن گوناھە با يەكەم دەمرەن، چۈنكە ئەگەر باوهەر نەھىن كە من ئەموم، ئەوا لەناو كەس بەردى تېڭىزتى». 8 دىسان خۇى چەماندەوە دەستى گوناھە كاتىنان دەمرەن.» 25 لىيان پرسى: «تو كېيت؟» عيسا كەدەوە بە نۇرسىن لەسەر زەوى. 9 ئەوانەي گۈپىيان لىبىو، يېنى فەرمۇن: «من ھەر ئەوهەم كە لە سەرەتاوه پېم گۇتن. يەك لەدواى يەك رۈشىتىن، دەستىپەك لە پېرانەوە. ئەوسا 26 زۇر شەم ھەيدەسەرتان كە بىلەم و گۈيە پى حۆكم بىدەم، عيسا بە تەنە مايەوە، ڑەنە كەش لەوى ناردووى جىنى مەتمانىيە، ھەرقىچىم لەو بىستۇرە پاستىبۇوە و يېنى فەرمۇو: «خانم، ئەوان لە كۆين؟ كەس بە جىپاھى دەلىم.» 27 ئەوان تىنە كەپىشىن كە باسى باوکى تاوابارى نەكىدىت؟ 11 گۇتنى: «نەخېرىز گورەم.» عيسا دەكەت. 28 لەبەر ئەوه عيسا يېنى فەرمۇن: «كاتىك كۈرى فەرمۇو: «منىش تاوابارت نا كەم. بېئىتىر گوناھ مەكە.» مەۋەقەن بەر زەرگەدەوە، ئەوسا دەزانىن كە من ئەموم و لە خۇمەوە 12 دىسان عيسا قىسەي بۇ كەن و فەرمۇو: «من ropyonakى هېچ نا كەم، بەلکو بە جۆرە قىسە دەكەم كە باوک قىزى جىپاھان، ئەوهى دوام بىكەت ھەرگىز بە تارىكىدا ناپروات، كەدەوە. 29 ئەوهى ناردووى لە گەلەدەيە و بە تەنە بە جىنى بەلکو ropyonakى ژىانى دەبىت.» 13 ئىنچا فەريسييەكان پىيان نەھىشتووم، چۈنكە ھەمېشە ئەوه دەكەم كە جىنى رەزامەندى گوت: «تەنە خۇت شايەق بۇ خۇت دەدەت، شايەتىيە كەت ئەوه.» 30 كاتىك ئەم قاسانى دەكەد، زۇر كەس باوهەپان راست نىيە.» 14 عىشاس يېنى فەرمۇن: «تەنەت ئەگەر يېنى ھېتىا. 31 عيسا بە جولە كەنام بېتىنەوە، ئەوا بە راستى دەزانىم لە كۆتۈه ھاتۇم و بۇ كۆئى دەپرۇم. بەلام گۈيە نازانىن قوتاپى مەن و 32 راستى دەناسن، راستىش تازاداتن دەكەت.» من لە كۆتۈه ھاتۇم يان بۇ كۆئى دەپرۇم. 15 گۈيە بە گۈزىرىدى 33 جولە كەن و لەمەيان دايەوە: «ئېنى ئەوهى ئىپراھىمەن، پەوانە كافى مرۇف حۆكم دەدەن، بەلام من كەس حۆكم نادەم. ھەرگىز كۆپىلەي كەس نەبۈرۈن. ئېتىچۈن دەفەرمۇو: «عىيە 16 ئەگەر حۆكمىش بەدم حۆكىدانە كەم راستى، چۈنكە بە تەنە تازاد دەبن؟» 34 عيسا وەلەمى دايەوە: «راستى پاستىيان نىم، بەلکو من لە گەل باوکىدا، ئەوهى كە ناردوومى. 17 لە پى دەلىم، ھەركەسىك گوناھ بىكەت كۆپىلەي گوناھە. 35 تەوراتى گۈيەشىدا نۇرسراوه كە شايەقى دوو كەس پاستى. 18 كۆپىلە ھەتاكەتايە لە مال نامىتىتەوە، بەلام كور ھەتاكەتايە شايەتىم بۇ دەدەت.» 19 ئەوسا لىيان پرسى: «باوكت لە كۆپىيە؟» بە راستى تازاد دەبن. 37 دەزانام كە گۈيە لە ئەوهى ئىپراھىمەن، عيسا وەلەمى دايەوە: «نە من دەناسن و نە باوکىشىم. ئەگەر بەلام ھەملى كۆشىتم دەدەن، چۈنكە پىامە كەم لە دلى گۈيەدا مەنتان يىساپىا يەوا باوکىشىستان دەناسى.» 20 ئەو قاسانى جىڭىڭى ئىيە. 38 چەم لەلائى باوک يېنىۋە دەلىم، گۈيەش چىتان لە كاتىكىدا فەرمۇو كە لەناو حەۋەشە كافى پەرسىتگە لە نىزىك لە باوگانەوە بىستۇرە دېيگەن.» 39 وەلەمەيان دايەوە: «باوکان

ئیبراھیمە»، عیساش پىچى فەرمۇن: «ئەگەر رۇلە ئیبراھیم باوکان دلشاد بۇ كە رۇزى ھاتنى من بىبىتىت، جا ئە و رۇزەسى بۇنایە، كىدارەكانى ئیراھىمەن دەكىد. 40 بەلام ئىستاھولى بىنى و دەلىوش بۇو.» 57 جولە كە كان پېيان گوت: «تۆ جارى كوشتنى من دەدەن، ئەو كەسەسى كە راستى لە خوداوه تەمدەن نەبوبو بە پەنجا سال، ئېرىچۈن دەلىت كە ئیبراھىمە بىست و پىچى گوت، ئیبراھىم وەك گۈھەى نە كىدوو، 41 ئىۋە بىنېنە؟» 58 عیساش پىچى فەرمۇن: «پاستى راستىتان پى دەلەم، كىدارەكانى باوکان دەكىن.» جا پېيان گوت: «بە رۇلە ئیدايىك پېش ئەوهى ئیبراھىم ئەدايىك بىت، من هەم.» 59 ئەوسا نەبوبوين، يەك باوکان ھەيە كە خودايدە. 42 عیساش پىچى فەرمۇن: بەردىان ھەلگەرت تاكو بەردبارانى بىكەن، بەلام عیسا خۆرى «ئەگەر خودا باوکان بۇوايە، مەنتان خۆشىدەوەست، چونكە لە شاردەوە و حەوشەكان پەرسىتگەي بەجەپىشت.

خوداوه دەرچۈرمۇن و ھاتۇرمۇن، لە خۆمەنە نەتەنەن، بەلگۈئە و 9 كاتىك كە عیسا بە رىنگادا تىدەپەرى، پاۋىتكى بىنى ناردوومى. 43 بىچى لە قىسە كام تىنەگەن؟ چونكە شىو ناتوانى كە بە زىگاڭ نايىنا بۇو. 2 قۇتابىيەكانى ئىپان پرسى و گوتىيان: گۈئى لە وشە كام بىگەن. 44 ئىۋە لە ئىپلىسى باوکان، دەتانەن وىت ۋارەززۇوهەكانى باوکان جىچى بىكەن. ئەو لە سەرەتاوه يان دايىك و باوکى، وا بۇو، لە راستىدا نەچەسپاوه، چونكە راستى لە ئەمدا دەننە. كاتىك درۇ دەكتەن، بە زمانى خۆرى قىسە دەكتەن، چونكە تىدا دەركەپىت. 4 هەتا پۇزە لە سەرەمانە كارى ئەو بەكىن دەرۈزەنە و باوکى درۇزى. 45 هەر بۇيە، كاتىك من راستى دەلەم ئىۋە باوەرمىن پى ناكەن! 46 كامەتان دەتۋانىت گوناھىكەن لە سەر تىدا بىكتەن. 5 ئەندەنە لە جىهاندام، من ۋۇونا كى جىهانم.» 6 ئەندەمە فەرمۇو و ئىۋە لە سەر زەھى كەد، بە تەنە كە قورى گۈئى ناگەن، چونكە لە خوداوه نىن.» 48 جولە كە كان وەلاميان دايەوە: «ئابا ئىچە راست نالىين كە تو سامىرە بىت و پۇچى پىست تىدايە؟» 49 عیسا وەلەمى دانەوە: «من پۇچى پىسم تىدا ئىۋە، بەلام بىزى باوكم دەگەرم و گۈھەش سووكالىيەتىن پى دەكەن. 50 داواش شىكۈزۈ خۆم ناكەم، بەلام يەكىك ھەيدى كە بۇم داوا دەكتەن و حۆكم دەدەت. 51 راستى راستىتان پى دەلەم: «ئەگەر يەكىك گۈپىرايەلى وشە كام بىت هەرگىز مردن نايىنەت.» 52 پاشان جولە كە كان پېيان گوت: «ئىستا زانىيان پۇچى پىست تىدايە، ئیبراھىم و پېغەمبەران مردن، كەچى تو دەنلىقى: «ئەوھى گۈپىرايەلى وشە كام بىت هەرگىز تامى مردن ناكەت.» 53 ئابا تولە ئیبراھىمى باوکان گەورەتى كە مردى؟ پېغەمبەرانىش مردن. خۆت بە چى دەزانىت؟» 54 عیسا وەلەمى دانەوە: «ئەگەر من خۆم شىكۈدار بەكم، ئەوا شىكۈمەندىيە كەم ھېچ ئىۋە، ئەو باوکە كە شىكۈدارم دەكتەن، ئەوھى گۈھە دەلەن خودامانە. 55 هەرچەندە شىو نايىناسىن، بەلام من دەيناسىم. ئەگەر بىلەم نايىناسىم، وەك گۈھە دەبەم درۇزى. بەلام دەيناسىم و گۈپىرايەلى وشە كانى دەبەم. 56 ئیبراھىمى

گوتیان: «ئەم پاوه له خوداوه نىيە، چونكە شەمە ناپارىزىت.» قىرمان دەكەيت؟» جا دەريانكىدە دەرەوه. 35 عيسا يېستى بەلام هەندىنىكى دىكە گوتیان: «چۈن پاۋىنىكى گۇناھبار دەتۋائىت دەريانكىدە دۆزىپەوه و يېرى فەرمۇو: «باوه بە كورى پەرجۇوى بەم جۇرە بكتا؟» ئېتى دووبەركى كەتوه نىيانىان. مەرۇف دەكەيت؟» 36 كاپرا وەلەمى دايەوه: «گەورەم، ئەم 17 دىسان لە نايىنا كىيان پرسى: «تۇ درىبارەدىءە و چى دەلىي، كېيىھ تاڭو باوهپى ېنى يەكەم؟» 37 عيسا يېرى فەرمۇو: «تۇ چونكە چاواي توپى چاڭ كەدەدە؟» گوتى: «پېغەمبەرە» 38 ئەمۇت يېنىيە، ئەمەمان ئەمە كەسىيە كە ئېستا قەسەت لە گەل راپەرانى جولەكەكان باوهپىان نەكىد كە ئەمە نايىنا بۇوه و ئېستا دەكتا.» 39 ئەمۇش گوتى: «گەورەم، باوه دەكەم،» ئېنجا دەبىنتىت، هەتا ئەمە دايىك و باوكى پاوه كەيان بانگىرىدە. كېقۇشى بېرىد. 39 عيسا فەرمۇو: «بۆ حۆمەدان ھاتۇرمەتە ئەم 19 لىيان پرسىن: «ئاپا ئەمە كۆرتانە كە دەلىن بە زەڭاڭ نايىنا جەماھە، تاكى ئەوانەنەي نايىنان بىيىن و ئەوانەنەي دەپىن كۆز بۇوه؟ ئەم ئېستا چۈن دەبىنتىت؟» 20 دايىك و باوكى وەلەميان بن. 40 هەندىن كەرىسى كە لە گەللى بۇون گۇپىان لەمە بۇوه، دايەوه: «دەزانىن ئەمە كۆرمەنە و بە زەڭاڭ نايىنا بۇوه. 21 بەلام لىيان پرسى: «ئاپا ئېھەش كۆزىن؟» 41 عيسا يېرى فەرمۇون: نازانىن ئېستا چۈن دەبىنتىت، يان نازانىن كى چاواي چاڭ «ئەمە كەر ىغىرە كۆز بۇوناھە گۇناھاتان نەدەبۇوه، بەلام ئېستا ىغۇرە كەدووەتەوه. لە خۆي پېرسىن، ئەم گەورەيە و باسى خۆي دەلىن: «دەينىن، لەبەر ئەمە گۇناھە كەدان دەمېنېتەوه..»

دەكتا.» 22 دايىك و باوكى لە ترسى راپەرانى جولەكە ئەممەيان 10 «پاستى راپەستان پى دەلىم، ئەمە دەرگاوه گوت، چونكە تەگىرىيان كەدبوو ھەركەسىيەك دەبىنتىت كە نەچىتە ناو پېشىرى مەرەكان، بەلكۇ بە رېنگالىيە كى دىكەدا عيسا مەسىحە كەيە، لە كەنىشت دەرىيدە كەن. 23 لەبەر ئەمە بۇيى سەربەكەۋىت، ئەمە دز و جەردەيدە. 2 بەلام ئەمە دايىك و باوكى گوتىان: «ئەم گەورەيە، لە خۆي پېرسىن.» 24 دىسان فەرىسييە كەن ئەم پاوهەي پېشتر نايىنا بۇو بانگىان كەد و پىيىنان گوت: «سوپىند بە خودا بىخۇ كە پاستىيە كە بلىيەت! دەزانىن ئەم پاوه گۇناھبارە.» 25 كاپرا وەلەمى دايەوه: «ئەمە كەر ئەمە گۇناھبارە، نازانىم، بەلام يەك شەت دەزانىم، نايىنا بۇوم و ئېستا دەپىم،» 26 لەبەر ئەمە لىيان پرسى: «چى ئېكىدىت؟ چۈن چاواي توپى كەدەدە؟» 27 وەلەمى دانەوه: «پېم گوت گوتىان لى نەگىتم. بۆچى دىسان دەتانەوى بىيىستەن؟ ىغىرەش دەتانەوى بىنه قوتابى ئەم؟» 28 جەنۇپىان پېيدا و گوتىان: «تۇ قوتابى ئەمە دەپىتى! بەلام ئېھە قوتابى موساین. 29 دەزانىن خودا قەسىي لە گەل موسا كەد، بەلام نازانىن ئەمە لە كۆزىوه ھاتۇوه..» 30 كاپرا وەلەمى دانەوه: «ئەمە شىتىكى سەيرە! ئەم چاواي كەدووەمەتەوه، ىغىرە شانازان ئەمە لە كۆزىوه ھاتۇوه. 31 ئېھە دەزانىن خودا گوى لە گۇناھباران ناگىرىت، بەلام ئەمە كەر يەكىك لە خواتىرس بىت و خواتى خودا پەھىرە بكتا، ئەمە كۆزىلى دەگەرتىت. 32 هەر كىز نە يېستاواه يەكىك چاواي مەرۇقىيە كى زەڭاڭ نايىنai چاڭ كەرىدىتەنەوە. 33 (aiōn g165) ئەمە كەسە لە خوداوه نەبىت، نەيدەتەوانى ھېچ بكتا.» 34 پىيىنان گوت: «تۇ بە تەواوى لە گۇناھ لە دايىك بۇويت. تۇ

گورگ دیت، مهره کان به جیده هیلت و پاده کات، گورگیش چاک به ربارانت ناکین، به لکو به هوی کفر کردته وه، مهره کان ده بات و پرته واژیان ده کات. 13 کابرا هله دیت، چونکه تو مرؤفیت و خوت ده کیت به خودا.» 34 عیساش چونکه به کری گیراوه و خه مهره کانی نییه. 14 «من شوانه و لامی دانهوه: «ثایا له تهورانه کفان نهنو سراوه: [من پیم دلسوژه که، مهربی خوم ده نام و ئوانیش من ده ناسن، 15 گوت: «میخه خوداونده کان!»؟ 35 نوسراوه پیروزه که همه میشه هروه ک باوک ده مناسیت، منیش باوک ده نام. پاسی ده فرمولیت. ئهگه خودا ئوانه به «خوداونده کان» ناو ژیانم بمهره کان داده تم. 16 هروهها مهربی دیکم ههیه که بتیت که وشهی خودایان بمهه خواره وه، 36 ئیتر سه ربم پشتیره نین، ده بی ئوانیش بیهم، ئوانیش گوپیان چون شوه بهوه ده لین که باوک بمهه خوی تهرخانی کرد ووه له ده نگم ده بیت، جا ده بنه يه ک مینگل ویه ک شوان. 17 و ناردوویه بمهه جیهان: «تو کفر ده کهیت، چونکه گوت: «من له بنه واه باوک منی خوشدویت، چونکه زیانی خوم داده تم کوری خودام؟» 37 نهگه کاره کافی باوکم نه کم، باوپرم پی تاکو و هریگمه وه. 18 کدس له منی ناسیتی، به لکو خوم مه کدن. 38 به لام ئهگه ئه کارانه بکم، هه رچه نده باوه پریشم دایده تم. ده سه لاتم ههیه دایینتم و ده سه لاتم ههیه بیمه مه وه. پی ناکن، باوه ربه و کارانه بکن، تاکو بزان و تیگن که ئه م راسپارده هم له باوکمه وه و هرگز تووه.» 19 بمهه ئه م باوک له مندایه و منیش له باوکدام.» 39 دیسان ویستیان قسانه وه دیسان دووبه ره کی له تیو جوله که کان پهیدابوو. 20 بیگن، به لام له دهستیان دهربازی بwoo. 40 ئینجا عیسا چووه وه زوریک لهوان گوتیان: «رُوحی پیسی ههیه و ورینه ده کات. ئه بوری رپوباری ئوردون و لامیه مه وه، لهو شوینه که بوجی گوئی لی ده گرن؟» 21 ههندیکی دیکهیان گوتیان: «ئه مه یه حیا یه کدم جار خله لک له ئاو هله ده کیشا. 41 زور خله لک قسهی که سیک نییه که رُوحی پیسی تیدا بیت. ثایا رُوحی هاته لای و دهانگوت: «یه حیا هیچ به رجوتیکی نه کرد، به لام پیس ده توانیت چاوی نایینا چاک بکانه وه؟» 22 زستان بwoo و هه رچی یه حیا دهرباره هم پیاوه گوتی راست بwoo.» 42 له ټورشله لم جهڑنی هدنوکه بwoo، 23 عیساش له حه وشه کانی لامی خله لکیکی زور باوه بیان به عیسا هینا.

په رستگا له پریزووه سه ر داپوشراوه کهی سلیمان پیاسه هی 11 پیاویک به ناوی له عازز نه خوش بwoo که خله لکی ده کرد، که هردوو لای به کوله که گیرا بwoo. 24 جوله که کان لین کوپونه وه و پیان گوت: «هه تا کهی له گومان ده من پیلیمه وه؟ نهگر تو مه سیحه کدیت، به ئاشکرا پیان بیلن.» 25 عیسا و لامی دانهوه: «بیم گوت به لام باوه پناکن. ئه کارانه بنه ناوی باوکه وه دویکم، شایه تم بمهه دهدن. 26 به لام عیوه باوه ده گرن، منیش دهانیتم و ئوانیش بد دوام ده کهون، 27 مهره کانم گوتی له ده نگم زیانی هه تاهاتیان ده ده مه و هرگیز لانو ناچن، که سیسی له ده سمت نایان پیتیت. (aiōn g165, aiōnios g166) 28 باوکم که به منی داون له هه مووان گدوره تره، که سیسی ناتوانیت له ده سی باوک پیان پیتیت. 30 من و باوک یه کین.» 31 دیسان ئه و جوله کانی بمهه لسی عیسایان ده کرد به رباران هله لگرت تاکو به ربارانی بکن. 32 به لام عیسا پیچی فرمولون: «زور کاری ئه کم له لاین باوکده پیشاندان، به هوی کامیانه وه به ربارانم چاکم له لاین باوکده پیشاندان، به هوی کامیانه وه به ربارانم 9 عیساش و لامی دایوه: «ثایا رُوز دوازده کاشتمنیر نییه؟ ده کهن؟» 33 جوله که کان و لامیان دایوه: «له بنه کدار تیکی

ئوهی به روز بروات پیچ هه لانا کویت، چونکه روناکی بگریت. 32 کاتیک مریدم گذشته ئه و شویهی عیسای لیبوو ئه جیهانه ده بینیت. 10 به لام ئهودی به شهو بروات پیچ و ئهودی بینی، به سه رپیدا کووت و پیچ گوت: «گورهم، هه لدله کویت، چونکه روناکی تیدا نیهه». 11 ئه مانهی فهرومود، ئه گدر لیزه بوبوتایه، برا کم نه ده مرد. 33 عیش اش که بینی پاشان پیچ فهرومون: «له عاززی دوستمان نوستووه، به لام ده گریت و ئه و جوله کانهش که له گدلی هاتیون ده گریت، ده پرۆم تاکو به خه بری بہتتمه وه». 12 ئینجا قوتاییه کان پینیان کاری له روحی کرد و خه مباربو، 34 لی پرسین: «له کویتیان گوت: «گورهم، ئه گدر ئه و نوستووه، چا کده بینیه وه». 13 داناوه؟ ئه وانیش و لامیان دایه وه: «گورهم، وهره و بیلنه؟» عیسا باسی مردنی ئهودی کرد، به لام ئهوان وایانزانی باس له 35 جا عیسا گریا. 36 له بره ئهوده جوله که کان گوتیان: «سهیر نوستنی ئاسایی ده کات. 14 عیش اش به شاکرا پیچ فهرومون: بکدن، چهندی خوشده ویست! 37 به لام هنندیکان گوتیان: «له عازز مردووه. 15 له بره شیوه دلشادم که لهوی نه بوم، «ئمه که چاوی نایینا کدی چاک کرده وه، ئایا نهیده توافی وای تاکو باوهه بیهن، ورن، با پرین بوق لای.» 16 توماسیش که بکدايه ئه میش نه مردیه؟ 38 دیسان عیسا له ناخه وه خدم به دووانه باگ ده کرا، به قوتاییه هاوه له کانی گوت: «با پیش دایگرت و هاته لای گوره که که نهشکه ویک بوو دهه که لی گدل ئهودا پرین تاکو له گدل ئهودا بکرین.» 17 کاتیک به ردیکی پیوه نرابوو. 39 عیسا فهروموم: «به رده که لاده ن.» عیسا گدیشت، زانی له عازز وا چوار روزه له گوردایه. 18 مه رساي خوشکی مردووه که پیچ گوت: «گورهم، بونی پیش عه نیاش تزیکدی پازده تیره او پیز له گورشه لیه وه دورو بوب. گردووه، چونکه چوار روزه.» 40 عیش اش پیچ فهروموم: «ئه 19 ژماره یه کی زور له جوله که کان هاتیونه لای مه رسا و مریدم پیچ نه گونی ئه گدر باوهه بکدیت شکوئی خودا ده بینیت؟» 41 تاکو سره خوشی رکا کیان لی بکدن. 20 کاتیک مه رسا پیستی ئوسا به رده کیان لارد، عیش اش چاوی هه لپری بوق اسمان و عیسا هاتووه، به ره پیری چووه، به لام مریدم له مال مایه وه. 21 فهروموم: «باوهه، سویاست ده کدم که گویت لی گرم. 42 ئینجا مه رسا به عیسای گوت: «گورهم، ئه گدر لیزه بوبوتایه، ده مزانی که تو هه میشه گوینم لی ده گریت. به لام له بره ئه و بکدیت، خودا ده تدقیق.» 23 عیسا پیچ فهروموم: «برا کدت که تو منت ناردووه.» 43 که ئه مهی فهروموم، به ده نگیکی به رز زیندوو ده بینیت وه. 24 مه رساش پیچ گوت: «ده زانم له هاواری کرد: «له عازز وهره ده رهه وه!» 44 ئه وسا مردووه که زیندوو بونووه و روزی دواپیدا هه لدله سیتته وه. 25 عیسا پیچ هاته ده رهه وه، دهست و قاچی به کفن به ستارابوو، رووشی به فهروموم: «من زیندوو بونووه و زیان، ئوهی باوهه پی بینیت، ده سمالیک پیچ رابوو، عیش اش پیچ فهرومون: «بیکنه وه، بیلآن ئه گدر بشمریت زیندوو ده بینیت وه. 26 هه روهها هه رکسیک با پروا، 45 له بره ئهوده ژماره یه کی زور له جوله که کان که بوق که زیندوو و باوهه پی بینیت، هرگیز نامریت. باوهه بهمه لای مریدم هاتیون و ئه مهیان بینی که عیسا کردی، باوهه بیان ده کدت؟» 27 پیچ گوت: «بهلی گورهم، باوهه پیچ هتینا. 46 به لام هنندیکان چوونه لای فریسیه کان و هتیاوه که تو مه سیعه کیت، کورخ خودای، ئوهی بوق جیان ئوهی عیسا کربووی پیان را گدیاند. 47 له بره ئهوده کاهینانی دیت.» 28 پاشان که ئه مهی گوت، چووه مریدم خوشک بالا و فریسیه کان ئهندامانی ئهنجومه نی بالایان کوکرده وه، بانگکرد و به نهیتی گوت: «مامؤستا لیزه وه، بانگک ده کات.» گوتیان: «چی بکین؟ چونکه ئه پاوه په رجوعی زور ده کات. 29 ئه ویش که ئه مهی بیست خیرا هستا و هاته لای. 30 48 ئه گدر بهم شیوه یه لییگه پرین هه مو خه لکه که باوهه پیچ عیسا هیشتا نه هاتیوه ناو گونده که، به لکو لهو شوینه بوب که ده هین، رومانیه کانیش دین، په رستگا که مان ده رهه خین مه رساي لی بینی. 31 ئه و جوله کانهی له ماله وه له گدل بونون و نه ته وه که مان پرا پیچ ده کدن.» 49 یه کیک لهوان، به ناوی دلنوايان ده کرد، بینیان مریدم خیرا هستا و چووه ده رهه، قهیافا، ئه و سالله سه روزکی کاهینان بوب، پیچ گوت: «ئیوه هیچ دوای که وتن، وایانزانی ده چیته سه روزکه تاکو لهوی نازان! 50 تینا گن که باشتره بوتان پاوه یک له جیان گدل

بمریت، لوهی که گل هه مووی لمناوچیت». 51 نهوله کاهینانی بالا ته گبیریان گرد له عازریش بکوژن، 11 چونکه خویه و نهمه نه گوت، به لکو لهو ساله دا سه رؤکی کاهینان ژماره یه ک زور له جوله که کان به هوی نهوده ده رؤیشن و بوو، پیشینی کرد که عیسا له جیان گل ده مریت، 52 باوه ریان به عیسا ده هینا. 12 بو بیدانی نه و ٹاپرده له خه لک نه ک تنه نه له جیانی نه و گله، به لکو تاکو رو له کافی خودا که هاتیون بوجه زن، یستیان که عیسا دیت بوجو شله یم، 13 که پره ته اوازه بون کوک بکانه وه و یه کانچانه وه. 53 نیتر له و لقه دار خور مایان برد و بهره پیری چوون، هاویریان ده گرد: بروزه وه پیلانی کوشتنیان دارشت. 54 لمبه ره نه وه چیتر عیسا به «هؤسانا! [پیروزه نه وه] به ناو یه زدانه وه دیت!» [پیروزه نه وه] کوشتنیان دارشت. 55 لمبه ره نه وه چیتر عیسا به «هؤسانا! [پیروزه نه وه] به ناو یه زدانه وه دیت!» [پیروزه نه وه] کوشتنیان دارشت.

ئاشکرا بمنا خه لکی به هودبادا نه ده گدرا، به لکو له ویوه چووه پاشای ئیسرائل! 14 عیسا جاشکیکی بینی، سواری بوو، و هک ناوجه کافی نزیک چوله وانی، بوجاریک ناوی نه فرام بمو، نوسراوه: 15 [نه] شاری سیپین مه ترسه، نه وها پاشا کدت له گل قوتاییه کافی لهوی مایه وه. 56 لمبه ره کانه دا جه زن په سخنی دیت به سواری جاشی ما کدیریک. 16 سدره تا قوتاییه کافی جوله که کان تزیک بوو، زور کس له گوندکانه وه پیش جه زن له مانه تینه گدیشن. به لام پاش نه وه عیسا شکودار گرا، بو تورشه لمب هاتیون تاکو خویان پاک بکنه وه. 57 جا به بیریان کوکوه وه که نه مانه ده باره هه نووسراون، نه وانیش دوای عیسادا ده گدرا، هه روهه کاتیک له حوه شه کافی نه مانه یان بوجه نه وه کدووه. 17 هه روهه نه وه خه لکه ش که په رستگار اووه ستابون به یه کتیریان ده گوت: «راتان چیه؟ ثایا بوجه لام گلی بون کاتیک له عازری لمناو گزره کوهه بانگرد و له تیو جه زن نایهت؟» 57 کاهینانی بالا و فه رسیه کانیش فه رمانیان مردوواندا هلیستاند وه، شایه تیان بجز دهدا. 18 لمبه ره نه وه ده رکدبوو نه گر هه رکسیک بزانیت نه وه لکویه، ده بیت بوو خه لکه که چوونه ده روهه بوجه نه وه پیشوایزی لبکن، چونکه یستیان نه وه په جووه گردوه. 19 فه رسیه کانیش ئاشکرای بکات، تاکو پیگن.

12 شهش بروز پلاش جه زن په سخنی عیسا هاته بیت عه نیا که له عازری لبیوو، نه وه عیسا له تیو مردووان هه لستاند وه.

2 لهوی شیویکان بوجه ناماده گرد، مه رسا خزمه تی ده گرد، له عازریش یه کیک بوو له وانه لام گلی پالیدابووه وه. 3 مر به میش نیو لیتر بونی ناردنی پیگردی گرانبه های هینا و پینه کافی عیسای پی چهور کرد، ئینجا به قری پینه کافی عیسای سپریه وه و ماله کدش پریوو له بونی خوش. 4 یه هو زای نه سخنیه ریوی که یه کیک بوو له قوتاییه کافی و به ته مابوو به گرتی بدات، گوتی: 5 «بوجی نه م بونه به سی سه دینار نه فروشرا نه درا به هه زاران؟» 6 نهمه نه گوت نهک لمبه ره نه وه خه می هه زاران ده خوارد، به لکو لمبه ره نه وه دز بوو و سندوق پاره شی لدلا بوو، لمو پاره بی ده برد که تیندا داده زما.

7 عیساش فه رمووی: «وازی لب بھین، بوجو ره ناشتم هه آیگر تیوو، 8 چونکه هه زاران هه میشه له گل تان، به لام من هه میشه له لاتان نیم.» 9 کاتیک ژماره یه ک زور له جوله که کان یه کیک خزمه تم بکات باوکم ریزی لب ده گریت. 27 «ئیستا زانیان عیسا لهویه، هاتن، نه ک تنه لمبه ره عیسا، به لکو بو خه مبارم، چی بلّم؟ باوکه له کانه بزگارم بکه؟» به لام نه خبری، بینی له عازریش که له تیو مردووان هه لستاند وه. 10 نه وسا من بوجه نه کانه هاتوم. 28 نهی باوک، ناوت شکودار

بکه!» جا دهنگیک له ئاسمانه وه هات: «شکودارم گردووه و نه مینیته وه. 47 ئەگر يەكىك گۈنى لە وتكانم بۇو و کاري شکودارىشى دەكەمه وه. 29 ئەو خەلکە لەوى ئامادە بۇون پى نەكىد، من حوكى نادەم، چونكە نەھاتووم تاڭو جىهان حۆكم گۈپىان لېپۇو و گوتىان: «ھەورە ترىشقە بۇو!» ھەندىتىكى دىكەيان بەدەم، بەلکو جىهان رېگار بکەم. 48 ئەوهى دەتم بەكتانه وھ و گوتىان: «فېلىشىتىيەك بۇو قسىە لە گەل كەد.» 30 عىسا وتكانم وەرنە گۈزىت، يەكىك ھەيدى حۆكمى بەدات، ئەو قسىە يەي فەرمۇسى: «ئەو دەنگەي هات بۇ مىن نەبۇو، بەلکو بۇ شىوھ كەم دەنم لە رۇزى دوايدا حۆكمى دەدات. 49 من لە بۇو. 31 ئىستا كاتى حۆكمىدا ئەم جىهانى يە. ئىستا سەرۇزى خۆمە وھ قىسمە نەكەدووه، بەلکو ئەو باۋەكى كە تاردۇومى، ئەم جىهانه دەردە گۈزىت. 32 كاتىك منىش لە زەۋىيە وھ بەرز رايسبارددۇوم كە چى يلىم وچ قسىەك بکەم. 50 دەزانم دەكەنە وھ، ئەواھە مۇوان بۇلاي خۆم رادە كېشىم. 33 ئەمەي رايسباردىي ئەو خەلکى بۇزىيەن ھەتاھەتىيە دەبات، ھەر بۇيە گۆرت ئاماڙەي كەد بەو شىوھ مردنەي كە دەبىت بېرىت. 34

(aiōnios) خەلکە كە ولامىان دايەوە: «لە تەوارىدا بېستومنە كە مەسیح

g166)

13 13 پىش جەۋى پەسخە، عىسا دەمىزىنى كاتى ھاتووه ئەم بەرز بىكىتىيەوە؟ ئەم كۈرى مرۇفە كىيە؟ (aiōn g165) 35 عىساش بىچى فەرمۇون: «بۇونا كىيە كەتان بۇ كاتىكى كۆرت لەسەر دەمېتىيە وھ. بېرىن ھەتا بۇونا كىتىان لە گەلە، نەوهە تارىكىتىان بەسەردا بېت، چونكە ئەوهى بە تارىكىدا دەروات نازارى بۇ كۆي دەروات. 36 باۋەر بە بۇونا كىيە كە بېرىن ھەتا بۇونا كىيە كەتان لە گەلدايە، تاڭو بىنە رۇلەي بۇونا كىيە كە.» عىسا ئەمانەي فەرمۇو، رېلىشت و خۆي لىيان شاردە وھ. 37 ھەرچەندە زۇر پەرجۇوو لە بەردە مىيان كەد، بەلام باۋەرپاران و خاولىيەكى ھەلگەت و لە ناوقەدى بەست. 5 پاشان عىسا پى نەھىتىنا، 38 تاڭو وتكە ئىشىيا پېغەمبەر بېتى دى كە گۈقى: ئاۋى كەد ناو لە گەتىك و دەستى بە شوشىنى بىچى قوتا بىيە كان [ئەي] يەزدان، كى باۋەرپى بە پەيامە كەمان كەد و هېزى كەد و بە خاولىيەكى كە بە ناوقەدىوھ بەستبۇوي پېيانى يەزدان بۇ كى دەركەوت؟ 39 لەبەر ئەوه نەيانتوانى باۋەر دەسپىيە وھ. 6 كاتىك گەيشتە سەر شىعۇن پەتروس، شىعۇن بېتىن، چونكە ئىشىيا لە شۇينىتىكى دىكە گۈقى: 40 [جاوابان بىچى گۆت]: «گورەم تو بىچى من دەشۆتى؟» 7 عىسا لە كۆيىر و دىلائىن رەقكەر دەووھ، بۇ ئەوهى بە چاوابان نەبېت و بە دىلائىن تېنە گەن، نەوهەك بەكەنە وھ مەنيش چاكىان بەكەمە وھ. 41 ئىشىيا ئەمانەي گۆت، چونكە شكۈزى ئەۋى بىنە و باسى كەد، 42 ھەرچەندە زمارا يەكى زۇر لە باۋەرپاران لە گەل من بەشت نايىت. (aiōn g165) 9 جا شىعۇن پەتروس بىچى گۆت: «گورەم، تەنھا بېم نا، بەلکو دەست و سەرىشم!» 43 كە نېشىت دەرىكىن، 43 چونكە شكۈزى خەلکىان لە شكۈزى كە نېشىت دەرىكىن، 43 چونكە شكۈزى خەلکىان لە شكۈزى خودا زىرات خۆشىدە وىست. 44 ئېنجا عىسا بە دەنگى بەرز پېوستى بې پى شوشىن ھەيدى، تەواوى جەستەي پا كە. ئۇھەش فەرمۇسى: «ئەوهى باۋەرم پى بېتىت، باۋەر بە من ناھىيەت، پاڭن بەلام ھەمووتان نا.» 11 عىسا فەرمۇسى: «ھەمووتان بەلکو بەوهى تاردۇومى، 45 ئەوهەش كە دەمېتىت، ئەوه پاڭ نىن،» چونكە دەمىزىنى كى بە گۆتنى دەدات. 12 پاش دەبىتىت كە تاردۇومى، 46 من وھك بۇونا كى ھاتوومە تە شوشىنى پېيان كەوا كەي خستە و سەر شانى و دانىشتە وھ، جىهان، تاڭو ھەركەسىك باۋەرم پى بېتىت لە تارىكىدا

این پرسین: «ئایا لهوه تیگهیشن که بوم کردن؟ 13 ئیوه ئییدا شکودار کرا. 32 جا ئه گدر خودا ئییدا شکودار کرا، به "ماموستا" و "گوره" بانگ ده کهن و پراست ده کهن، چونکه خوداش کوره که له خویدا شکودار ده کات، ده ستبه جى من وام. 14 جا که من گدوره و ماموستاتام و بيم شوشت، شکوداري ده کات. 33 «روله کام، ماوهیه کي کورت له گلستاندا ئیوهش له سره راتانه يېي يەكترى بشۇن. 15 من ئۇوهشىم كىپدان دەبم، جا بەدواىدا دەگېرىن، بەلام وەك چۈن به جولە كەكام تاكو ئەوهى بۆم کردن ئیوهش بىكەن. 16 راستى پاستيان گوت، ئىستا به ئیوهشى دەلەم: ئیوه ناتوان يېنه ئەو شوينە پېن دەلەم: تۈكىلە له گوره كەز زىيات ئىبىه، نىزدراویش لهوهى كە من بۆي دەچم. 34 «من راسپارده يەكى نوييان دەدەمى: ناردۇویەقى زىيات ئىبىه. 17 ئەگر ئەمانهتان زانى، خۈزگە يەكترييان خوشبوى. وەك خۇشويىتن، ئیوهش بەو جىزە دەخوازىرىت بە ئیوه ئەگر پېرىھەوتان كەد. 18 «باسى هەموتون يەكترييان خوشبوى. 35 بەمە هەمو خەلک دەزانى كە قوتابى نا كەم، ئەوانەي ھەلبىزادون دەيانناسىم، بەلام تاكو ئەوهى لە من، ئەگر خۇشويىستان بۇ يەكترى ھەيت». 36 شىمۇن نۇوسراوە پېرۋۇزە كە ھاتۇوھ يېنە دى: [ئەوهى ئەكى كەدووم، پەتروسىشلى پىرىسى: «گورەم، بۆ كۆي دەچىت؟» عيسا ش ناپا كى له گلەم كەد.] 19 «لە ئىستاوه پېتىنان دەلەم پېش ئەوهى وەلامى دايەوە: [ئەو شوينە بۆي دەچم، ئىستا ناتوانىت پەرووبىات، تاكو كاتىك پېشوازى لە من دەكەت، ئەوهى پېشوازى ژيانم بۇ تو دادەنم.] 38 عيسا وەلامى دايەوە: «ژيانت بۇ من كە دەپىزم، ئەوا پېشوازى لە من دەكەت، ئەوهى پېشوازى ژيانم بۇ تو دادەنم. 20 راستى پاستيان پېن دەلەم: كە دەپىزم، ئەوا پېشوازى لە دەكەت كە ناردۇومى. 21 دادەنېت؟ راستى پاستيان پېن دەلەم: پېش خۇيىتنى كەلەشىر، كاتىك عيسا ئەمانهى فەرمۇو، رۇوحى خەمبار بۇو و شابىت دا: ۋۆسەن جار نىكلى لە ناسىنى من دەكەت!

«راستى پاستيان پېن دەلەم: يەكىكەن بە گەرتەم دەدات.» 22
14 «نېڭەران مەبن. پاشت بە خودا بېهستن، پاشت بە قوتاپىيە كان سەيرى يەكتريان دەگەر و دلىا نەبوبۇن مەبەستى لە كىيىھەن. 23 يەكىكەن بە گەرتەم دەدات. عيسا خوشى دەۋىلىت لە تەنيشىتى پالىدا بۇوهە، 24 شىمۇن پەتروس ئاماژەد بۇ كە تاكو پۈرسىار لە عيسا بەكەت كە مەبەستى لە كىيىھە، 25 ئەويش شانى دا بەسر سىنگى عيسادا و پېي گوت: «گورەم، كىيىھە؟» 26 عيسا وەلامى دايەوە: «ئەو كەسەيە كە ئەم پارووه نانە لە قاپە كە ھەلدە كېش و دەيدەمۇ. ئىنجا پارووه كەد لە قاپە كە ھەللىكىشا و دايى بە يەھوزاى كورى شىمونى ئەسخەر يوقى. 27 ھەركە پارووه كەد وەرگەت، شەيتان چۈوه ناوېرەوە. عيسا شىخى فەرمۇو: «ئەوهى بەتەمای بېكىتىت، خىرا بېكە.» 28 ھېچ كەسىك لەوانەي لەسەر خوانە كە له گەلى دايىشىپۇن تېنە گەلىشىن بۇچى عيسا ئەمەى پېن فەرمۇو. 29 ھەندىكەن وايانزانى عيسا بىچى دەفەرمۇى كە چىيان پېرىسىتە بۇ جەزىن بېكىتىت، يان شىتىك بەدانە ھەزاران، چونكە سەنۇق پارە كە لەلائى يەھوزا بۇو. 30 ئەويش كە پارووه كەد وەرگەت يەكىسەر چۈوه دەرەوه. ئەو كاتە شەھو بۇو. 31 كاتىك چۈوه دەرەوه، عيسا فەرمۇو: «ئىستا كورى مرۆغ شکودار كرا و خوداش

ده کات. 11 باوه‌رم پی بکدن که من له باوکدام و باوکیش باوک له من مه زنتره. 29 همه‌تا ئیستا پیش روودانی پیم له مندایه، ئه‌گر نا به‌هزی کاره‌کان خویانه‌وه باوه‌رم بکدن. گوتن، تاکو کاتیک رهویدا باوه‌رم بین. 30 لمه‌ولا رزور 12 راستی راستیان پی ده‌لیم: ئه‌وهی باوه‌رم پی بینت، ئه‌وه قسه‌تان له‌گلن نا کم، چونکه سه‌روکی هم جهانه وا دیت. کارانه ده کات که من ده‌یکم، لمه‌انه‌ش گوره‌تر ده کات، هیچ ده‌سه‌لا تیکی به‌سر مندا نیه، 31 به‌لام ئه‌وه دیت تاکو چونکه بولای باوک ده‌چم. 13 هرچیه‌که به‌ناوی منهوه جیان بزانیت باوکم خوشده‌ویت و به‌وه شیوه‌یه کار ده‌کم که داوا بکدن ده‌یکم، تاکو باوک له گوره‌که دا شکودار بیت. باوک راسپاردووم. «هه‌ستن، با لیزه برقن.

14 ئه‌گر شیئگان به‌ناوی منهوه داوا کرد، ده‌یکم. 15 «من میوی راسته‌قینه، باوکیشم ره‌زوانه‌که‌یه، 2 هه‌ر لقیک له مندا به‌رن‌هه‌گریت لی ده‌کاته‌وه. هه‌ر لقیکیش به‌ر بگریت پاکی ده‌کاته‌وه تاکو به‌ره‌هی زیاتر برات. 3 ئیوه‌یه ئیستا به‌هه‌وه ئه‌وه قسه‌یه‌یه بوم کردن پاکن. 4 به‌نه‌وه په‌بیوه‌ست بن. 5 «من میوی که و ئیوه‌ش لقه‌کانن. پاش ماویه‌کی کم ئیتر جیان نامیبینت، به‌لام ئیوه‌ش ده‌بین. 16 «له‌تاهه‌تایله‌ه لگلتان بینتیه‌وه، 17 روحی راستی، که جیان ناتوانیت و هریگریت، چونکه نابینت و نابنایست. به‌لام ئیوه ده‌بینان، چونکه لگلتان ده‌میتیه‌وه و له‌ناو ئیوه‌دا به‌لام بیت. 18 به‌هه‌تیوی به‌جیتان ناهیانم، دیه‌وه لاتان. 19 ده‌زان من له باوکدام، ئیوه‌ش له مندان، منیش له ئیوه‌دام. 20 له و روزه‌دا له‌بر ئه‌وهی من زیندووم، ئیوه‌ش ده‌بین. 21 ئه‌وهی راسپارده‌کانی منی له‌لایه و کاریان پی ده کات، 22 ئه‌وهی به‌منه‌وه په‌بیوه‌ست نه‌بیت و که لق فریده‌دریته چونکه به‌منه‌وه په‌بیوه‌ست نه‌بیت و که لق فریده‌دریته ده‌رده‌وه، وشك ده‌بیت و کوکده‌گریته‌وه، فریده‌دریته ناو ئاگر ده‌رده‌وهیت. 23 عیسا و لام دایه‌وه: «ئه‌وهی منی خوشبوی، باوکیشم خوشده‌ویت، منیش خوشمدمویت و خویی بولای ده‌رده‌خه‌م» ناخنان بچه‌سپیت، هرچیه‌گان ده‌وی داوای بکدن بوتان 24 ئینجا به‌هوزایه‌کی دیک، که يه‌هوزای شخه‌ریوتی نه‌بوب، لیتی ده‌بیت. 8 باوکم شکودار ده‌بیت ئه‌گر ئیوه به‌ره‌هی زور بکرن؛ به‌وه ده‌رده‌که‌وی که ئیوه قوتابی من. 9 «هه‌رده‌که، بیچه ده‌تاهی و خوی بولایه ده‌رجه‌یت، پرسی: «گوره‌م، بیچه ده‌تاهی و خوی بولایه ده‌رجه‌یت، به‌لام بیچه جیان نا؟» 25 عیسا و لام دایه‌وه: «ئه‌وهی منی خوشبوی کار به‌وته‌کانم ده کات، باوکیشم خوشی ده‌ویت و چون باوک منی خوشویستووه، ئاوا ئیوه خوشویستووه، جا به‌خوشویستیه‌که‌مه‌وه په‌بیوه‌ست بن. 10 ئه‌گر ئیوه کار من و باوک دیننه لای و له‌لای ئه‌مویش نیشته‌جی ده‌بین. 26 ئه‌وهش که منی خوشناویت کار به‌وته‌کانم نا کات. ئه‌م ده‌بن، هه‌رده‌ک من کارم به راسپارده‌کانی باوکم کردووه و ونانه‌ی گویان لی ده‌بیت هی من نیبه، به‌لکو هی ئه‌وه باوکیمه به‌خوشویستیه‌که‌مه‌وه په‌بیوه‌ست ده‌بم. 11 ئه‌م شتامن پی که نارادووی. 27 «له‌مانه‌پی گوتن که هیشتا له‌لاتام. 28 به‌لام یارمه‌تیده‌ره که، روحی پیروز، ئه‌وهی باوک به‌ناوی ده‌بینیت، ئه‌وه هه‌موو شیئگان فریده‌کات و هه‌موو خوشبویستن. 13 کدس خوشویستیه‌که‌مه‌وه په‌بیوه‌ست ته‌شانه‌ی بیم گوتون بیرتان ده‌خاته‌وه. 27 ئاشتیان بولیکیک ریانی خوی بولای دوسته‌کانی دابنیت. 14 ئیوه دوستی به‌جیده‌هیلی، ناشتی خویتان ده‌ده‌می. ئه‌وهی من ده‌تانده‌می من، ئه‌گر کار به‌وه بکدن که راتانده‌سپیرم. 15 شیتر به وک ئه‌وه نیبه که جیان ده‌تاندایی، نیگران مه‌بن و مه‌ترسن. کوکیله ناویان نایبه‌م، چونکه کوکیله نازانیت گوره‌که‌ی چی 28 «گویان لیبوری بیم گوتن: «ده‌ردم و دینه‌وه لاتان.» 28 ئه‌گر ده کات. به‌لام ناوی دوسم لینان چونکه هرچیه‌که باوکیمه و منتان خوشبوی، دلشاد ده‌بن که ده‌چمه لای باوک، چونکه

بیستبو و پنجم را گهیاندند. ۱۶ یئوه منتان هله بزارد، به لکو من ئەگەر بپومن بۆتائى دەنیزم. ۸ کاتیک ئەو دیت، دەیسەلەنیزیت یئووم ھەلەزارد، دەستیشانم کردن تاکو بپومن بەرھەم بەتین کە جیهان بە ھەلە تىگىشتوون لە گوناھ و پاستوروسى و بەرھەمە کەتان بەنیزیت، تاکو ھەرچىيەک بە ناوی منه و حومدان: ۹ لەسەر گوناھ، چونکە باوەرم پى تاھىن؛ ۱۰ لە باوک داوا بىكىن بىانداقى. ۱۷ بە مانە راتاندە سېرىم تاکو لەسەر پاستوروسى، چونکە دەچە لای باوک و ئىتەنامىين؛ يەكتەريخ خۆشبوى. ۱۸ «ئەگەر جىهان برقى ليتانت دەبىتەوە، ئەو ۱۱ لەسەر حۆكمانىش، چونکە گورىھى ئەم جىهان حۆكم بىزانن پىش یئوه رقى له من بۇوهتەوە. ۱۹ ئەگەر یئوه ھى جىهان دراوه. ۲۰ «ھېشىتا شى زۇرم ھەيە پېتائى بلىم، بەلام ئىستا بۇونايد، ئەوا جىهان وەكى ھى خۆى خۆشى دەۋىستەن، ئىستا یئوه ناتوان بەرگى بىگىن. ۲۱ بەلام کاتیک ئەو دیت، كە بۇھى ھى جىهان ئىن بەلام من یئووم لە جىهانەوە ھەلەزاردۇوو، لەبەر پاستىيە، ئەو بۇ راستى تەواو پەتايىتەن دەكەت، چونکە لە ئەو جىهان برقى ليتانتە، ۲۰ بېتىنەوە بېرمان چىم پى گوتىن: «كۈلەلە خۆشى دەھىپەن ئەنلىك، بەلکو ئەوهى گۈنى لى دەبىت دەليت و لە گەورە كەدى زىيات نىيە». ۲۱ ئەگەر منيان چەسەن دېتەوە، یئووم شەپايدەن بەرگى بەرگى بەنەت كە لە منه وەرپەدەگەيت. دەپارىزىن. ۲۲ بەلام ھەموو ئەمانەتەن لەبەر ناوی من پى ۱۵ ھەموو ئەوهى كە ھى باوکە، ھى منىشە. لەبەر ئەوه گۆتم، دەكەن، چونکە ئەوهى ناردۇومى ئەوان تاييانسەن. ۲۳ ئەگەر بۇھى پىرۇز لە ھى من وەردەگەيت و پېتائى رادەگەيتەن. نەھاتىام و قىشم بۆ نەركىدبابان، گۇناھيان نەدەبوبو، بەلام ئىستا ۱۶ «پاش كەمەيىك نامېيىن، ئېنجا پاش كەمەيىك دىسان بىانوويان نىيە بۆ گوناھە كەيان. ۲۴ ئەوهى رقى له من بېتەوە، دەمبىيىن». ۲۵ بەلام ئىستا ۱۷ «ھەندىيەك لە قوتا بىيە كافى بە يەكتەريان گوت: رقى له باوکىشىمە. ۲۶ ئەگەر لە تۈۋىياندا ئەو كارانە نەركىدبوابايد «ئەمە جىيە كە بىغان دەفەرمۇمى: «پاش كەمەيىك ئېتەنامىين، كە كىسى دىكە نەيىركەدوو، گۇناھيان نەدەبوبو. بەلام ئىستا پاش كەمەيىش دەمبىيىن» و «چونكە دەچە لای باوک؟؟؟» بىننیان و رىقان لە من و لە باوکم بۇوهتەوە. ۲۷ بەلام ئەدمە روویدا ۱۸ گوتىيان: «ئەم «كەم» كەم «ھەيە چىيە كە باسى دەكەت؟ نازانىن تاکو ئەو وەتىيە بىيە دى كە لە تەوارەتە كەياندا نۇسراوە: [بەبىي چى دەفەرمۇمى!] ۲۸ عىسا زانى كە دەيانويسەت پېسيارى لى ھۆرقيان لىم بۇوهتەوە. ۲۹ «جا كاتىك يارمە تىدەرە كە دىت، بىكەن، بۇيە بىيى فەرمۇون: «ئايان لەبەر ئەمە پېسيار لە يەكتىر ئەوهى لەلايەن باوکەوە بۆتائى دەنیزم، كە بۇھى راستىيە كە دەكەن كە گۆتم: «پاش كەمەيىك ئېتەنامىين، پاش كەمەيىش لە باوکەوە ھەلەقۇلىت، ئەۋشایەتىم بۆ دەدات. ۲۰ یئوهش دەمبىيىن؟؟ ۲۱ راستى پەتايىتەن پى دەلەم: یئوه دەگۈزىن و شىوەن شایەتى دەدەن، چونكە لە سەرتاوه لە گەل من.

خەبارىيە كەتان دەبىتە شادى. ۲۱ کاتىك ژۇ مندالى دەبىت ۲۰ شەنانەم پى گوتىن، تاکو بى ئۆمىيد نەن. ۲۱ لە كە بىشىتە كان دەرەدە كەزىن، لە راستىدا كاتىك دىت ئەوهى دەتاكو كۈزىت وادەزانىت خىزمەتى خودا دەكەت. ۲۲ ئەمانەش دەكەن، چونكە نە باوکىان ناسىيە و نە من. ۲۳ بەلام ئەمانەم پى گوتىن، تاکو ئەگەر كاتىان ھات بېرمان بەكە وەتەوە كە من بېم گوتۇون. لە سەرتادا ئەمانەم پى نەگوتىن، چونكە لە كەلتان بۇوم. ۲۴ ئىستا دەچە لای ئەوهى ناردۇومى و كەستان لىم ناپرسىت: «بۇ كۆئى دەچىت؟؟ ۲۵ كە چى دلگان بەوهى كە ئەمەم پى گوتىن. ۲۶ بەلام راستىان پى دەلەم: باشتە بۆتائى كە بېرۇم، چونكە ئەگەر نەپۇم، يارمە تىدەرە كەتان بۇ تايەت، بەلام كاتىك دىت ئېتى بە پەند بۆتائى دەلەم

16

بۇ دەکم. 26 لەو رۆزەدا بە ناوى منوھ داوا دەکەن. ئىتىر بۇوم. 11 ئەمان لە جىهان دە مىئنەوە، بەلام من تىيىدا نامىتىمەوە، پېتىان نالىم لە لالاى باوک بۇتان داوا دەکم، 27 چونكە باوک چونكە من دەگەرىمە و لاي تو، ئەى باوکى پىرۇز، بە ناوى خۆى چۈھى خۇشىدەۋىت، لمبەر ئەوهى مىتىان خۇشۇستۇرۇ و خۇزى پىانپارىزىھە كە بە منت داوه، تاكو بىنە يەك و كە ئېڭە باوپەتنان كەز كە لە لاي خۇداوه هاتووم. 28 لە لاي باوکوھ يەكىن. 12 كاپىتكە لە كەليان بۇوم بە ناوەي كە تو بە منت هاتووم بۇ جىهان، ئىستاش جىهان بە جىندەھىلەم و دەگەرىمەوە دابۇو دەمپاراستن و پاسەوانىم دەكەن. كەسىان لە ناچوون لاي باوک. 29 قوتايىيەكانى گۇرتىان: «وا ئىستا بە رۇونى و كورى لە ناچوو نە يېت، بۇ ئەوهى نۇوسراوه پېرۇزە كە يېتە بېلىپەند قىسە دەكىت. 30 ئىستا دلىيىن كە تو بە هەموو شىتكە دى. 13 «ئىستاش دېمە لاي تو، بەلام لە جىهاندا باسى ئەمانە دە زايت و پۇرىست بەھو نىيە كەس پەرسىيات لى بىكتا. دەكەم، تاكو بە تەواوى شادى مىتىان لە دىلدا يېت. 14 من بەمەش باوھەر دەكىن كە لە خۇداوه هاتوويت. 31 ئىساش وشەي تۆم دايە ئەوان و جىهان رېق لىيان بۇوهەوە، چونكە هي و لەلەمى دانەوە: «ئايان ئىستا باوھەر دەكىن؟ 32 وا كاپىتكە دېت جىهان نىن، وەك منىش هي جىهان نىم. 15 داوا نا كەم لە ئىستاش هاتووه، كە پەرتەوازە دەبن، هەرىبە كە بۇ مالى جىهاندا پىانېيەوە، بەلکو لە شەپەن پىانپارىزى. 16 ئەوان خۆى و بە تەنھا بە جىئىم دەھىلەن. بەلام من بە تەنھا نىم، چونكە هي جىهان نىن، وەك منىش هي جىهان نىم. 17 بە راستىي باوک لە گەلمايدە. 33 «ئەمانەم پىن گۇتن تاكو ئاشتىيان لە مندا خۇزى پېرۇزىيان بىكە، وشەي تو راستىيە. 18 وەك چۈن منت هە يېت. لە جىهاندا ئەۋوشى تەنگانە دەبن، بەلام ورەتەن بەرز نارد بۇ جىهان، منىش ئەوانىم نارد بۇ جىهان. 19 بۇ ئەوان خۇم پېرۇز دەكەم، تاكو ئەوانىش لە راستىدا پېرۇزىكارا بن. 20

17 كە عيسى ئەمانەي فەرمۇو، چاولى بەرەو ئاسمان ھەلبىرى كە ئەنھا بۇ ئەمان داوا نا كەم، بەلکو بۇ ئەوانەش كە بە قىسەي ئەمانەوە باوھەرم پىن دەھىنەن، 21 تاكو هەموو يەك بن، باوکە، ھەروھەك تولە مندای و منىش لە تۆدام. با ئەوانىش لە ئېڭەدا بن، تاكو جىهان باوھەر بېتىت كە تو منت ناردووە. 22 منىش ئەو شىكۈريم داونەق كە تو بە منت داوه، تاكو بىنە يەك، وەك چۈن ئېڭە يەكىن. 23 من لەواندام و تولە مندای، تاكو بە تەواوى يەك بن، بۇ ئەوهى جىهان زانىت تو منت ناردووە و ئەوانىت خۇشۇستۇرۇ ھەروھەك چۈن منت خۇشۇستۇرۇ. 24 «باوکە، دەمە وىت ئەوانەي كە بە منت داون لە كۆئى بىم بېت دابۇوم. 5 ئىستاش باوکە لە لالاى خۇزى شىكۈدارم بىكە، بەو شىكۈرىي پېش بۇونى جىهان لە لالاى تو ھەمبۇو. 6 «ناوى تۆم بەوانە ناساند كە لە جىهاندا بە منت دان، هي تو بۇون، خۇزى باوکى راستودروست، جىهان تو ناتاسىت، بەلام من تو دەناسم، دەزانىن ھەرچىيەكتىپ داوه لە خۇتەوەيە. 8 ئەو وشانەم پېدان كە تو پېت دابۇوم، ئەوانىش وەريانگىرت و بە راستى زانىيان لە تۆوه هاتووم، باوھەپىان ھېتا كە تو منت ناردووە. 9

18 لەدوا ئەوهى عيسى نويزە كەتى تەواو كەد، لە گەل بە منت داون، چونكە هي تون. 10 ھەرچىيەك هي منه، هي قوتايىيەكانى بەرىتكۈت بۇ ئەوبەرى دۆلى قدرۇن كە باخچە يەكى تو ھە، ھەرچىيەكىش هي تو ھە، هي منه، من لە ئەواندا شىكۈدار لېبۈو، خۆى و قوتايىيەكانى چۈنونە ناوى. 2 يەھۆزاش ئەوهى بە

گرتنی دا، شوینه کدی دهزانی، چونکه عیسا زور جار له گل عیسا کرد. 20 عیساش وهلامی دایه ووه: «به تاشکرا بُجیهان قوتاییبیه کافی له ولی کزده برو ووه. 31 نینجا یه هوزا تپیک سهرباز دوام، به رده دام له که نیشت و په رستگادا خه لکم قیرده کرد، که و خزمه تکارانی کاهینانی بالا و فه رسیبیه کافی برد، به مه شخنل همو جوله که کان لئی کزده به ووه. هیچم به نهی نه گوتوه و چرا و چه که وه هاته نه وی. 4 عیساش هه مو نه و شتانه 21 بُو پرسیارم لی ده که دیت؟ لهوانه پرسه که گوییان لیبووه دهزانی که به سه ری دههات، چوو و یېی فرمونون: «کیتان چیم پییان گوتوه و. نه ما نه دهزان چم گوتوه». 22 کاتیک ده دیت؟» 5 وهلامیان دایه ووه: «عیسای ناسیره بی». عیسا ئەممە فرمومو یه کیک له خزمه تکاران که له لایه ووه راوه ستابوو یېی فرمونون: «من نهوم». یه هوزا شه ووهی به گرتنی دا زللیه کی له عیسا دا و گوتقی: «ئاوا وهلامی سه رؤکی کاهینان له گلیان راوه ستابوو. 6 کاتیک عیسا یېی فرمونون: «من ده دیت ووه؟» 23 عیسا وهلامی دایه ووه: «ئه گدر قسه ه خرام نهوم»، گه رانه وه دواوه و کوتنه سه رزوه وی. 7 لئی پرسیبیه ووه: «کدووه، شایقی له سه رخراپه که بدنه. نه گدر راستیشه، بُوچی «کیتان ده دیت؟» گوتیان: «عیسای ناسیره بی». 8 عیسا لیم ده دیت؟» 24 نینجا حەنا عیسای به دهستی به ستر اووه وهلامی دایه ووه: «پیم گوتون من نهوم. نه گدر به دوای مندا بُو قهیفای سه رؤکی کاهینان نارد. 25 شیعون په ترسیش ده گه رین، با نه ما نه پرۇن». 9 بهمه ش نه و قسه یهی هیتا نه دی هیشتا له ولی راوه ستابوو و خۆی گدر ده کرده و، بُویه که فرموموبوو: «ئهوانه دی پیت دابووم کسیانم ون نه کرد». لیيان پرسی: «توش له قوتاییه کافی نه و نیت؟» نکولی کد و 10 شیعون په ترسوس شمشیریکی پلبوو ده رېپناء، له کویله دی گوتقی: «نه خیبر». 26 يه کیک له کویله کافی سه رؤکی کاهینان سه رؤکی کاهینانی دا و گوتقی پاستی بېی. نه و کویله یه ش خزی نه وو که په ترسوس گوتقی لیکرده و، گوتقی: «ئهی له ناوی مەنلۇس بولو، 11 عیسا ب په ترسوس فرمومو: «شمشیره کدت باچه کددا توم له گل نه و نه بېی؟» 27 دیسان په ترسوس نکولی بگه رېتىدە كەدی. ثایا نه و جامەی کە باوک پیت دابووم کرد، دەستبەجى كەلەشیز خوینىدى. 28 بەيانى زۇ را بەرانى نە يخۇمە وە؟» 12 ئیتر تېپە سەربازە کە و فەرماندە کەيان و جولە کە عیسایان له لای قەيافاوه بُو كۈشكى فەرمانزە وايەتى خزمە تکاران جولە کە كان عیسایان گرت و بەستیان نه ووه. 13 بىر د. نهوان نەچونه ژۇورە وە كوشك، نەوەك گلاو بىن يە كەم جار بىردا نە لای حەنا، چونکە خەزۈرۈق قەيافا بولو و نەتوان نانى پە سخنە بىخۇن. 29 پلاتو سیش هاتە دەرهە وو و كە ئە و سالە سەرۈكى کاهینان بولو. 14 قېيافاش ئە و پاواه بولو گوتقی: «چ سکالا يەگان لە سر ئەم پاواه ھە؟» 30 وهلامیان پاوازى بۇ را بەرانى جولە کە كەردى بولو كە باشتەر وايە پاوايىك له دایه ووه: «ئه گدر خەپە كار نە بوايە، نە ماندەدا بە دەستتە وە». 31 جيائى گەل بىرىت. 15 شیعون په ترسوس له گل قوتاییه کى دىكە پلاتو سیش یېی گوتون: «بىيان، بە گویىرە شەرىعەتى خۇتان شۇن عیسا كەتون. لە بەر ئەمە وە قوتاییه له لای سەرۈكى حۆكمى بەدەن». جولە کە كان وهلامی دایه ووه: «درۇست نېيە کاهینان ناسراو بولو، له گل عیسا چوو بُو كۈشكى سەرۈكى ئېمە كەس بکۈزۈن». 32 نەمەش پروویدا تاڭو ئەم دەستە دەستتە وە؟ 33 عیسا وهلامیان، 16 بەلام په ترسوس ناچار بولو له دەرە وە لە بەر دەرگا كە عیسا بېتە دى كە لە سەر شىۋازى مردىنە كە فرموموبوو. پاوازە سەتىت. قوتاییه کە دىكە كە سەرۈكى کاهینان دەييانسى چوو بُو كۈشكى كەرە كەدا كە دەرگا وە كە دەرگا كە، بانگى عیسای هاتە دەرە وو و قسەی له گل كاره كەرە دەرگا وانه كەدا كە دەرگا وە كە دەرگا كە، بانگى عیسای پە ترسوس ناچار بولو له دەرە وە لە بەر دەرگا كە، عیسا بېتە دى كە لە سەر شىۋازى مردىنە كە فرموموبوو. 17 كاره كەرە كە بە پە ترسوس گوت: دایه ووه: «توش له خۇتە وە ئەممە دەلىي، ياخود خەلکى دىكە باسى «توش له قوتاییه کافی ئەم كاربا يە نیت؟» گوتقی: «نه خیبر». 18 منيان بُو كەر دوو؟» 35 پلاتو سەرۈكى دایه ووه: «ثایا من خزمە تکار و پاسەوانە كان ئاگریان كەر دبوبو و راوه ستابون جولە كەم؟ كەلە كەت و کاهینان بالا تويان داوهە دەستى من. خۇپيان گەرم دە كرده و، چونکە سەرما بولو، پە ترسیش چىت كەر دوو؟» 36 عیسا وهلامی دایه ووه: «پاشایەتى من سەر لە گلیان وهستابوو، خۆی گەرم دە كرده و. 19 سەرۈكى بەم جەپانە نېيە. ئه گدر پاشایەتى من سەر بەم جەپانە بولايە، کاهینان دەر بارەي قوتاییه کافى و قىركەنە كەي پرسىاري لە ئەوسا خزمە تکاره كامن دە جەنگان تاڭو نە درىغە دەست را بەرانى

جوله که، به لام پاشاییتی من سر به تیره نییه». 37 ئینجا هر کسیک خوی بکاته پاشا، له دژی قهیسه ر دهدویت.» پیلاتوس بیچی گوت: «کواته تو پاشای؟» عیسا و لام دایوه: 13 کاتیک پیلاتوس گوئی لم قسانه بمو، عیسای برده تو ده لئی که من پاشام. بوزئمه له دایک بوم و بوزئمهش دهروه و له سره کورسی دادوه‌ری دانیشت، له شوینیک بیچی هاتو ومه‌ته جیان، تاکو شایق تو راستی بددم. هر کسیک ده گوتری «بردریزکراو»، که به عیبری بیچی دلتن «گپاسا». له راستیه وه بیت گوی له دهنگ ده گریت.» 38 پیلاتوس 14 روزی تاماده کاری جه‌رثی په سخنه بمو، تزیکه کی کاترمه‌ر بیچی گوت: «راستی چیبه؟» که ئەممه گوت دیسان چووه دوازده بمو، به جوله کانی گوت: «ئوهتا پاشا کدتان.» 15 دهروه بولای جوله کان و بیچی گوت: «هیچ خراپیدیک ئەوانیش هاوایان کرد: «بیبه! بیبه! له خاچی بدنه!» پیلاتوس تیدا ناینم. 39 به لام نه ریتیکان ههیه که له جه‌رثی په سخنه دا لئی پرسین: «پاشا کدتان له خاج بدەم؟» کاهینی بالا و لامیان یه کیکان بولازاد بکم. بوزیه ده تاوه ویت پاشای جوله کدتان بول دایوه: «جگه له قهیسه ر پاشامان نییه!» 16 بیت پیلاتوس دایه تازاد بکم؟» 40 هاوایان گرد: «ئەممه نا! به لکو باراباس!» دهستیان تاکو له خاج بدریت. سهربازه کانیش عیسایان برد. باراباسیش یه کیک بمو له یاخیبووان.

17 عیساش خاچه کهی خوی هلگرت و چووه بره و ئەو شوینیه که بیچی ده گوترا «شوینی کاسه سر»، به عیبریش شوینیه که بیچی ده گوترا «شوینی کاسه سر»، به عیبریش ده بیته «گول گوسا». 18 لموی له گەل دوو کەمی دیکه له خاچیان دا، هر ریه که له لایه کیهیه و، عیساش لەناوه راستیان. 19 پیلاتوسیش له سره تەخته یه ک نووسی: «عیسای ناسیره‌ی، پاشای جوله که»، له سره خاچه که دایکوتا. 20 جوله که یه کی زور نوسراوه کدیان خوینده و که به عیبری و لاتینی و یونانی نوسراهو، چونکه ئەو شوینیه عیسای تیدا له خاج درابوو له شاره وه تزیک بمو. 21 کاهینی بالاً جوله که به پیلاتوسیان گوت: «مەن نووسه: پاشای جوله که، به لام بنووسه: «خوی گوی من پاشای جوله کم.» 22 پیلاتوس و لام دایوه: «ئەم دانه وه: «میووه بیین و له خاچی بدنه، چونکه من خراپه‌ی تیدا ناینم.» 7 را به رافی جوله که و لامیان دایوه: «تەوارامان ههیه. به گریزه‌ی تەورات ده بیت بمریت، چونکه سهربازیک بشیکی به رکوت. کراسه کەشیان برد، کراسه کە خوی کرد ووه‌ته کوری خودا.» 8 کاتیک پیلاتوس گوئی لەم قسەیه بمو زیاتر ترسا. 9 گپرایه و ناو کوشکه که و به عیسای گوت: «خەلکی کوئی؟» به لام عیسا هیچ و لامیک نه دایوه. 10 پیلاتوس بیچی گوت: «قسەم بونا کدیت؟ ئایا نازاریت دەسلاتم ههیه که تازادت بکم یان له خاچت بدەم؟» 11 عیسا و لام دایوه: «هیچ دەسلا تیکت به سر منه و نییه، مەگر له سره وه پیت درایت. له بەر ئەمده وەی من داوه‌ته دەست تو گوناهه کەی گوره ترە.» 12 بیت پیلاتوس هەولی دەدا تازادی بکات، به لام را به رافی جوله که هاوایان راوه‌ستاوبون. 26 کاتیک عیسا دایکی بینی له گەل ئەو قوتاییه دا دەکرد: «ئەگر ئەممه تازاد بکەیت، دۆستی قهیسەر نیت.» ئەوهتا کوری تو.» 27 به قوتاییه کەشی فرمۇو: «ئەوهتا دایکی

19

بیت پیلاتوس عیسای برد و دایه بەر قاچچی. 2 سهربازه کان تاچیکان له درک چنی و خستیانه سەر سەری و کهوایه کی نەرخه وانیان له بەرگرد. 3 لئی دەچۈونە پېشەو، دینانگوت: «سلاو، ئەی پاشای جوله کە!» و زلەیان لئی دەدا. 4 دیسان پیلاتوس هاتە دهروه و بیچی گوت: «بۇتالى دەھینە دهروه تاکو بزانت هیچ خراپیدیکی تیدا ناینم!» 5 عیسا به تاجی درکاوی و جل نەرخه وانیه و هانه دهروه، پیلاتوس بیچی گوت: «ئەم داوه پاوه کدیه!» 6 کاتیک کاهینی بالا و پاسه وانان بینیان، هاوایان گرد: «له خاچی بدە! له خاچی بدە!» پیلاتوس و لام دانه وه: «میووه بیین و له خاچی بدنه، چونکه من خراپه‌ی تیدا ناینم.» 7 را به رافی جوله که و لامیان دایوه: «تەوارامان ههیه. به گریزه‌ی تەورات ده بیت بمریت، چونکه سهربازیک بشیکی به رکوت. کراسه کەشیان برد، کراسه کە خوی کرد ووه‌ته کوری خودا.» 8 کاتیک پیلاتوس گوئی لەم قسەیه بمو زیاتر ترسا. 9 گپرایه و ناو کوشکه که و به عیسای گوت: «خەلکی کوئی؟» به لام عیسا هیچ و لامیک نه دایوه. 10 پیلاتوس بیچی گوت: «قسەم بونا کدیت؟ ئایا نازاریت دەسلا تم ههیه که تازادت بکم یان له خاچت بدەم؟» 11 عیسا و لام دایوه: «هیچ دەسلا تیکت به سر منه و نییه، مەگر له سره وه پیت درایت. له بەر ئەمده وەی من داوه‌ته دەست تو گوناهه کەی گوره ترە.» 12 بیت پیلاتوس

تُو»،^{۱۰} بیتر لَو کاته وه قوتاییه که بر دیه وه مال خُوی. 28 پاشان، گلور کراوه ته وه. 2 ته ویش رپاکد و هاته لای شیمون په ترُوس له بهر ئوهی عیسا زانی که هه مو شنیک تهواو بیوه، هرهودها و ئهو قوتاییه دیکه که عیسا خُوشی ده ویست، بیچی گوتون: بُئه وهی نوسراوه پیروزه که بینته دی، فهرمومو: «گه وهیان له گوره که داده بردوه و نازانین له کوئی دایانتوه!»^{۱۱} 3 گوزه بیک پر له سرکه دازابوو، ئسنه خجیکی پر له سرکهیان ئینجا په ترُوس و قوتاییه که دیکه بدهه و گوره که به پریکوتن، 29 خسته سر لقه زوفایه که و به رزیان کرده وه بُوه ده می. 30 4 هردو ویکان بیده کوهه رایانده کرد، به لام قوتاییه که دیکه کاتیک عیسا تامی سرکه که کرد، فهرمومو: «تهواو بُوه»، پیش په ترُوس که وت و زووتر گدیشته سه ر گوره که. 5 له دوای ئوه سری دانهواند و گانی سپارد. 31 پاشان را به رانی دانه ویه وه و بینی که تانه که دازاوه، به لام نه چووه ژووره وه. جوله که داوایان له پلاتوس کرد قاچی له خاچدراون بشکنیزین 6 ئینجا شیمون په ترُوس که دوایکه توو هات و چووه ناو و ته رمه کایان هلبگیردرین، چونکه رُوزنی ئاماده کاری بُوه، گوره که، بینی که تانه که دازاوه، 7 ئه و ده سماله که به سه ری ئه و شه مهیه رُوزنیکی گوره بُوه، تاکو ته رمه کان له شه مهدا عیساوه پیچارابوو، له گهل که تانه که دانه زابوو، به لکو به جیا له له سه ر خاچ نه میتن. 32 ئینجا سه ربارزه کان هاتن و هردوو جئیه که پیچارابووه وه. 8 ئه و سا قوتاییه که دیکه ش که يه کدم قاچی ئوهی يه کدم و ئه وی دیکیان شکاند که له گهل عیسادا جار هاتبووه سه ر گوره که چووه ژووره وه. بینی و باوه پری له حاج درابون. 33 به لام کاتیک هاته لای عیسا بینیان وا هینتا. 9 ئه و کاته هینشتا له نوسراوه پیروزه کان تینه گدیشتوون مردووه، قچیان نه شکاند. 34 به لام يه کیک له سه ربارزه کان که ده بی عیسا له تیو مردوون هه سایه وه. 10 دواتر قوتاییه کان رمیکی له کله که دا، ده ستبه جی خوین و ئاو ده رچوو. گه رانه وه شوختی خویان. 11 به لام مریم له لای گوره که 35 ئه و پاوهی ئمه کی بینی شایه تی دا، شایه تیه که شی راسته. له ده روه راوه ستاوو ده گریا. کاتیک ده گریا، دانه ویه وه خوی ده زایت که راست ده پیت، تاکو گیوه باوه په بینن. 36 و سهیری ناو گوره که کرد، 12 بینی دوو فریشه به جل نهمه روویدا تاکو نوسراوه پیروزه که بینته دی: [هیچ ئیسکیکی سپیه وه له شوینه ته رمه که عیسای لی دازابوو دانیشتوون، ئه و ناشکنیت!] 37 هه روهها نوسراویکی پیروزی دیکه ش يه کیک له لای سه ریه وه ئه وی دیکه له لای پینه وه. 13 لیان ده فرمومو: [تمه ماشای ئوه ده کدن که رمیان لیداوه.]^{۱۲} 38 پرسی: «خانم، بچوچی ده گریت؟» و «لام دانه وه»: «گوره میان پاش ئه وه یوسفی خله کی رامه که له ترسی را به رانی جوله که به بردوه، نازانم له کوئی دایانتوه.» 14 که ئه مهی گوت نهنج قوتایی عیسا بُوه، داوای له پلاتوس کرد تاکو ته رمی ئاپری دایوه، بینی عیسا راوه ستاوه، به لام نهیزانی عیسایه. عیسا بیات، پلاتو سیش پی دا، ئه ویش هات و ته رمه که دی 15 عیسا بیچی فهرمومو: «خانم! بچوچی ده گریت؟ به دوای کیدا برد، 39 نیقدیو سیش هات، ئه وهی يه کدم جار به شه و هاته ده گه ریت؟» و ایزانی باخه وانه کدیه، بیچی گوت: «گوره م، لای عیسا. له گهل خوی تزیکدی سی لیتر موری تیکلا او به ئه گه ر تبرد ووته پم بلن له کوئی داتاوه تاکو بیبهه وه وه 16 ئه لواي هینتا. 40 جا ته رمه که عیسایان برد و به که تان له گهل عیساش بیچی گوت: «مریم!» ئه ویش ئاپری دایوه و به بون پیچایانه وه، وه ک نه ربیتی جوله کدیه له کفن کردن. 41 عییری بیچی گوت: «رایونی!» که به واتای مامۆستا دیت. 17 له و شوینه تی عیسای تیدا له حاج درا باچه یه کی لیبوو، له عیسا بیچی فهرمومو: «ده ستم لی مدد، چونکه هینشتا بو لای باچه که شدا گورنیکی نوئی لیبوو کدی تیدا نه نهیزابوو. 42 لمبه ر باوک به رز نه بومه ته وه. به لام بچو لای برایانم و پیمان بی: «من پرُوزی ئاماده کاری جوله که کان عیسایان له وی دانا، چونکه به رز ده بجه وه بُوه لای باوک و باوگان، خودام و خوداتان.»^{۱۳} 18 گوره که تزیک بُوه.

20 له يه کدم پرُوزی هه فتهداء، هینشتا تاریک بُوه، مریم بیچی! ئه وهی بیچی گوتون که بیچی فرمومو بُوه. 19 میوارهی هه مان مه جده لی هاته سه ر گوره که و بینی به رده که له سه ر گوره که پرُوزی هه فته بُوه، له ترسی را به رانی جوله که، ده رگا کانی ئه و شوینه داخرا بون که قوتاییه کانی لیبوو، عیسا

هات و لهناوه راستدا پراوه ستا و یعنی فرمون: «سلاواتان لی بهلام قوتاییه کان نهیازانی ئوه عیسایه، 5 عیسا یعنی فرمون: بیت!» 20 که ئەمەمی فرمومو، دھستى و کەله کەپ پیشاندان، «کورینه، هېچ ماسیستان پى نىيە؟» وەلاميان دايەوه: «نەخېر،» جا قوتاییه کان کە مەسیحی خاوهن شکویان بىنى دلشاد 6 یعنی فرمون: «تۇرە کە ھەلبەندە لای راستى بەلەمە کە، ماسی بۇون، 21 ئىنجا دىسان عیسا یعنی فرمون: «سلاواتان لی بیت! دەپىنتەوە،» جا ھەلیندا و ئىتەلەپر زۇرى ئەو ماسیيانى تىبىدا ھەروەک چۈن باوک مىنى ناردووه، منىش دەتلىرىم،» 22 کە بۇ نەيانتوانى تۇرە کە راباكىشە ناو بەلەمە کە، 7 ئەو قوتاییه ئەمەمی گۆت، فۇرى لېرىدەن، یعنی فرمون: «رۇحى پەرۋۇز عیسا خوشى دەۋىست بە پەتىۋسى گوت: «ئەو عیسای وەربىگەن، 23 ئەوەی ئىۋە گۇناھى بېخشن، بەخشتار، ھەروەی خاوهن شکویە!» کاتىك پەتىۋسى بىستى «ئەو عیسای خاوهن ئىۋە گۇناھى نەبەخشن، نەبەخشتار،» 24 بەلام توماس کە شکویە، «خۆى بە جەلە كەپ داپۇشى چۈنكە پەرۋۇت بۇو، خۆى يەكىنە لە دوازدە قوتاییه کە و بە دىدمۇس ناسراوه، لەگەل ھەلدايە ناو ئاۋە كەوە، 8 قوتاییه کانى دىكە بەلەمە کە ھاتن و قوتاییه کان نەبۇو کاتىك عیسا هات، 25 قوتاییه کانى دىكە تۈرى ماسیيە كەيان پادەكىشا، چۈنكە تەنەدا دوو سەد بال لە پىيىنان گوت: «گەورەمان بىنى!» ئەويش بىنى گوت: «ئەگەر وشكانىيە و دوور بۇون، 9 کاتىك دايەزىنە وشكانى، بىنیان جىڭگەي بىزمارە کان بە دەستىيە و نېپەن، پەنجەنە خەمە شوينىن و خەلۇز ئامادە كراوه و ماسى خراوهتە سەرى و نان دانراوه، بىزمارە كەنۋە، دەست لە كەله کەپ نەدەم ھەركىز باوەر نا كەم،» 10 عیسا یعنی فرمون: «لەو ماسیيانە بېتىن كە ئىستا گەرتىان،» 26 لە دوازىت پۇزۇ، قوتاییه کانى دىسان لە ژۇرەرە 11 شىيون پەتىۋسىش سەرگەوت و تۇرە کەپ را كېشىلە سەر بۇون و توماسىيش لە گەلەپان بۇو، دەرگا كائىش داخراپۇن، وشكانى، سەد و پەنجا و سى ماسى گەورەي تىداپۇو، لەگەل عیسا هات و لهناوه راستان پراوه ستا، فرمومو: «سلاواتان لى زۇرە كەشى تۇرە كە نەدرە، 12 عیسا یعنی فرمومون: «وەرن بىت!» 27 ئىنجا بە توماسىي فرمومو: «پەنجەت بىنە ئېرە و دەستم بىخۇن،» هېچ كام لە قوتاییه کان نەيانتىرا پېسىيارى لە بىكەن: بىيىنە، دەستت بىنە و لە كەله كەمى بىدە، بىنَاوەر مەبەدلىكىو «تۆ كېيت؟» زانىيان عیسای خاوهن شکویە، 13 عیسا هات، باوەر بېتە،» 28 توماس و لەلەمى دايەوه: «ئەي خاوهن شکو ئانە كەپ لەلگەت و پېيدان، ماسىيە كەش بە ھەمان شىۋە، 14 و خوداي من!» 29 عیسا یعنی فرمومو: «لەبەر ئەوەي منت ئەمە سېيمىم جار بۇو كە عیسا پاش ھەستانە وەدە لەتىو مردووان بىنە، باوەرت كەد؟ خۇزگە دەخوازىت بەوانەي نېيانېنى و بۇ قوتاییه کان دەركەوت، 15 دواي ئەوەي نانىان خوارد عیسا باوەر يان هىتا،» 30 عیسا لەبەر دەم قوتاییه کائىدا زۇرە پەر جار جار بۇو بە شىيون پەتىۋسىش فرمومو: «شىمۇنى يۇنَا، منت لەوانە خۇشتى دىكەي كەد كە لەم پەرتۇوكەدا نەنوسرابە، 31 بەلام ئەمانە دەۋىت؟» یعنى گوت: «بەلى گەورەم، دەزانىت كە تۆم نوسراون تاڭ كە شىوه باوەر بېتىن كە عیسا مەسیحە كەيە، كورى خۇشىدە وىت،» یعنى فرمومو: «بەرخە كام بەلەر يېنە،» 16 دىسان خودايە، تاڭ كە شىوه باوەر بېتىن بە ناوى ئەۋۇ ۋەزىتاتان بە بىت، یعنى فرمومو: «شىمۇنى يۇنَا، منت خۇشىدە وىت؟» یعنى گوت:

21 دواي ئەمە دىسان عیسا بەم شىۋە يەد دەرياچەي «بەلى گەورەم، دەزانىت خۇشمەدە وىت،» یعنى فرمومو: «بە بە جەلە خۆى بۇ قوتاییه کان دەرخىست: 2 شىيون پەتىۋسىش و شوانى مەرە كام،» 17 سېيمىم جار بىنى فرمومو: «شىمۇنى يۇنَا، توماس كە بە دىدمۇس ناسراپۇو، لەگەل ناتائىل كە خەللىكى مەن خۇشىدە وىت؟» پەتىۋ دلگان بۇو، چۈنكە سى جار قاناي جەللىپ بۇو، ھەرودە كورە كانى زەبدى و دوو قوتايى یعنى فرمومو: «منت خۇشىدە وىت؟» یعنى گوت: «گەورەم، دىكەي ئەو پېكىدە بۇون، 3 شىيون پەتىۋسى یعنى گوت: «بۇرپا تو ھەموو شىتىك دەزانىت، دەزانىت كە خۇشمەدە وىت،» دەچم،» پىيىنان گوت: «ئىتەش لەگەل ئەپەن،» ئىنجا رېشتن عیسا یعنى فرمومو: «مەرە كام بەلەر يېنە، 18 راستى پاستىت و سوارى بەلەم بۇون، بەلام لە شەھەدا ھېچىان نەگرت، پى دەلەم، کاتىك گەنچ بۈويت پېشىتە كەت دەبەست و بۇ 4 كاتى بەرەبىيان، عیسا لە كەنارى دەرياچە كە پراوه ستا، ھەركىز دەتىۋىت، دەچوپىت، بەلام كاتىك پىر دەبىت دەستت درېز دە كېيت و يەكىنی دىكە پېشىتە كەت دەبەستىت

و ده تابه شوینیک که ناته ویت.» 19 ئەمەی گوت وەک ئامازە کدتیک بۇ مردۇ پەتروس کە بەھۇيە وە خودا شکدار دەکات، لە داى ئەمە يېنى فەرمۇو: «دوم بکەوا!» 20 پەتروس ئاپرى دايىوه و بىنى كە ئەو قوتايىيەي كە عيسا خوشى دەۋىست دوايان گەوتووه، ئەوهى لە كاتى نان ئىوارەدا شانى بە سنگى عيساوه نابوو و يېنى گوتىبۇ: «گورەم، كېيە ئەوهى بە گرتنى دەدات؟» 21 كاتىك پەتروس ئەمەي بىنى بە عىسای گوت: «گورەم، ئەمە چى لىدىت؟» 22 عىشاش يېنى فەرمۇو: «ئەگەر بىھە وىت دەمەنەتەوە هەتا دېمەوه، بە تو چى؟ تو دوم بکەوه.» 23 ئىتر ئەم قىسىيە لهىتو برایان وا بلاؤ بۇوهو كە ئەو قوتايىيە نامىرىت، بەلام عيسا يېنى نەفەرمۇو كە نامىرىت، بەلکو «ئەگەر بىھە وىت دەمەنەتەوە هەتا دېمەوه، بە تو چى؟» 24 ئەمەش ئەو قوتايىيە كە دەربارەي ئەم شستانە شاپەتى دەدات و ئەم شستانە نۇوسىبۇ. يېنىش دەزانىن شاپەتىيە كەي پەستە. 25 زۆر شتى دىكە هەيە عيسا گەدووپەتى، ئەگەر يەك لە داى يەك بۇوسرا يەتەوە، وا بازام خودى جەھان جىڭگاي ئەو پەرتۈكە نۇوسرا وانە ئىدا نەدەبۇوهو.

نیمه

H. PISAN.

شاره پرورزه کش، ترشیلی نرم بین له تاچانه وه له لاین خوداوه دههاته خوارده، وه ک بروکی رازاوه بُز اکی ٹاماده کاریت. گرئم له دهنجی گوره بو له ته خته گوه فرمومی: «لهودتا نشینگی خودا له گل خدلک، نهونش له گلیان نیشههی دهیت. نهونش دون به گل نه، خودا خوی له گل آنده و دهیته خودای نهوان.

ناشکار کدن 3-21:2

ئاشکارا کردن

19

خوین هەلکیشراوی لمبەریبو، ئەو ناوەی بىنى باڭگ دەكى

«وشە خودا» يە. 14 لەشكەرەكانى ئاسمان بە سوارى ئەسپى

سې شۇنى دەكەتون و كەنانى ناسكى سې پاپاڭان لمبەردا بۇو. 15 لە دەمەيە و شەشىرىتىكى تىزى دەردەچۈو، تاكو بىنى لە دەنگى خەلگانىتىكى زور لە ئاسمانەوە دەيىگوت: «ھەلىلۇيا!

پەزگارى و شەكى و ھىزى بۇ خودامانە، 2 چونكە حۆكمە كانى پاست و دادپەرەوەرن. لەشفرۇشە گورە كەدى تاوانبار كەد كە بە داۋىتىسىيە كەدى زەۋىي گەندەل دەكەر، تۆلە خۇنى

بەندە كانى خۇى لېكىدەوه. 3 دووبارە گوتىانە وە: «ھەلىلۇيا! دووكەلە كەدى بۇ ھەتاهەتايە بەرزا دەپتەوه.» 4 (aiōn g165)

بىست و چوار پېرە كە و چوار بۇونەوەرە كە كەوتە سەر چۈك و كېتۈشىان بۇ خودايى دانىشتۇرى سەر تەختە كە بىر دەنگى خەلگانىتىكى ئەمەن، ھەلىلۇيا! 5 دەنگىكى لەلای تەختە كە و گوتىان: «ئامىن، ھەلىلۇيا!» 5 دەنگىكى لەلای تەختە كە و ھات و گوقى: «ستايىشى خودامان بەنەن ئەي ھەموو بەندە كانى، ئەسپە كان و سوارە كانىان، گوشى ھەمووان، ئازاد و كۈپەلە، ئەوانەي لېتى دەترىن، گورە و بچۈرۈك.» 6 پاشان گۈئىم لە دەنگىكى بۇو وەك دەنگى خەلگانىتىكى ئېچكەر زور، وەك دەنگى خورەي ئاۋىتىكى زور و وەك دەنگى ھەورە كەمە بەھىز بۇو، و سوپا كەي بېھەنگ. 20 دېنەدە كە و پېغەمبەر دەرۈزىنە كە دەيىگوت: «ھەلىلۇيا! خودايى پەرەوەر دەگارمان ھەرە بەتواتىيە، حۆكمەنلىقى دەكەت. 7 با دەنلۇش و شاد بىن، شەكتۈدارى بىكىن، چونكە زەماۋەندى بەرخە كە ھاتۇو و بۇوكە كەي خۇى ئامادە كەدووه. 8 كراسىتىكى كەنانى ناسكى پاڭ و بىشىگارى پىندا رابو لمبەرلى بىكەت.» ئەم كەنانى ناسكە هيئىمى داگىرىساوه. 21 پاشماوه كە بە شەشىرىي سوارە كە كۈرۈن كە دەمەيە و دەردەچۈو، ھەموو بالىنە كان لە گۈشە كەنائىان تېرىبۈون.

20 فەيشتەيە كەم بىنى لە ئاسمانەوە دەھاتە خوارەوە و

كلىلى بىرى بىن پېبۈو، زنجىرىتىكى گورەشى بە دەستەوە بەلام بىرى گوتىم: «وا مەك! مىنىش لەگەل تو خوشك و

برايانت بەندەي ھاوا كارم، ئەوانەي پابەندن بە شايەتىيان بۇو. 2 ئەزىدەيە كەدى دەستگىر كەد، مارە دېرىنە كە كە ئىليلىس و شەيتانە، ھەزار سال بە سەتىيە وە عىسا. كېتۈش بۇ خودا بىدە! چونكە ئەو رۇحە كە سروشى بە

پېغەمبەرە كان داوه، ھەر ئەو شايەتى بۇ مەسيح دەدات.» 11 پاشان ئاسمان بە كراوهەي بىنى، ئەسپىتىكى سېپىم بىنى و سوارە كەي

لەدا، بۇ ئەوهى ئىتەر نەتەوە كان چەواشە نەكت، ھەتا ھەزار سالە كە تەھوا دەيىت، پاش ئەممە دەيىت بۇ ماوهەيە كەم دەدات و دەجەنگىت. 12 چاوهە كانى وەك گې ئاڭ وابۇون ئازاد بىكىت.

4 چەند تەختىكىم بىنى و ئەوانەي تاڭ وابۇون ئەسپىتىكى زور تاجى بە سەرەوە بۇو، ناوىتكى نووسراوى لەسەرى دانىشتن دەسەلاتى حۆكمەيان پىندا رابو. ھەرە كە دەيدە كە جەنگە لە خۇى كەس نايزىنت. 13 كەوايەكى لە گىانى ئەوانەم بىنى كە لمبەر شايەتى عىسا و لمبەر وشەي

21 پاشان ٹاسماٽیکی نوئی و زهويه کي نويم بيلن، چونکه نيدراوه کدی به رخه که. 15 ثم فريشته یهی له گهٰم ده دوا داريکي پچوانه ی زيرپني پليبو، تا کوشاره که و دهر گاکاني و ئاسماق يه کدم و زهوي يه کدم بېسەرچوون، ئىتىر دەرياش شوروا کدی بىلەت. 16 شاره که به جوار گوشەنەي دازنابۇو،

در بیزیه که هیندهی پانیه که بود شاره کدی به داره که و بُو هه تاهه تایه فه رمانزه وايهتی ده کدن. (aiōn 165) 6 پاشان پنوا، دوازده ههزار ستادیا بود، در بیزیه و پانی و به رزیه کدی بیچی فهرموم: «ئەم وشانه راست و جىنى متمانه، خوداي يەكسان بون، 17 شوررا كەشى پنوا، سەد و چل و چوار پەروەردگارى رۆحى پىچەمەران، فريشته كەخى نارد بالى بود بە بالى مرۇف كە فريشته كە بەكارىدەتىنا، 18 يىناي تاكو ئەو شنانه پىشانى بەندەكانى خۇرى بات كە دەبىت زۇو شوررا كە له يەشب بود، شاره كەش لە زېپى پىنگەرد بود، رۇووبەدن» 7 ئەوهتا بە پەله دىم! خۆزگە دەخوازىرىت بەوهى وەك شۇوشەسى ساف. 19 بناگە كانى شوررا كە شاره كە بە پىشىبىنیيە كانى ئەم پەرتۈوكە وشە بە وشە پەپەرە دەكەت، 8 من ھەموو بەردىكى گرانبەها پازىتراپووه، بناگە يەكەم يەشب، يۇرەنام، ئەوهى كە ئەم شنانه بىنى و بىستم، كاتىك يىنیم و دوووهم ياقوقى شىن، سېيەم ياقوقى سېي، چوارم زەرەود، بىستم، كەمۇم بۇ ئەوهى لەبەرىيى ئەو فريشته كەپتۈش بېم كە 20 پىنچەم شىلانە، شەشم ياقوقى سورى، حەوتەم زەرەجەد، ئەم شنانه پىشاندەدام. 9 جا بىچى گومت: «وا مە كە! مىنىش ھەشتەم زەرەودى سەوز، تويم ياقوقى زەرەد، دەيەم ياقوقى وەك توپەندەي ھاوا كارتىم، لەگەل خوشك وبرا پېغەمبەرە كانت سەوز، باز دەيەم ياقوقى زەغەفرانى، دوازدەيەم جەمىشت. 21 و ئەوانى پەيامى ئەم پەرتۈوكە پەپەرە دەكەن، كەپتۈش بۇ دوازده دەرگا كەش دوازده مروارىن، ھەر دەرگا كەل بەتۇانا لەگەل بەرخە كەپەرسىگام راستىدرۇست بکات، ئەوهى يەك دەنگە مروارى بود، شەقامى شاره كە لە زېپى پىنگەرد بود پەرتۈوكە مەشارەوه، چونكە كانە كە تىزىكە. 11 ئەوهى سەتكارە وەك شۇوشەسى رۆشن. 22 پەرسىگام تىيدا نەبىنى، چونكە با ھەر سەتكەن بکات، ئەوهى كەلاوە با ھەر كەلاوە بىت، ئەوهى يەزدانى پەرەردگارى ھەرە بەتۇانا لەگەل بەرخە كەپەرسىگام راستىدرۇست بکات، ئەوهى بەرخە كەش پۇيىسىتى بە خۇر و مانگ نېيە بەسەرىدا پېرۋۇشە با ھەر كارى راستىدرۇست بکات، ئەوهى ئەون، 23 شاره كەش پۇيىسىتى بە خۇر و مانگ نېيە بەسەرىدا پېرۋۇشە با ھەر كارى راستىدرۇست بکات، ئەوهى بەرخە كەش شىكى خودرا رۇونا كى كەدووەتەوە و خۇم پىتىيە، تاكو پاداشتى ھەركەسېك بەگۈزىرە كارە كەي بەرخە كە چرايەتى، 24 نەتەوەكان بە رۇونا كىيە كە دەرۈز و بەدەمەوە، 13 من ئەلەن و يېم، يەكمىن و دواھەمىن، سەرەتا و پاشاكەن زۇوي شىكى خۇيانى بۇ دەھىنەن، 25 دەرگا كانى بە كۆتائىم، 14 «خۆزگە دەخوازىرىت بەوانىي جەلە كايان دەشۇن، رۆز ھەرگىز داناخىرۇن، چونكە لەوي شە و دانايەت، 26 شىكى و تاكو ماھيان لە درەختى ژيان ھەبىت و لە دەرگا كانە و بېخەنە پىزىي قېزەون و درۆزى ناچەنە ناوى، بەلكۇ تەنەنە ئەوانەي بکۈزان و بېپەرسەن و ھەموو درۆزى و ئەوانىي حەز لە كە ناوىيان لە پەرتۈوكى ژيانى بەرخە كەدا نۇوسراوه. 16 «من عىسام، فريشته كەمم

نارد تاكو بەم شنانه شايەتى بۇ كەلىسا كان بەدم. من لە رەگ پاشان فريشته كە رووبارى ئاوى ژيانى پىشاندام، و نەوهى داودم، ئەستىزەي بەياني پېشىنگار». 17 رۆحى پېرۋۇز و بۇوك دەفەرمۇن: «وەرە!» ئەوهى گۇنى لىيە با بىتت: «وەرە!» ئەوهى تىنۇويەتى با بىتت، ئەوهى دەھەۋىت با بەخۇرایى ئاوى ژيان بىات. 18 من ھەموو ئەوانە ئاگادار دەكەمەو كە گۈپىان لە وشە كانى پىشىبىنیي ئەم پەرتۈوكە دەبىت، چا كېبۈنەوهى نەتەوە كانە، 3 ئېتەر هېفەتىك نامىنېتتى. تەختى خودا و بەرخە كەش لەنانو شاره كەدا دەبن، بەندە كانى خزمەتى دەكەن و 4 رووى دەبىن و ناوى لەسەر تىچەوابىيانە. نۇوسراون. 19 ئەگەر كەسيكىش وشە يەكى پىشىبىنیي كانى ئەم پەرتۈوكە بېرىتەوە، خودا لە درەختى ژيان و لە شاره پېرۋۇزە كە بېيەشى دەكەت، ئەوهى لەم پەرتۈوكەدا نۇوسراوه. 20 شايەتى

22 پاشان فريشته كە رووبارى ئاوى ژيانى پىشاندام، بېشىنگار وەك كېستال، لە تەختى خودا و بەرخە كە 2 به ناوهەپاستى شەقامى شاره كەدا دەرۈوات. لە ھەر دەرگا بەرخە كەش دەخوازىرىت بەوانىي جەلە كايان دەشۇن، رۆوبارە كەدا درەختى ژيان رۇوابوو كە دوازده جار بەرھەم دەدات، ھەر مانگ و بەرھەمېك، كەلاي درەختە كەش بۇ چا كېبۈنەوهى نەتەوە كانە، 3 ئېتەر هېفەتىك نامىنېتتى. تەختى خودا و بەرخە كەش لەنانو شاره كەدا دەبن، بەندە كانى خزمەتى دەكەن و 4 رووى دەبىن و ناوى لەسەر تىچەوابىيانە. 5 لەوي شە دانايەت و پۇيىسىتىيان بە چرا و رۇونا كى خۇر تايىت، چونكە يەزدانى پەرەردگار بەسەرىاندا دەدرەوشىتە كە

ئەمانە دەفهەرمۇي: «بەلى، بە پەلە دېم،» ئامىن! وەرە، عىسىاي خاوهن شكتۇ. 21 با نىعىمەتى عىسىاي خاوهن شكتۇ لەگەل ھەموۋاتان بىت. ئامىن.

66 Verses

کوردی سۆرانی at AionianBible.org

The Bible is a library of 66 books in the Protestant Canon written by 40 different men over a span of 1,500 years from 1435 BC to 65 AD with one consistent message. From the first page through the last, Jesus. Genesis promised our deliverer is coming, Jesus. Moses said our better prophet is coming, Jesus. Isaiah prophesied our Messiah will be a suffering servant, Jesus. John announced our Anointed One is here, Jesus. Jesus himself testified he is our Lord God, Yahweh. The gospels agree our conqueror of death has risen, Jesus. The Apostles witnessed our victor ascend to his throne in Heaven, Jesus. And Revelation promises Jesus' return for our final judgment. Are you ready? Read the Bible cover to cover at AionianBible.org and answer these questions. How did I get here? Why am I here? How do I determine right or wrong? How can I escape condemnation? What is my destiny? Begin with the primer verses below.

په‌یدابوون 8:9 خودا به نوح و کوره‌کانی فرمودو که له‌گه‌لیدا بون: 9 «من په‌یمانی خۆم له‌گه‌لی عیوه و نهودی دوای عیوه‌دا ده‌چه‌سپتەن، 10:9 له‌گه‌لی هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی که له‌گه‌لی عیوه‌ن، بالىدە و ئازەلە مالیيە‌کان و هه‌موو ئازەلە کیزپیه‌کان، هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی له‌گه‌لیاندان و له‌گه‌لی شتیبیه‌که هاتۇونەتە دەرەوە، هەرەوە‌ها هەرچى گاندارى سەر زەویش ھە. 11:9 من په‌یمانی خۆم له‌گه‌لی عیوه ده‌چه‌سپتەن: هەرگىز جارىتىکى دىكە لافا و نايانىت زۇمى بە تەواوی و يۈان بېكات». 12:9 ئېنجا خودا فرمۇسى: «ئەم نىشانى ئە پەيمانىدە له‌تىوان خۆم و ئىۋە و هه‌موو ئەو گاندارانه‌ی له‌گه‌لیاندان دەيەستىم، پەيمانىتىکە بۆ هه‌موو نهودەکانى داھاتۇ. 13:9 وا پەلکەزىزپىنه‌ى خۆمم له‌تىوان هە‌ورە‌کاندا داناوه، كە دەيىتە نىشانى پەيمانە‌كە بە تىوان من و زەوی.

دەرچوون 13:14 موساش وەلامى گەلى دايەوە: «مەترىن، چەسپاوبن و بېۋاتەن بىزگارىي يەزدان كە ئەمرۇ بۇ عیوه‌دى دەكەت، چونكە ئەو ميسىزانە کە ئەمرۇ دەيابىنىن، ئىتىر بۆ هەتاھەتايە نايابىنىنەو. 14:14 يەزدان بۇتان دەچەنگىت و عیوه‌ش پىدەنگ دەبن..»

يەقىيەكان 26:20 دەيىت بۇ من پىرۆز بن، چونكە من پىرۆزم، من يەزدانم، عیوه‌م له‌تىو گەلان جىا كىدەوە هەتا بۇ من بن. سەرژەمۈرى 24:6 «بایەزدان بەرە كە تدارت بکات و بېپارىزىت. 25:6 با رۇوىي يەزدان بە سەرتدا بدرە و شىتەوە و له‌گەلت مېھربان يېت. 26:6 با يەزدان ئاپىرتلى بىداھە و ئاشىتىپنى بېخشىت.»

دواوتار 18:18 له‌تىو برا كايان پېغەمبەرىنىکى وەك تۈيان بۇ دادەنئىم و وەتكامى دەخەم دەھى و ئەھەدە فەرمانى پېدەدەم ئەو بۇيان يېتى دەدۋىت. 18:19 جا ئەو كەسەسى گۈئى لە وشەكام نەگىت كە ئەو پېغەمبەرە بە ناوى منهو دەيىت، ئەوا لېپرسىنەوەي له‌گەل دەكەم.

يەشوع 7:1 «تەنها بەھېزبە و زۇر ئازابە، بۇ ئەھەدە ھۆشىار بىت بۇ كاركىدن بېيىھى هە‌موو ئەو قىزىدەنەی كە موساي بەندەم فەرمانى پى كەدووپىت. نە بەلاي راست و نە بەلاي چەپ لېي لامدە، بۇ ئەھەدە بۇ ھەركۈپەك بېجىت سەرکەتوو بىت. 8:1 پەرتووپى ئەم قىزىدەنە لە دەمت جىا نەيىتەوە، بەلکو بە شەو و بە رۇز لېي ورددەرەو، بۇ ئەھەدە وریبایت بۇ كاركىدن بېيىھى هە‌موو ئەو شتائەنە قىندا نوسراوە، ئەو كايان راستەرپى دەيىت و سەرددەكەپىت. 9:1 ئايام من فەرمانى بە تو نەكەد؟ جا بەھېزبە و ئازابە، مەتۆقە و ورە بەرمەدە، چونكە يەزدانى پەروەردگارت له‌گەلتە بۇ ھەركۈئى بېجىت.»

پابه ران 7:2 گه لیش به دریزای سه رده می یه شوی یه زدایان ده په رست، هه رو ها به دریزای سه رده می پیران که له دواي یه شوی ته مه نیان دریزه هی کیشا و هه موئه و کارانه یان بینی که یه زدایان مه زن بوئیسرائیل ئهنجام دا.

پائوس 16:1 به لام رائووس گوئی: «زورم لی مه که به جیت بهیم و وازت لی بهیم، چونکه بو کوئی بجیت ده چم و له هه کوئی بجیته و ده مینمه وه. گه لی تو گهلى منه و خودای تو خودای منه. 17:1 له کوئی بمریت لهوی دهرم و هه رله ولش به خاک ده سپردریم. با یه زدان توند ترین سرام برات، ئه گه رجگه له مردن شتیک من له تو جیا ده کاتوه».

یه کدم ساموئیل 7:16 به لام یه زدان به ساموئیل فرمودو: «تماشای پوخسار و بالای مه که، چونکه پرم کرد ووه وه. یه زدان وه ک مرؤف تماشای پوخسار ده کات، به لام یه زدان تماشای دل ده کات».

دووهم ساموئیل 22:7 «ئهی یه زدایي بالا دهست، له بهر ئهمه، چهند مه زنیت! کوا هاوای تو؟ بیگه له تو خودایه ک نیبه له هه موئه وهی به گوئی خومنان گوئیمان لیووه.

یه کدم پاشایان 3:2 نهوه به جیبیته که پویسته بویه زدانی په رو هر دگارت به جیبیته: ریگانی نهو بگره بهر، فرز و فرمان و حکم و یاسا کافی به جیبیته، هه رو هک له تهوراتی موسادا نوسراوه، بو نهوه سدر که تو بیت له هه شتیک که ده یکیت و بو هه رکوییه ک که ده رؤیت.

دووهم پاشایان 19:22 لم بدر ئهوهی کاتیک گویت له پیامه کدم بوو له دڑی نهوه که ئه م شوینه و بیان ده کدم و دانیشت و اه که ده بنه مایه نه فرهت، لم بدر دهم یه زدان دل نه رم بوو و خوتت نزم کرده وه، جله کانت له بهر خوتدا دادری و لم بدر دهم گریایت، هه رو ها منیش گوئم لیت بوو، نهوه فرمایشی یه زدانه.

به کدم پوخته هی میزوو 17:29 خودایه من ده زانم که تو دله کان تاقی ده که بنه وه و به دلی باک دلخوش ده بیت. من به خواستی خویم و به راست گوییه و هه موئه شتانه به خشیوه. تیستاش دلخوش بوم که گله کهی تو لیره بینی چون به خواستی دل خویان پیتا کیان پی به خشیت.

دووهم پوخته هی میزوو 14:7 ئینجا که گله کدم نهوهی به ناوی منه وه بانگ ده کریت، بیفیز بون و نویزان کرد و پرویان له من کرد و له ریگا خراپه کانیان گه رانه وه، من له ئاسما نه و گوئی ده گرم و له گونا هه کانیان خوش ده بم و خاکه که کیان چاک ده که مه وه.

عزرای 10:7 چونکه عه زرا خزی ته رخان کدبوبو بو خویندنی تهوراتی یه زدان و کارکدن بیچی، بو نهوهی تیسرائیل قیری فرز و دادوه ری بکات.

نه حمه 3:6 منیش چهند نیز در اویکم بو لایان نارد و گوئم: «من خه ریکی کاریکی گهوره و ناتوانم داه زم بو لاتان. بوچی کاره که بوه سیت، ده سقی لی هله لگم و بیچه لاتان؟»

نه سپر 14:4 چونکه ئه گه ر تو لهم کاته دا بیده نگ بیت، یارمه ق و ده ربا زیون له شوینیک دیکه بو جوله که کان سه رهه لده دهات، به لام خوت و مالی باوکت له ناو ده بردریم. هه رو ها کت ده زانیت، له وانه به بو کاتیکی وه ک مه به پلهی پاشایتی گهیشت ویت؟»

نه یوب 25:19 به لام من زانیم نهوهی که ده مکریته وه زیندووه و له کوتایپدا له سه رزوه راست ده بیته وه.

زهبوره کان 1:23 زهبوریک داود، یه زدان شوانی منه، پیویسم به هیچ ناییت. 2:23 له له ورگای سه وزدا ده مله ورپیت و ده مبانه سه رهار تاوی هیمن و سازگار، 3:23 گاینم ده بیوزنیته وه. بهره و ریگای راستوروسی ریخایم ده کات له پیناوی تاوی خوی. 4:23 ئه گهر ته نانهت بهناو دولی سیبیه ری مهرگیشدا پر قوم، له هیچ خراپه یه ک ناترسم، له بهر ئه وهی تو له گملدای، گوچان و داردەسته کەت دلنه وایم ده کەن. 5:23 سفره بوم ٹاماده ده کەت له بەردەم دوزمانام، زهیت له سەرم دەدەيت بۆ دەستیناشانکردن، جامەکم لیوانایتو ده کەت. 6:23 پیگومان به دریزی ژیانم چا کە و خوشەویستی نه گور به دواام ده کون، بۆه تاھەتايە له مالى یه زدان دەزم.

پەندە کافی سليمان 5:3 پر بدەل پشت به یه زدان بېسته و به تیگەيشتۇرى خۆزت پشت ئەستور مەبە. 6:3 له هەموو ریگا کانت بیناسە، ئەویش پرچەکە کانت راست ده کات.

ئىزىمەندى 10:3 ئەو بارەم بىنى کە خودا داوهىتى به ئادەم بىزاد هەتا ھەلېگەن. 11: خودا ھەموو شتىكى دروستىگەد کە له کانى خویدا جوان نىت، ھەروهە واى كەد مەۋەنەتى ژیانى ھەتاھەتايى ھەنەت؛ لە گەل ئەوەشدا كەس ناتوانىت له بخوبىه وانى كارى خودا ئېگەت، له سەرتاوه هەتا گوتايى.

گۈزانىيە کان 4:2 با بىباھە هولى خوانە كە، خوشەویستىكە كە وەك ئالا له سەر سەرم بىشە كىتە وە.

ئىشىيا 6:9 چونكە كۈرنىكان دەنەتتى، كۈرنىكان پىنەدرىت و سەركەدaiيەتى دە كەوپىتە سەرشانى. ناوى لى دەنەتتى سەرسورھەنەر و پاپىزىكار، خوداي بە توانا، باوکى ھەتاھەتايى، مىرى ئاشتى. 7:9 گەشەندىنى سەرۇكايەتى و ئاشتىكە كەپى كوتايى دەنەتتى. لە سەر تەختى داود و بە سەر شاشىنە كە پاشايەتى ده کات بۆ چەسپاندى و بەھېزىگەنلى، بە دادپەرورى و بە راستوروسى لە ئىستاوه و ھەتاھەتايە. دلگەرمى يه زدانى سۈپاسالار ئەمە ده کات.

يەرمىيا 4:1 فەرمائىتى يه زدانىم بۆھات: 5:1 «پېش ئەوھى لەناو سكى دايىكت شىوهت بىكىشم، تۆم ناسى، پېش ئەوھى لە مندالدان بىيىتە دەرەوە، تەرخانم كەدىت، تۆم كەد پېغەمبەرى نەتەوەكان.» 6:1 بەلام من گۇتم: «ئاي، ئەنی يە زدانى بالا دەست، و تەبىزى لە توانامدا نىيە، چونكە تەمدەنم بىچوگە.» 7:1 ئېنجا يە زدان بىچى فەرمۇمۇم: «مەلى: «تەمدەنم بىچوگە. بۇ لاي ھەركە سېيىك بىتىرىم دەچىت و ھەموو ئەوھى فەرمانت پى بىكم رايىدەگە نىت. 8:1 لىيان مەترسە، چونكە من لە گەلتەدام بۆ ئەوھى فەرىيات بىكۈم،» ئەو فەرمائىتى يە زدانە. 9:1 ئېنجا يە زدان دەستى درېزىگەد و دەستى لە دەمم دا و بىچى فەرمۇمۇم: «دىنابىا، من و تەكەن دەخەمە دەمى تۇوه. 10:1 بىينە، ئەمۇرۇ تۆم كەد بە پېغەمبەر بۆ نەتەوە و شاشىنە كان، بۆ رېشە كىشىگەن و شەكەن، بۆ لەتاورىدىن و پۇوخاندىن، بۆ بىنادان و چاندىن.»

شىنە کافى يەرمىيا 21:3 بەلام ئەو دەھىتىمە و يادم و لە بەر ئەو ھەيام ھەيدە: 22:3 بەھۆي خوشەویستى نە گۈرى يە زدانە كە لەناونە چۈونىن، چونكە بەزەيە كەتى تەواو نايىت. 23:3 ئەوانەت ھەموو بىانىيەك نوئىن، دلسىزىيە كەت چەند گەورە يە.

حىقىيل 26:36 دىلىكى نويتان دەدەمۇن و پۇچىتكى نوى دەخەمە ناو تانەوە، ئەو دلە بەر دېنەتان لى دە كەمەوە دەلىكى گۈشىتىنان دەدەمۇ. 27:36 پۇچى خۆم دەخەمە ناو تانەوە، واتان لى دە كەم كە رېگايى فەرزەكام پېپەر و بىکەن و حۆكمە كان بە جىچىپىن و كاريان پى بىکەن.

دانپاڭ 16:3 شەدرەخ و مىشەخ و عەپىنەنگۇ وەلەملى پاشايان دايەوە: «ئەي نە بىخۇنە سەر، پىوستىمان بەو نىيە لە سەر ئەم باپە تە وەلەمت بەدېنە وە. 17:3 ئەي پاشا، ئە گەر بىماخىتە ناو كۈرەي ئاگرى داگىرساواشە وە، ئەو خەرەپەرستىن دەھىپەرستىن دەھەنەت ۋەزگارمان بىكەن، ئەو لە دەستى تۆ دەريازمان ده کات. 18:3 ئەي پاشا، تەنەنەت ئە گەر بىزگارلىشى نە كەدىن، دەمانەھى ئۆز بازىت، ئېھە خەردا وەندە كافى تۆ ناپەرستىن و كېتۇش بۇپەيگەرە زېپەنە كەش نابەن كە داتاواه.»

هوشیع 6:6 چونکه میرهبانیم دهوئ نه ک قوربانی، له لای من خواناسی له قوربانی سووتاندن گنگتره.

بیویل 28:2 «پاش ئەمانه، بِرْحَم بِه سَهْر هَمُو خَلَكَدَا دَهْرِيْمُ. كُورَان وَ كَقَاتَان پَهْيَاخِ خَوْدَا رَادَه گَهِيْنَ، پَيرَه مَيْرَدَه كَاتَان خَوْنَ دَهْيَنَ، گَهْجَاتَان يَيْنِينَان بُؤْئا شَكْرَا دَهْ كَريْتَ. 29:2 تَهْنَاهَت بِه سَهْر بَهْنَه وَ كَهْنَزَه كَانِيشِمَ، له بِرْؤَانَه دَهْ بِرْحَمَه دَهْ بَارِيْمَ، 30:2 پَهْرَجَو له ئاسَمَان وَ زَهْويَا نِيشَان دَهْ دَهْمَ، خَوْيَن وَ تَاهَرَ وَ سَتوْنَه دَوْكَلَه، 31:2 خَوْرَ دَهْ بِيْتَه تَارِيْكَ وَ مَانِيْكَشِه دَهْ بِيْتَه خَوْيَن، بَهْرَه وَهِيِّه بِرْؤَيِّ گَهْرَه وَ تَرسَنَه يَهْزَدان بَيْتَ. 32:2 به لَام هَرْكَسِيْكَ بَه نَاوِي يَهْزَدانَهُوه پَارِيْتَه وَ رَزَگَارِي دَهْ بَيْتَ، چونکه هَرْه وَهِيِّه يَهْزَدان فَهْرَمُوْيِ، رَزَگَارِيْوون له كَيْوَيِ سَيْيَنَ وَ له تَورَشَلِيم دَهْ بَيْتَ، بُؤْئَانَهِيَه كَهْدَوْنَ، كَهْدَوْنَ يَهْزَدان بَانَگَهِيْشِتَيْ كَهْدَوْنَ.

ئامۆس 24:5 لَهْرِي ئَهْوَه با دَادَه رَهْرَهِي وَهِكَ زَيِّ بَروَات وَ رَاستَورَه سِيْشِ وَهِكَ بِرْوَه بَارِيْكَه مَيْشِهِيَه. عَزِيزَه دِيَا 15:1 «رَوْزَي يَهْزَدان بُؤْهَمُو گَلَان نَزيْكَه، هَرْه وَهِيِّه كَهْدَه تَأَوات پَنِ دَهْ كَيْتَه وَهِيِّه، كَهْدَه وَهِيِّه كَانت بِه سَهْر خَوْتَ دَيْتَه وَهِيِّه.

يونس 6:2 تَاكَوْ بَنِي چِيَا كَان شَوْر بَوْمَه وَهِيِّه، بُؤْهَتَاهَتِيَه لَه زَهْوَي بَهْنَدِي گَرَم، به لَام تَزَيْيَانِيَه منَت لَه جَيْهَانِيَه مَرْدَوْانِيَه دَهْرَه وَهِيِّه 7:2 «ئَهِيَ يَهْزَدان، كَاتِيْكَ گَلَانِيَه شَهْ كَدت بَوَو، قَوْم بَيرَكَه وَهِيِّه، تَزاَكَم گَهِيشَتَه لَات، بُؤْهَرَسْتَگَاهِي پَيرَزَت، 8:2 «ئَهَوانَهِي بَتِي پَوْجَ دَهْهَرَسْتَن لَه خَوْشَه وَيِسْتَي خَوْدَا بُؤْخَوْيَان هَلَه دَهْ كَهْرَيْتَه وَهِيِّه، 9:2 به لَام من بَه دَهْنَگِي سَتَائِشَه وَهِيِّه قَورَبَانِيت بُؤْسَهْرَه بِرِمَ، ئَهْوَهِي نَهْزَم گَرَدَوْه بَهْ جَيْيَهِيَه، رَزَگَارِي لَه يَهْزَدانَهِيَه،»

مِيْخَا 8:6 ئَهِي مَرْوَف، يَهْزَدان بَيْنِي رَاهَگَيَانِيت كَهْ چَاكَه وَ دَاوَى چِيت لَيَدَهَكَات: دَادَه رَهِي بَه جَيْيَهِنَه وَ حَهْزَت لَه خَوْشَه وَيِسْتَي نَهْگَوْرِي بَيْتَ وَ بَه بَيْغِيزِي لَه گَهْل خَوْدَا كَدت هَاتَچَوْبَكَهِيَه.

ناحوم 2:1 يَهْزَدان خَوْدَايَه كَيِّي ثَيَرَه دَار وَ تَولَه سِيْنَه رَه، يَهْزَدان تَولَه سِيْنَه رَه لَه نَاحَه زَانِي وَ هَلَّقُونَه لَه دَرْئِي دُورَه مَنَافِي بَهْرَه وَاهِمَ، 31: يَهْزَدان بَشَوْوَرِيَه وَ تَوانَهِيَه مَهْزَنَه، به لَام چَاوَه لَه گُونَه نَابُوشِتَه. ٢:1 يَهْزَدان گَهْدَه لَوْلَوْل وَ رَهْشَه بَادِيَه، هَهُور تَزَيِّنِيَه كَاهِيَهِيَه.

حَهْبَه قَوْقَ 17:3 لَه گَهْل ئَهْوَهِي دَار هَنجِير گَوْل نَاكَات وَ دَار مَيْوَه كَان هَيِشَوَه تَرِيَانِيَه، لَه گَهْل ئَهْوَهِي دَار زَهْيَوْنَ بَهْر نَاكَات وَ گَلَانِيَه خَوارَدَن بَهْرَهِم نَاهِيَنَ، لَه گَهْل ئَهْوَهِي مَهْر لَه پَشِتَيْرَه دَهْرَدَيْتَه وَ مَانِگَه لَه سَهْر تَاخَبُورِيَه، 18:3 به لَام من بَه يَهْزَدان دَلَشَاد دَهْمَ، بَه خَودَي رَزَگَارِكَه دَلَنْخُوش دَهْمَ، 19:3 يَهْزَدان بَهْرَه دَلَنْخُوش دَهْمَ، پَيْنِيَه كَانِم وَهِكَ بَيْنِي تَاسِك لَيَدَهَكَات، تَوانِي بَنِ دَهْهَخْشِت بَجَمه سَهْر بَهْرَاهِيَه كَان، بُؤْسَهْرَه كَيْرَانِيَه كَان، لَه سَهْر تَامِيرَه زَيَادَه كَانِم.

سَهْفَه نِيَا 17:3 يَهْزَدان بَهْرَه دَلَنْخُوش دَهْمَ، لَه رَزَگَارِكَه دَلَنْخُوش دَهْمَ، بَه شَادِيهِه وَ پَيْت دَلَنْخُوش دَهْ بَيْتَ، لَه تَأَوَ خَوْشَه وَيِسْتَي كَهْ دَهْ تَبَوْرَه بَيْتَه وَهِيِّه، بَه گَورَانِيَه وَهِيِّه پَيْت شَاد دَهْ بَيْتَ.

حَهْ گَهْيِ 4:1 «ئَايا دَهْ گَونَجِيَه كَهْ لَه مَالَه رَازَاوَه كَهْ تَان دَابِيشَن، به لَام ئَهْم مَالَه وَيَرَانَه؟» 5:1 ئَيْسَتَاش يَهْزَدان سَوْپَاسَالَار ئَهْمَه دَهْ فَهْرَمَيْت: «لَه كَهْدَه وَهِيِّه كَاتَان رَابِيَيْنَ، 6:1 زَورَتَان چَانَد، به لَام كَهْم هَات، خَوارَدَتَان، به لَام تَبَرَه بَوْنَ، خَوارَدَتَانَه وَهِيِّه، به لَام تَيْنِوْه بَيْتَان نَهْشَكَاه، بَهْرَگَان بَوشِيَه، به لَام گَهْرَه نَهْبَوْنَه وَهِيِّه، كَريْنِگَه شَهْ كَرَى وَهَرَدَه كَريْتَه، به لَام دَهْ بَيْخَانَه گَيرَفَاتِيَه كَراَوَه، 7:1 يَهْزَدان سَوْپَاسَالَار ئَهْمَه دَهْ فَهْرَمَيْت: «لَه كَهْدَه وَهِيِّه كَاتَان رَابِيَيْنَ.

زه که ریا 10:12 «روحی میرهبانی و پارانه و به سه ربه ماله داود و به سه ردانیشتووانی تورشه لیدا ده باریم، جا تماشای من ده کهن، ئوهه که رمیان لیداوه، هروهه شیوه نی بُ ده گیزن و هک که سینک شیوه نی بُ تاقانه کهی بگیزیت، زور ده گریزن، هه روکه که گریان بُ توبه رهیه ک.

مهلانخی 2:4 به لام ئیوه که له تاوه کدم ده ترسن، خوری راستوردوستیاتان لى هلهلیت و تیشکه کانی ده بیته هزی چاکبوونه وه، جا دینه ده رهه و قدهم باز دهدن و هک چون جوانه کانی قهله و له تهوله بهره لا ده کرن، 3:4 ئینجا له و روژهه ئوهه ده کدم، ئیوه خراپه کاران پیشیل ده کهن، ده بنه خوله میش له زیر نه علی پستان،» ئوهه فرمایشی يه زداني سوپاسالا ره.

مهتا 18:28 عیسا اییان تزیک بیوهه و قسهی بُ کردن: «هه موو ده سه لایکم له ئاسمان و له سه رهه زهه در اووهقی، 19:28 که واهه بُرون، هه موو نه تووه کان بکنه قوتابی، به تاوی باوک و کور و روحی پیروز له ئاویان هدلبکشین، 20:28 قیربان بکن با کار بکن به هه موو ئوه شنانه که رامسپاردون، دلیابن من هه موو روزیک له گه لئانم، ههتا کوتایی زهه مان.» (aiōn g165)

مه رقوس 14:1 دواي دهستگیرکدن يه حیا، عیسا هاته جه لیل و مزگتی خودای راده گه بیاند و 15:1 دویله رمومو: «کانه که هاتوهه ته دی و پاشایه قی خودا نزیک بیوهه تووهه تووه، تویه بکن، باوهه بهم مزگتیه بېنن،» 16:1 کاتیک عیسا به که ناری ده ریاچه جه لیلدا ده ریشت، شیمۇن و ئەندراوسی برای بیف، توریان فریده دایه ده ریاچه که، چونکه ماسیگ بیون، 17:1 عیسا بیچی فه رمومون: «وهرن دوام بکهون، ده تانکم به راوه که مرۆڤ.» 18:1 ده ستبه جى توره کانیان به جیپیشت و دواي کوتن.

لوقا 4:4 «روحی يه زدان به هتزم ده کات، چونکه دهستیشانی کدووم بُ مرژه ده دان به هه زاران، مني ناردووه بُ جا پرداي ئازادی بدیلگیراوان، هه رووهه گه رانه وه بینای بُ کویران، بُ ئازاد کدن سته ملیکراوان و

یوچه نا 16:3 لە بەر ئوهه خودا ئوهه نه جیهان خوشویست، تەنانهت کوره تاقانه کهی بە خنکرد، تاکو هه رکه سینک باوهه پی بېنیت لە تاوه نه چیت، بەلکو ژیانی هەتاھەتايی هە بیت، (aiōnios g166) 17:3 چونکه خودا کوره کەنی نه تاره جیهان تاکو جیهان حۆكم بادات، بەلکو تاکو جیهان بەوهه پر زگاری بیت.

گدار 7:1 وەلامی دانه وه: «پستان نییه ئوه کات و سەردهمانه بیانن که باوک به ده سه لاتی خۆی داییاون، 8:1 به لام کاتیک روحی پیروز تان دېتە سەر، هېز وەردەگن و بُ من دەبەن شایهت، له تورشه ایم و هه موو يەھودیا و سامیه، تاکو ئوه پەری زهه وی.»

پرۆما 32:11 خودا هه مووانی له گوییا يەن بیوندا بەند کرد، تاکو بە زەنی بە هه موواندا بیتە وه، (eleēsē g1653) 33:11 ئای لە قوولی دەولەمەندی و دانابى و زانبارى خودا! حۆكم کانی له سەررووی تىگەپشته ویه و رىگا کانی له سەررووی ورد بۇونه ویه، 34:11 [كى بىر يەزداني زانى؟ يان كى بوبه راۋىڭكارى؟] 35:11 [كى شىتىكى پى بە خشىوھ تاکو بىچى بەر بىتە وە؟] 36:11 چونکه هه موو شەكان لە ئوه و بەھۆی ئوه و بُ ئوه. هەتاھەتايی شکۈمەندى بُ ئوه! ئامىن، (aiōn g165)

يە کەم کۆرنسۆس 9:6 ئایا ئیوه نازانن کە زۆر داران نابە میراتگری شاشىنى خودا؟ هەلمە خەلەتىن، نه بەرەلا و نه بېپەرست، نه داۋىنپىس و نه ھاۋىرە گەز باز، 10:6 نه دز و نه چاوجىتكىز، نه سەرخۇش و نه جىتىرفۇش و نه تالانکەر، نابە میراتگری شاشىنى خودا، 11:6 جا هەندىيەگان بەم شىوھى بیون، به لام شۇرانه و پیروزگاران و يېتاوان گاران بە تاوی عیسای مەسيحى خاون شکو و روحی خود امان.

دۇووم کۆرنسۆس 17:5 که واهه ئەگر هه رکه سینک له گەل مەسيحدا بېتە يەك، دە بىت بە بەپەزراۋىتى نوي، شتە كۆنە كان بەسەرچوون و شتى نوي هاتوهه! 18:5 ئەمەش هه مووی لە خودا ویه، كە له گەل خۆی لە پىنگى مەسيحە و ئاشتى كە دىنە وە

و خزمه‌تی ئەم ئاشتبوونه‌وهی پىداين، 19:5 وانه خودا بە يەكبوون لەگەل مەسيح جيھانى لەگەل خۆئى ئاشت كىدەوه، گوناھە كانيانى لەسەر نەنۇوسىن و پەيمىنى ئاشتبوونه‌وهى بە ئېڭە سپاردوووه، 20:5 كواتە ئېڭە باولۇزى مەسيھىن، خوداش لە رىنگە ئېڭە وە جىھان بانگھەيىشت دەكتات، لەرى مەسيح لىتىان دەپارىتىنەوه: لەگەل خودا ئاشت بەوه، 21:5 ئەوهى گوناھى نەدەناسى خودا لە پىتاوى ئېڭە كىدىيە گوناھ، تاكو بە يەكبوون لەگەل مەسيحدا بىن بە راستوروسى خودا.

گەلاتيا 6:1 پېم سەيرە چۈن وا بە خېرايى، لەوهى بە نىعەمەتى مەسيح بانگى كردوون، بۇ مەزگىنېيەك دىكە وەردە كەپىن! 7:1 مەزگىنېيەك دىكە بۇنى نىيە، بەلکو ھەندىك كەس دەيانەويت سەرتانلى بشىۋىتنىن و پەيمىنى مەزگىنېيەك دىكە بە كەپىن.

ئەفاسوں 1:2 شىوهش بەھۇى خاراپە و گوناھە كاتانەوهە مر دبۇون 2:2 كە پېشتر تىيدا دەزىيان كاتىك پەپەرەسىنى پەتىازى ئەم جىھانە و سەرۆكى دەسەلاقى ھەواتان دەركىد، ئەورۆخەدى ئېستا لە ياخىبىواندا كار دەكتات، (aiōn g165) 3:2 ئېش ھەموو ھەوان بۇون، لە ھەوهەسەكانى سروشى دىنييەناندا دەزىيان، بە خواستە كانى ئەم سروشىتە و بىرە كاتىجان دەركىد، وە كۆخەللىكى دىكە بە سروشى شاياني توورەتى خودا بۇون، 4:2 بەلام خودا كە دەولەمندە لە بەزەپى، لەپەر ئەم خۇشوشويستىيە مەزنهى بۇ ئېڭە دەرپىرپە، 5:2 ئېڭە كە بەھۇى گوناھە كان مر دبۇون، لەگەل مەسيح زىندىووی كىدىيەوهە. بە نىعەمەت رىزگارتان بۇو، 6:2 خودا ئېڭە ئەم دەنەنە ئەستادەوهە و بەھۇى يەكبوون لەگەل ئەودا لە شوئىھە كانى ئاسمان داييان، 7:2 تاكو لە دىنەي داھاتۇو دەولەمندە ئەستادەوهە كە بەھۇى مېھرەبانىيە كەپەرەسىنى بۇ ئېڭە دەربخات كە لەگەل عيسىاي مەسيحدا يەكىن، (aiōn g165) 8:2 لەپەر ئەوهى بە نىعەمەت رىزگارتان بۇو لە رىنگە باوهەرەوهە، ئەمەش لە خۇتائەنە نىيە، بەلکو دىيارى خودا يە، 9:2 بە كىدار نىيە، تاكو كەس شانازى نەكتات، 10:2 ئېڭە درۇستكراوى دەستى خوداين و بە يەكبوۇمان لەگەل عيسىاي مەسيح دەپىنە بە دېپىزاوينك بۇ كارى چا كە، كە خودا پېشتر ئامادەي كردوووه تاكو بە ئەنجامى بگېيەنин.

فېلىپى 7:3 بەلام ئەوهى بۇ من قازانچى بۇو، لە پىتاوى مەسيحدا ئەمانە بە زىيان دەزانم، 8:3 لەمەش زىياتەمە موو شىتىك بە زىيان دەزانم لەپەر بەرزى بەھاينى ئاسىنىي عيسىاي مەسيھى خاونەن شىكتو. لە پىتاوى ئەودا ھەموو شىتىك لە دەست دا و ھەموو ئەم شانائەم بە زىيان دانا، بۇ ئەوهى مەسيح بەدەستبېم 9:3 وەك كەسيك كە لەگەل مەسيحدا بۇو يېتە يەك ھەزمارد بېرىم، نەك بە راستوروسى خۆم كە لە شەرىعەتەۋىدە، بەلکو لە رىنگە باوهەرەوهە بە مەسيح، ئەم راستوروسىتىيە كە لە خودا يە و پاشت بە باوهەر دەبەستىت.

كۆلۈسى 15:1 كورە كە ويىھى خوداى ئەپىزاواه، توبەرەيە و لە سەرەتەيە كە سەرەتەيەن، 16:1 چۈنكە بەو ھەموو شىتىك بە دېپىزا: لە ئاسمان و لەسەر زەۋى، بېنزاو و نەپىزاو، تەخت يان دەسەلاقات، سەرۆكالىيەقى يان حوكومرەن، ھەموو لە رىنگە ئەوهە و بۇ ئەم بە دېپىزا. 17:1 ئەم پېش ھەموو شىتىك و ھەموو شىتىكىش بەو يەكىگرتووه، 18:1 ئەم سەرەي جەستەيە كە كلىسايە، ئەم سەرەتايە و توبەرەي تىو مەدوانە، تاكو لە سەرەتەيەن، 19:1 چۈنكە خودا خۇشحال بۇو بە ھەموو پېلىخى ئەم مەسيحدا ئىشىتەجى يېت، 20:1 لە رىنگە ئەوهە ھەموو شىتىك كە لەگەل خۇيدا ئاشت بىكانەوه و بە خۇيىن خاچە كە ئاشتى بىتەوهە، ئەگەر لەسەر زەۋى يېت يان لە ئاسمان.

يەكم سالۇنىيەكى 1:4 لە كۆتايىدا خوشكان، بىريان، ئېڭە قىرمان كردوون كە دەبىت چۈن بىن تاكو خودا راپى بىكەن، وەك تاواش دەزىن، ئىت داواتانلىن دەكەن و لىتىان دەپارىتىنەوه بە ناوى عيسىاي خاونەن شىكتو تاكو زىيات خۇتائان تەرخان بىكەن، 2:4 چۈنكە دەزانن ئەم راسپاردانە چى بۇون كە بە دەسەلاقى عيسىاي بالادەست بېغاندان، 3:4 خواستى خودا ئەوهە كە پىرۇزكراو بن، وانه واز لە داۋىتپىسى بېن و 4:4 هەرىيە كەتائان فېرى ئەوهە يېت كە چۈن جەستەي خۆئى پاڭ و پىرۇز پارىزىت، 5:4 نەك بە ئارەزەزووی ھەۋەسپازى وەك ئەم تەوانەي خودا نانانسى،

دووهه سالوئیکی 6:3 ئیستاش خوشکان، برايان، به ناوي عيسای مهسيحي خاوهن شکومانه وه راتانده سپئین که له هر خوشك يان برايه ک دور بکونه وه ک به تهمبه ل ژيان بهره ده کات و به گوييده ئه و فيرگردنه ناروات که له ئېنه وه ورېگرتووه، 7:3 شيوه خوتان ده زان که ده بىت چۈن لاسايى ئېنه بكنه وه، چونكە كاتيك له للاتان بوبين تهمبه ل نابوين، 8:3 به خۇزايى نانى كە سمان نەخواردۇوه، بەلكۇ شەو و پۇز بە رەنخ و ماندو بوبون كارمان كردووه، تاكو نېينه بار بۇ كەستان، 9:3 ئەمەش نەك لمبەر ئەوهى مافان نىيە، بەلكۇ بۇ ئەوهى خۇمان بکىن بە نۇونە بۇ ئېۋە تاكو لاسايىان بکەنە وه، 10:3 ئەنانەت كاتيك له للاتان بوبين ئەم راسپارديه مان پىدان: «ئەوهى كار نەكتا، ناخوات.»

يە كەم تېۋساوس 1:2 بۇيە پىش هەموو شىئىك تكا دە كەم، نوپەن نزا و پارانە و سوپايسكۈزاريان بۇ هەموو خەلک بىت، 2:2 بۇ پاشا و دەسەلاتداران، تاكو بە ئاشتى و هيمنى و بە وېرى لە خواتىسى و پىزىدە وه بىزىن، 3:2 ئەمەش چاڭ و پەسەندىكراوه لەلای خوداي پىزگار كەرمان، 4:2 ئەوهى دەھيە ويىت هەموو خەلکى پىزگاريان بىت و بەرەن ناسىنى راستى بىن، 5:2 چونكە خودا يە كە و يەك ئاشتكەرە وە لە تىوان خردا و مرۇۋدايە، ئەۋيش عيسای مهسيحي مرۇۋە،

دووهه تېۋساوس 8:2 يادى عيسای مهسيح بىك، كە لە تىپ مردووان ھەستايە وە لە ئەوهى داود بۇو، ئەمە پەيامى ئىنجىلە كەم، 9:2 كە لە پىتاوايدا ئازار دەچىزم وە وەك تاوانبارىك كوت و زنجىر كراوم، بەلام و شەن خودا كوت ناكىت، 10:2 بۇيە بەرگەي ھەموو شىئىك دە كەم لمبەر ئەوانەي خودا ھەلىيەردىن، تاكو ئەۋانىش ئەو پىزگارىيە بە دەستېنىن كە بەھۆى عيسای مهسيحة و يە، لە گەل شکۈزى ھەتاهەتايى. (aiōnios g166)

تېۋس 11:2 نىعەمەتى خودا دەركەوت و پىزگارى پىشكەشى ھەموو خەلک دە كات، 12:2 ئەوهى قىرمان دە كات نىكولى لە خوانەناسى و ھەوهەسە دەنباپەكان بىكىن، بە زىرى و پاستورىسى و لە خواتىسى بىزىن لەم دەنباپە (aiōn 165) 13:2 لە چاپەروانى ھيواي بەرە كەتدار، دەركەوتى شىكۈزى خوداي گۇرە و پىزگار كەرمان، عيسای مهسيح، 14:2 ئەوهى بۇ ئېخىزى بەختىكىدە، تاكو لە ھەموو سەرپچىيەك بىمانكىيە و گەلىيىك تايىت بۇ خۇزى پاڭ بکانە وە، دلگەرم بۇ چا كەكارى.

فليمون 3:1 بايىعەمت و ئاشتى لە خوداي باوچان و عيسای مهسيحي خاوهن شکۇوه لە گەلتان بىت، 4:1 ھەميشه سوپايسى خودام دە كەم كاتيك لە نوپەن كەندا ناوى تو دەھىم، 5:1 چونكە باوھەرە تو بە عيسای خاوهن شکۇ و خۇشە ويسىتى تۇم بۇ ھەموو گەلى پىرۇزى خۇزى يىستووه، 6:1 نوپەن دە كەم كە باوھەرە ھاوبەشان كارىگەر بىت لە زايىنى ھەموو چا كەيەك كە لە پىتاواي ھەسيحدا بەشدارى دە كەن، 7:1 ئەم برا، بەھۆى خوشە ويسىتە و زۆر شادبۇوم و ھاندرام، لمبەر ئەوهى بەھۆى تۇوه دلى گەلى پىرۇزى خودا گەشايە وە.

عېرىارىيەكان 1:1 لە سەردەمانى كونەوە خودا زۆر جار و بە ېنگىاي جىزراوجىز بەھۆى پېغەمبەرانە وە گەل باپاپىزادا دواوه، 2:1 بەلام لەم رۇزانەي كۆتابىدا بەھۆى كۆرە كەيەوە لە گەلمان دوا، ئەوهى دەستېنىشانى كەردووه وەك میراڭىرى ھەموو شىئىك و لە پىزگەي ئەۋىشە و گەرددۇونى دروستكەردووه، (aiōn 165) 3:1 كۆرە كە تېشكى شىكۈزى خودايە و بە تەواوى و يەمىي كېرىكىيەتى، ھەلگىرى ھەموو شىئىك بە ھېزى فەرمابىشى خۇزى، لە دواى ئەوهى پاكسازى بۇ گوناھ كەد لە دەستە راستى خوداي مەزن لە ئامىان دانىشت.

ياقوب 16:1 خوشك و برايانى خۇشە ويسىت، ھەلمە خەلەتىن، 17:1 ھەموو بە خشىتىكى چاڭ و بەھەرە كى تەواو لە لايەن سەرەرە و يە، لەلای باوچىيەكانە و دېتە خوارە وە، ئەوهى ناگۇرېت و سېيەرە خولانە وە نىيە، 18:1 خواتى لە سەر بۇو كە بە وشەي راستى لە دايىك بىن، تاكو بىنە توبەرەي بە دەپتىز اواني.

یه کدم په ترؤس 18:3 لەبەر ئەوهى مەسيح تەنها جاريئك لەبەر گوناھ ئازار درا، بىتاوان لە پىتاوى تاواباران، تاکو لە خودامان تزىك بىكتاوهە خەلک مەسيحيان كوشت بەلام خودا بە رفح زيندۇووی گىدەوە،

دۇووم په ترؤس 3:1 ھېزە خودايىھە كى مەسيح ھەموۋ ئەو شنانەي پى بەخشىوين كە بۆزىيان و لە خواترسى پۇرىستە، ئەمەش لە پىتكەي ئەو ناسىنەي كە هەمانە بۆ ئەو خودايىھە كە باڭى كەن بۆشكۇر و چاكىيە كەي. 4:1 خودا بەھۆي ھەموۋ ئەماندۇوە بە ئىتىپە بەھادار و گەورەكانى پىداين، تاکو گۈرە بەھۆي ئەم بە ئىتىنەوە بتوان لەو گەندەلىيە جىيان دەرباز بن كە لە ئارەزۇوى خراپايىھە و بەشدار بن لە سروشتى خودايىھە.

يە كەم يۆحەنا 1:2 بۇلە خۇشە ويستەكامى، ئەماندەتان بۆ دەنۈسىم تاکو گوناھ نەكەن. بەلام ئەگەرييەكىك گوناھى كەد، ئەوا لەلاي باوک دا كۆكىكارمان ھەيدە كە عىسای مەسيحى پاستورىستە. 2:2 ئەو كەفارەقى گوناھە كامانە، نەك تەنبا ھى ئىپە، بەلگۈ گوناھەكانى ھەموۋ جىيان.

دۇووم يۆحەنا 7:1 چەواشەكارى زۇر بە جىهاندا بىلا بىونەتەوە و دان بەوهدا نانىن كە عىسای مەسيح بە جەستە هاتووە، ئەو جۆرە كە سانە چەواشەكار و دژە مەسيحن.

سېلېم يۆحەنا 4:1 خۇشى لەمە گەورە تم نىيە كە گۈرىم لى يېت مەنلاڭىم بە گۈزىھى راستى دەرۇن.

بەھۆزا 3:1 خۇشە ويستان، ھەرچەندە زۇر بە پەرۇش بۈوم تاکو لەبارەي بىزگارى ھاوېشمانەو بۇتان بىنۇسىم، بەلام بە پۇرىستە زانى ئەمەتان بۆ بىنۇسىم، لېتىان دەبارىڭەوە تېككۈشىن بۆ ئەو باوهەرەي كە تەنها جاريئك دراوهە دەست گەلى پېرۈزى خودا. 4:1 لەبەر ئەوهى كەساتىك بە دىزىيە و هاتونەتە ناوهەوە، لەمۇئىزە بۆ ئەو حوكەم تووسراون، خوانەناسن، نىعەتى خودامان بۆ بەرەلائى دەگۈرن و نىكۆلى لە عىسای مەسيح دەكەن، كە تاقە سەرورە و پەرورە دەگارمانە.

ئاشكىرا گەن 19:3 «ئەوانەي خۇشم بويىن سەرزەنىشىان دەكەم و تەمبىيان دەكەم، بۆيە دلگەرم بە و تېبە بىكە. 20:3 ئەوهەتا لە بەردىرگا وەستاوم و لە دەرگا دەدەم. ئەگەرييەكىك گۈرى لە دەنگم بۇو و دەرگا كەي گىدەوە، لېي دېئە ژۇورەوە و نانى لە كەل دەخۆم، ئەويش لە كەل من. 21:3 «ئەوهى سەرىكەويت، لە كەل خۆم لەسەر تەختە كەم دايدەنىشىنم، وەك چۈن منىش سەركەوتىم بەدەستېپىتا و لە كەل باوکم لەسەر تەختە كەي دانىشىم. 22:3 ئەوهى گۈرى ھەيدە، با بىيىستىت رۆحى پېرۈز چى بە كەللىسا كان دەفرەرمۇئى».

Reader's Guide

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

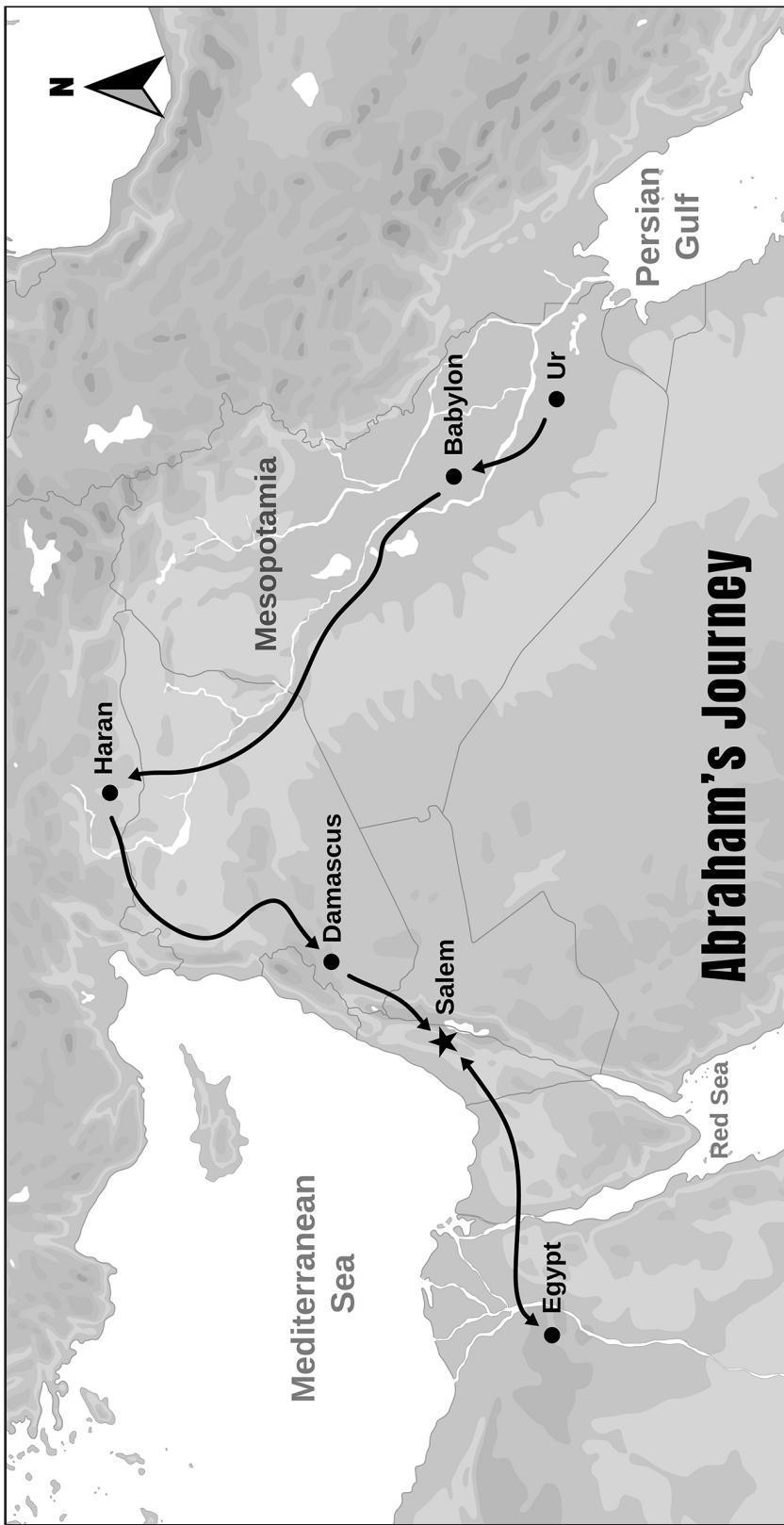
Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

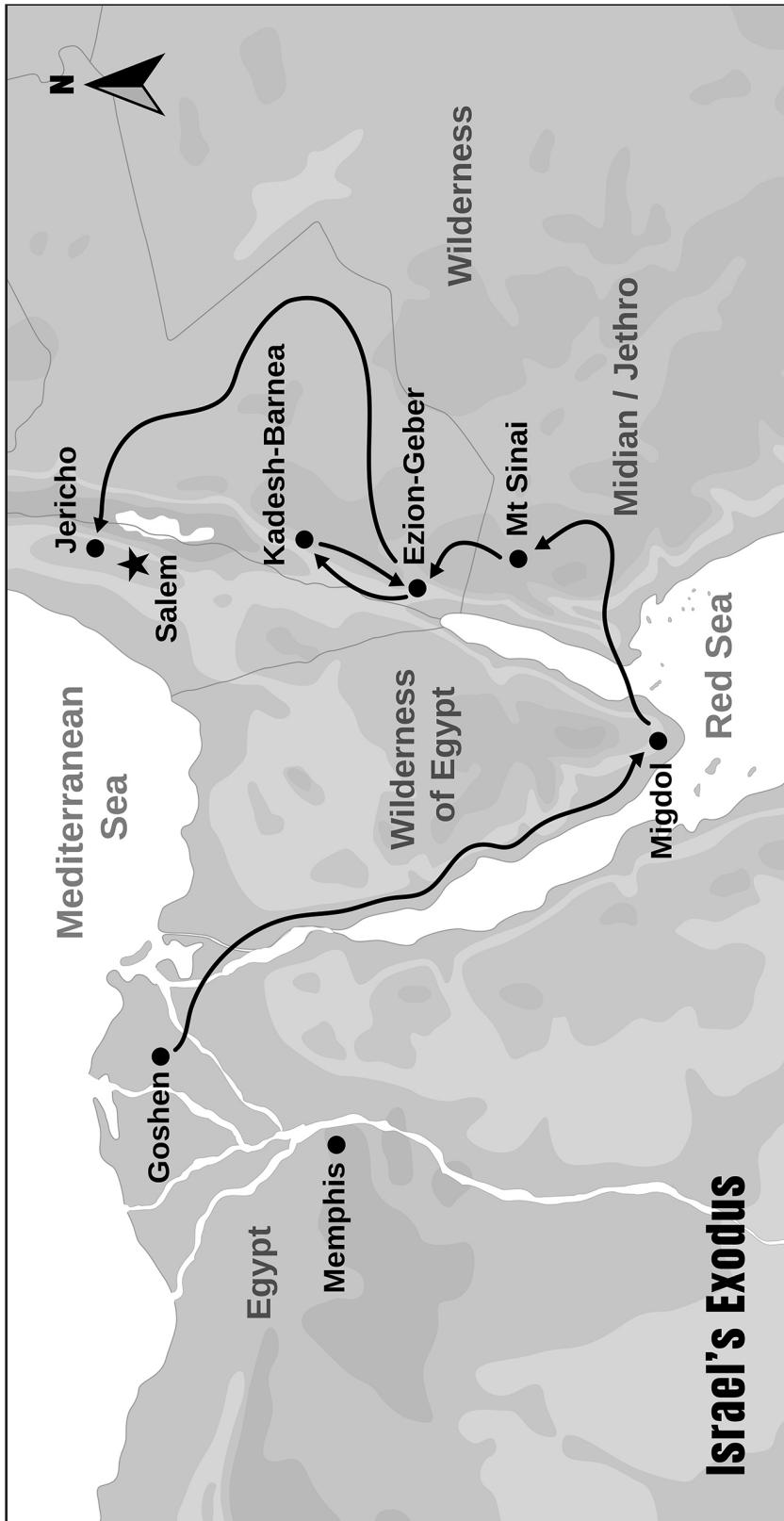
Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Abraham's Journey

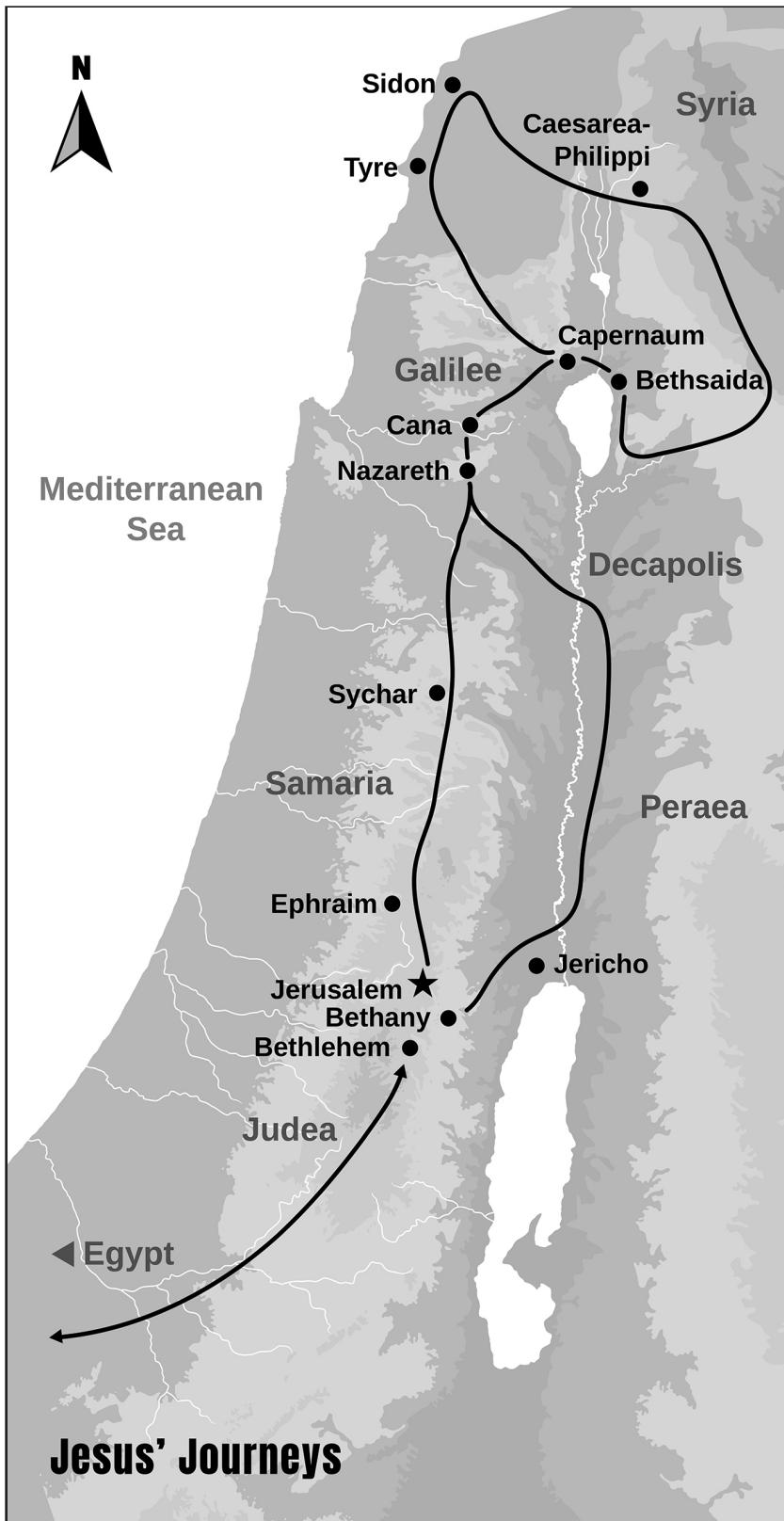

بـ: بـادـرـ کـلـیـکـ شـهـرـ اـمـ بـاـکـرـ اـبـیـتـ مـوـنـدـنـیـ خـدـرـکـ بـوـهـ مـوـلـ وـرـیـگـیـتـ، گـزـنـیـ اـبـلـ بـوـ دـرـشـتـ، هـدـرـجـانـهـ مـهـدـوـزـانـ بـرـ کـرـیـ دـچـتـ. - مـحـمـدـ اـنـدـیـشـ کـانـ 11.8

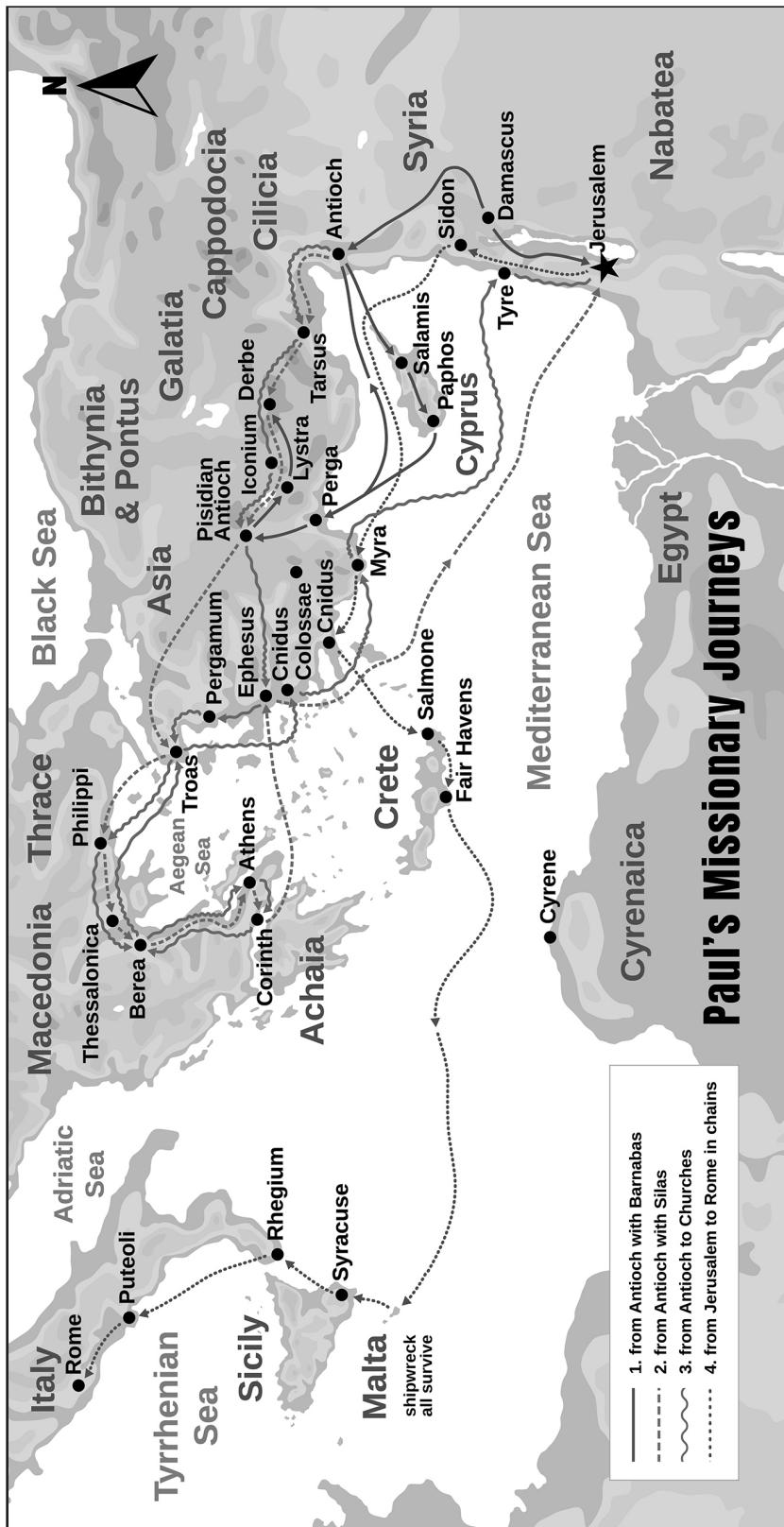
مَوْرُورْ كَفِيْهُونْ بَرْ دَأْكَلَهُونْ، خُودَأْنَقَهُونْ تَكَدَنْ غَرْبَهُونْ حَلَّكَهُونْ سَيْهَونْ، لَكَلَنْ مَادَهُونْ تَزَكَشَهُونْ بَهَنَهُونْ خُودَأْنَقَهُونْ؛ «هَوْرُوكْ كَلَلَهُونْ بَهَنَهُونْ كَلَكَهُونْ شَهَرَهُونْ وَلَكَلَهُونْ نَهَرَهُونْ مَهَسَرَهُونْ» - دَهَرَجَرَونْ 13:17

جهانگردی مسیحیت کمپین روزانه نادیده ناچار خود را بخواست بگفت، به لئو نزدیک است بگفت: از کشیده خالکشی روز - مورخ ۱۰:۴۵

Paul's Missionary Journeys

۱. از آنتیوک با بارنابا
۲. از آنتیوک با سیلاس
۳. از آنتیوک به کلیساها
۴. از یروشلم به روم در زنجیر

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Destiny

کوردى سۆرانى at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up,*" Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

گو اه بزن، هدو رو نه و کان پکنه قلی، به لای باک و کر در دزی بزد زه یاران هله کش، - معا

